

**Ministerstwo Gospodarki i Pracy
Departament Turystyki**

Jerzy Łaciak

**Uczestnictwo Polaków
w wyjazdach turystycznych
w 2004 roku**

**Instytut Turystyki
Warszawa 2005**

Instytut Turystyki

Jerzy Łaciak

Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w 2004 roku

Warszawa 2005

9814

Praca przygotowana w ramach PROGRAMU BADAŃ STATYSTYCZNYCH STATYSTYKI PUBLICZNEJ NA ROK 2004. Temat nr 1.30.06(090) „Aktywność turystyczna Polaków”.

Pozycja finansowana przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy,
Departament Turystyki

Instytut Turystyki, ul. Merliniego 9a, 02-511 Warszawa
tel. +48 22 844 63 47, fax +48 22 844 12 63
www.intur.com.pl e-mail: it@intur.com.pl

Spis treści

Wprowadzenie	13
I. Charakterystyka badań	15
1. Założenia metodologiczne.....	15
2. Zasady doboru próby.....	16
3. Charakterystyka badanej zbiorowości.....	17
4. Sposób prezentacji wyników	19
II. Dynamika uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych	21
III. Przyczyny nieuczestniczenia w wyjazdach urlopowo-wakacyjnych	23
IV. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych – zmiany i tendencje w latach 2000-2004	27
1. Poziom uczestnictwa	27
2. Częstotliwość wyjazdów.....	32
3. Cele wyjazdów	33
4. Formy organizacyjne	35
5. Rodzaje zakwaterowania.....	37
6. Terminy wyjazdów	38
7. Główne kierunki wyjazdów	40
8. Osoby towarzyszące podczas podróży.....	42
9. Środki transportu.....	42
10. Sposoby spędzania czasu	44
V. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych – zmiany i tendencje w latach 2000-2004	47
1. Poziom uczestnictwa	47
2. Częstotliwość wyjazdów.....	49
3. Cele wyjazdów	50
4. Formy organizacyjne	52
5. Rodzaje zakwaterowania.....	53
6. Terminy wyjazdów	55
7. Główne kierunki wyjazdów.....	56
8. Osoby towarzyszące podczas podróży.....	58

9.	Środki transportu.....	59
10.	Sposoby spędzania czasu	60
VI.	Kierunki krajowych wyjazdów według województw.....	63
1.	Przyjazdy turystów krajowych do poszczególnych województw.....	63
2.	Kierunki wyjazdów Polaków w okresie wakacji.....	66
3.	Główne zmiany w porównaniu z latami 2000-2003.....	69
VII.	Zagraniczne podróże mieszkańców Polski według przekroczeń granicy – zmiany i tendencje w latach 2000-2004	73
1.	Kierunki wyjazdów	73
2.	Wyjazdy według typów przejść granicznych.....	75
3.	Sezonowość wyjazdów	76
VIII.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych – zmiany i tendencje w latach 2000-2004.....	79
1.	Poziom uczestnictwa	79
2.	Częstotliwość wyjazdów.....	84
3.	Cele wyjazdów	85
4.	Formy organizacyjne	87
5.	Rodzaje zakwaterowania.....	89
6.	Terminy wyjazdów	91
7.	Kierunki wyjazdów według krajów.....	92
8.	Osoby towarzyszące podczas podróży.....	94
9.	Środki transportu.....	95
IX.	Wydatki polskich turystów ponoszone w związku z wyjazdami za granicę	97
1.	Wydatki ponoszone przed podróżą i podczas podróży.....	97
2.	Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu.....	97
3.	Zróżnicowanie wydatków ze względu na cechy wyjazdów.....	98
4.	Zróżnicowanie wydatków ze względu na cechy turystów.....	99
	Podsumowanie	101
	Aneks tabelaryczny	105

Spis tabel w tekście

Tab. I	Badana populacja według cech demograficznych i społecznych	18
Tab. II	Przyczyny nieuczestniczenia w długookresowych wyjazdach turystycznych w latach 2002-2004	23
Tab. III	Przyczyny nieuczestniczenia w długookresowych wyjazdach turystycznych w 2004 roku według miejsca zamieszkania	24
Tab. IV	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych w 2004 roku według grup społeczno-zawodowych	28
Tab. V	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2000-2004 według wieku	31
Tab. VI	Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu podczas krajowych podróży długookresowych obejmujących do 90 noclegów w latach 2000-2004	32
Tab. VII	Średnia liczba wyjazdów długookresowych na osobę w 2004 roku według cech społeczno-demograficznych	32
Tab. VIII	Sposoby spędzania czasu przez Polaków podczas podróży długookresowych w latach 2003 i 2004	44
Tab. IX	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2004 roku według grup społeczno-zawodowych	48
Tab. X	Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu podczas krajowych podróży krótkookresowych w latach 2000-2004	49
Tab. XI	Średnia liczba wyjazdów krótkookresowych na osobę w 2004 roku według cech społeczno-demograficznych	50
Tab. XII	Sposoby spędzania czasu przez Polaków podczas podróży krótkookresowych w latach 2003 i 2004	61
Tab. XIII	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2000-2004 według województw i liczby podróży	69
Tab. XIV	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2000-2004 według województw i liczby podróży długookresowych	70
Tab. XV	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2000-2004 według województw i liczby podróży krótkookresowych	71
Tab. XVI	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według granic (w tys.)	73
Tab. XVII	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według granic (w %)	74
Tab. XVIII	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według typów przejść granicznych (w tys.)	76
Tab. XIX	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według typów przejść granicznych (w %)	76
Tab. XX	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według miesięcy (w mln)	77
Tab. XXI	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według kwartałów (w mln)	78
Tab. XXII	Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według kwartałów (w %)	78
Tab. XXIII	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 w podziale na długookresowe i krótkookresowe	80
Tab. XXIV	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według wieku	83

Tab. XXV	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według miejscowości zamieszkania	84
Tab. XXVI	Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu podczas podróży zagranicznych obejmujących do 90 noclegów w latach 2000-2004.....	84
Tab. XXVII	Średnia liczba wyjazdów zagranicznych na osobę w 2004 roku według cech społeczno-demograficznych	85
Tab. XXVIII	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w latach 2002-2004 według form organizacyjnych.....	89
Tab. XXIX	Zagraniczne wyjazdy polskich turystów w latach 2002-2004 według odwiedzanych krajów (w mln).....	93
Tab. XXX	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w latach 2003 i 2004 według odwiedzanych krajów.....	94
Tab. XXXI	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według wykorzystywanych środków transportu.....	96
Tab. XXXII	Przeciętne wydatki mieszkańców Polski na podróże zagraniczne w 2004 roku	98
Tab. XXXIII	Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2004 roku według form organizacyjnych	98
Tab. XXXIV	Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2004 roku według celu wyjazdu.....	99
Tab. XXXV	Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2004 roku według sytuacji materialnej osób wyjeżdżających	100

Spis rysunków

Rys. 1.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w latach 2000-2004 (odsetek populacji w wieku 15 i więcej lat).....	22
Rys. 2.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2000-2004 według sytuacji materialnej.....	29
Rys. 3.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2000-2004 według miejscowości zamieszkania.....	30
Rys. 4.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2000-2004 według wykształcenia	30
Rys. 5.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2004 roku według celów	34
Rys. 6.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych według głównych celów w latach 2000-2004.....	35
Rys. 7.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2004 roku według form organizacyjnych	36
Rys. 8.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych w latach 2000-2004.....	36
Rys. 9.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2004 roku według rodzajów zakwaterowania.....	37
Rys. 10.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w 2004 roku według rodzajów zakwaterowania.....	38
Rys. 11.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2003 i 2004 według terminu wyjazdu	39
Rys. 12.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2003 i 2004 według terminu wyjazdu	40
Rys. 13.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2003 i 2004 według kierunku wyjazdu	41
Rys. 14.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2003 i 2004 według kierunku wyjazdu	41
Rys. 15.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2003 i 2004 według osób towarzyszących	42
Rys. 16.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2004 roku według środków transportu.....	43
Rys. 17.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2000-2004 według głównych środków transportu	43
Rys. 18.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2000-2004 według wykształcenia	49
Rys. 19.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2004 roku według celów	51
Rys. 20.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych według głównych celów w latach 2000-2004.....	51
Rys. 21.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2004 roku według form organizacyjnych	52
Rys. 22.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych według form organizacyjnych w latach 2000-2004.....	53

Rys. 23.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2004 roku według rodzajów zakwaterowania.....	54
Rys. 24.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w 2004 roku według rodzajów zakwaterowania.....	55
Rys. 25.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2003 i 2004 według terminów wyjazdu	56
Rys. 26.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2003 i 2004 według terminów wyjazdu	56
Rys. 27.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2003 i 2004 według kierunków wyjazdów.....	57
Rys. 28.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2003 i 2004 według kierunków wyjazdów	57
Rys. 29.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2003 i 2004 według osób towarzyszących	58
Rys. 30.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w roku 2004 według środków transportu.....	59
Rys. 31.	Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2000-2004 według głównych środków transportu	60
Rys. 32.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2004 roku według województw i liczby podróży	64
Rys. 33.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2004 roku według województw i liczby podróży długookresowych.....	64
Rys. 34.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2004 roku według województw i liczby podróży krótkookresowych	65
Rys. 35.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2004 roku według województw i liczby podróży	67
Rys. 36.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2004 roku według województw i liczby podróży długookresowych.....	67
Rys. 37.	Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2004 roku według województw i liczby podróży krótkookresowych.....	68
Rys. 38.	Polacy w wieku 15 i więcej lat uczestniczący w zagranicznych wyjazdach turystycznych w latach 2000-2004	80
Rys. 39.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2003 i 2004 według grup społeczno-zawodowych	81
Rys. 40.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według sytuacji materialnej	82
Rys. 41.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według wykształcenia	83
Rys. 42.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według głównych celów	86
Rys. 43.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2004 roku według celów	87
Rys. 44.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według form organizacyjnych.....	88
Rys. 45.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2004 roku według form organizacyjnych.....	88
Rys. 46.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w roku 2004 według rodzajów zakwaterowania.....	90

Rys. 47.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w 2004 roku według rodzajów zakwaterowania.....	90
Rys. 48.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2003 i 2004 według terminów wyjazdu.....	91
Rys. 49.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w 2004 roku według terminów wyjazdu.....	92
Rys. 50.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2004 roku według odwiedzanych krajów	92
Rys. 51.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2003 i 2004 według osób towarzyszących.....	95
Rys. 52.	Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2004 roku według środków transportu.....	96

Aneks tabelaryczny	105
I. Uczestnictwo w krajowych i zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzaju wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%)	107
Tab. 1. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według płci	107
Tab. 2. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wieku	107
Tab. 3. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wykształcenia ..	108
Tab. 4. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według pracy zawodowej....	108
Tab. 5. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według grupy społeczno-zawodowej	109
Tab. 6. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według miejsca zamieszkania.....	110
Tab. 7. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według sytuacji materialnej	110
II. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%).....	111
Tab. 8. Cele wyjazdów według płci	111
Tab. 9. Cele wyjazdów według wieku.....	111
Tab. 10. Cele wyjazdów według wykształcenia.....	112
Tab. 11. Cele wyjazdów według pracy zawodowej	112
Tab. 12. Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej.....	113
Tab. 13. Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania.....	114
Tab. 14. Cele wyjazdów według sytuacji materialnej	114
III. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%).....	115
Tab. 15. Organizacja wyjazdów według płci	115
Tab. 16. Organizacja wyjazdów według wieku.....	115
Tab. 17. Organizacja wyjazdów według wykształcenia.....	116
Tab. 18. Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej	116
Tab. 19. Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej.....	116
Tab. 20. Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania.....	117
Tab. 21. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej	117
IV. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)	118
Tab. 22. Rodzaje zakwaterowania według płci	118
Tab. 23. Rodzaje zakwaterowania według wieku	118
Tab. 24. Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia	119
Tab. 25. Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej	119
Tab. 26. Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej	120
Tab. 27. Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania	121
Tab. 28. Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej.....	121
V. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%).....	122
Tab. 29. Terminy wyjazdu według płci	122
Tab. 30. Terminy wyjazdu według wieku	122
Tab. 31. Terminy wyjazdu według wykształcenia	123
Tab. 32. Terminy wyjazdu według pracy zawodowej	123
Tab. 33. Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej	123

Tab. 34.	Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania	124
Tab. 35.	Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej	124
VI.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)	125
Tab. 36.	Kierunki wyjazdów według płci.....	125
Tab. 37.	Kierunki wyjazdów według wieku.....	125
Tab. 38.	Kierunki wyjazdów według wykształcenia.....	126
Tab. 39.	Kierunki wyjazdów według pracy zawodowej	126
Tab. 40.	Kierunki wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej.....	126
Tab. 41.	Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania.....	127
Tab. 42.	Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej	127
VII.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%)	128
Tab. 43.	Cele wyjazdów według płci	128
Tab. 44.	Cele wyjazdów według wieku.....	128
Tab. 45.	Cele wyjazdów według wykształcenia.....	129
Tab. 46.	Cele wyjazdów według pracy zawodowej	129
Tab. 47.	Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej.....	130
Tab. 48.	Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania.....	131
Tab. 49.	Cele wyjazdów według sytuacji materialnej	131
VIII.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%).....	132
Tab. 50.	Organizacja wyjazdów według płci	132
Tab. 51.	Organizacja wyjazdów według wieku.....	132
Tab. 52.	Organizacja wyjazdów według wykształcenia.....	133
Tab. 53.	Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej	133
Tab. 54.	Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej.....	133
Tab. 55.	Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania.....	134
Tab. 56.	Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej	134
IX.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)	135
Tab. 57.	Rodzaje zakwaterowania według płci	135
Tab. 58.	Rodzaje zakwaterowania według wieku	135
Tab. 59.	Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia	136
Tab. 60.	Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej	136
Tab. 61.	Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej	137
Tab. 62.	Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania	138
Tab. 63.	Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej.....	138
X.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%)	139
Tab. 64.	Terminy wyjazdu według płci	139
Tab. 65.	Terminy wyjazdu według wieku	139
Tab. 66.	Terminy wyjazdu według wykształcenia	140
Tab. 67.	Terminy wyjazdu według pracy zawodowej	140
Tab. 68.	Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej	140
Tab. 69.	Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania	141
Tab. 70.	Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej	141

XI.	Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)	142
Tab. 71.	Kierunki wyjazdów według płci.....	142
Tab. 72.	Kierunki wyjazdów według wieku.....	142
Tab. 73.	Kierunki wyjazdów według wykształcenia.....	143
Tab. 74.	Kierunki wyjazdów według pracy zawodowej	143
Tab. 75.	Kierunki wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej.....	143
Tab. 76.	Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania.....	144
Tab. 77.	Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej	144
XII.	Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według celów i wybranych cech osób badanych (%).....	145
Tab. 78.	Cele wyjazdów według płci	145
Tab. 79.	Cele wyjazdów według wieku.....	145
Tab. 80.	Cele wyjazdów według wykształcenia.....	146
Tab. 81.	Cele wyjazdów według pracy zawodowej	146
Tab. 82.	Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej.....	147
Tab. 83.	Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania.....	148
Tab. 84.	Cele wyjazdów według sytuacji materialnej	148
XIII.	Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%).....	149
Tab. 85.	Organizacja wyjazdów według płci	149
Tab. 86.	Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej	149
Tab. 87.	Organizacja wyjazdów według wykształcenia.....	150
Tab. 88.	Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej	150
Tab. 89.	Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej.....	151
Tab. 90.	Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania.....	152
Tab. 91.	Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej	152
XIV.	Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)	153
Tab. 92.	Rodzaje zakwaterowania według płci	153
Tab. 93.	Rodzaje zakwaterowania według wieku	153
Tab. 94.	Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia	154
Tab. 95.	Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej	154
Tab. 96.	Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej	155
Tab. 97.	Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania	156
Tab. 98.	Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej.....	156
XV.	Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%)	157
Tab. 99.	Terminy wyjazdu według płci	157
Tab. 100.	Terminy wyjazdu według wieku	157
Tab. 101.	Terminy wyjazdu według wykształcenia	158
Tab. 102.	Terminy wyjazdu według pracy zawodowej	158
Tab. 103.	Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej	158
Tab. 104.	Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania	159
Tab. 105.	Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej	159

Wprowadzenie

Publikacja przedstawia wyniki kolejnych badań ankietowych, przeprowadzonych przez Instytut Turystyki w styczniu 2005 roku na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Głównym celem tych badań było określenie uczestnictwa mieszkańców Polski w wyjazdach turystycznych w 2004 roku. Te i poprzednie badania pozwalają na pokazanie dynamiki zjawiska.

Badaniami objęto krótko- i długookresowe podróże krajowe i zagraniczne, ich cele, sposób organizacji wyjazdów, rodzaje wykorzystywanych miejsc noclegowych i środków transportu oraz sezonowość i kierunki wyjazdów.

Początki prowadzonych przez Instytut Turystyki badań uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych sięgają lat osiemdziesiątych. W prawie nie zmienionej formie, tzn. przy użyciu takiego samego, nieco tylko rozszerzanego w kolejnych latach kwestionariusza ankiety i na podobnych pod względem wielkości i jakości próbach, takie badania prowadzone są od 1996 roku.

Jest to już dziewiąte opracowanie na temat uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych przygotowane przez Instytut Turystyki. Poprzednie obejmowały kolejne lata w okresie 1996-2003. W celu przedstawienia ewolucji interesującego nas zjawiska, w opracowaniu odwoływano się do wyników badań z lat 2000-2003.

Publikacja składa się z części tekstowej i tabelarycznej. Część tekstowa zawiera uwagi metodologiczne oraz analizę wyników w podziale na podróże krajowe długookresowe i krótkie oraz wyjazdy zagraniczne. Dokumentacją przeprowadzonej analizy jest zamieszczony na końcu aneks tabelaryczny. Zawiera on rozkłady odpowiedzi na najważniejsze pytania ankiety w korelacji z cechami społeczno-demograficznymi osób badanych. Obejmuje uczestnictwo w poszczególnych rodzajach wyjazdów oraz – w odniesieniu do obu rodzajów wyjazdów krajowych – według kierunków wyjazdów. Odpowiednie rozdziały części tekstowej opracowania odnoszą się do wyodrębnionych rozdziałów aneksu tabelarycznego.

I. Charakterystyka badań

1. Założenia metodologiczne

Na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Gospodarki i Pracy, w dniach 3-22 stycznia 2005 roku Instytut Turystyki przeprowadził badania uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych w 2004 roku. Badania zrealizowano na reprezentatywnej próbie mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat o założonej wielkości 5 600 osób. Była to próba adresowo-losowa uwzględniająca adresy rezerwowe. Bezpośrednim wykonawcą badań terenowych był TNS OBOP. Zrealizowano 3 803 ankiety – stopień realizacji próby wyniósł 67,9%. Maksymalny statystyczny błąd pomiaru wynosi 1,6%, przy wiarygodności 0,95, co oznacza, że przy tej wielkości próby prawdopodobieństwo wystąpienia większego błędu, niż to określono, wynosi 5%.

Badania ankietowe dotyczyły uczestnictwa Polaków w podróżach (wyjazdach) turystycznych – to znaczy obejmujących co najmniej jeden nocleg poza miejscem zamieszkania – zarówno w celach wypoczynkowych, rekreacyjnych i poznawczych, jak zawodowych (delegacja, załatwianie interesów), religijnych, rodzinnych i leczniczych (pobyt w sanatorium). Za wyjazd krajowy uznano zatem każde dobrowolne opuszczenie miejscowości stałego zamieszkania, któremu towarzyszył co najmniej jeden nocleg poza tą miejscowością, a przy wyjazdach zagranicznych – co najmniej jeden nocleg w innym kraju. Powrót z uwzględnionych w badaniach podróży musiał nastąpić między 1 stycznia a 31 grudnia 2004 roku.

W przeprowadzonych badaniach uwzględniono zalecenia zawarte w dyrektywie metodologicznej Unii Europejskiej. Zmiany w porównaniu z badaniami realizowanymi w ubiegłych latach dotyczyły trzech zasadniczych spraw. Po pierwsze, włączono wyjazdy obejmujące do 365 noclegów (w poprzednich latach do 90 noclegów), po drugie – zmieniono kategorie odpowiedzi w pytaniach dotyczących wykorzystywanej bazy noclegowej i środków transportu, po trzecie – zmieniono sposób zadawania tych pytań. Przedtem pytano o wszystkie wykorzystywane rodzaje bazy noclegowej i środki transportu; w nowej wersji ankiety, zgodnie z zaleceniami Eurostatu, pytano o rodzaj bazy, w której podczas opisywanej podróży odbyto naj-

więcej noclegów, i o środek transportu wykorzystywany w najdłuższej części podróży. Okazało się, że wyjazdy obejmujące od 91 do 365 noclegów stanowiły 0,13% wszystkich wyjazdów krajowych (0,38% krajowych wyjazdów długookresowych) i 1,53% wyjazdów zagranicznych. Uczestnictwo w wyjazdach zagranicznych było o 0,2% wyższe, niż gdyby tych najdłuższych wyjazdów nie uwzględnić. Ich uwzględnienie miało największy wpływ na średnią długość pobytu.

Badaniami objęto podróże krajowe i zagraniczne. Wyróżniono wyjazdy krótkookresowe (2-4 dniowe), połączone co najmniej z jednym noclegiem poza miejscowością zamieszkania, ale nie więcej niż trzema, oraz długookresowe, trwające co najmniej 5 dni, a więc połączone przynajmniej z czterema noclegami poza domem.

Główną kategorią zastosowaną w opracowaniu jest kategoria uczestnictwa w wyjazdach (podróżach) turystycznych. Jeśli mówi się o uczestnictwie określonej populacji w wyjazdach turystycznych w danym roku, oznacza to udział osób należących do tej populacji co najmniej w jednym takim wyjeździe w tymże roku. Jeśli mówi się o uczestnictwie w danym rodzaju wyjazdów, analogicznie oznacza to wzięcie udziału co najmniej w jednym tego rodzaju wyjeździe. Ponieważ jedna osoba może uczestniczyć w różnego rodzaju wyjazdach (krajowym wyjeździe krótkookresowym, krajowym długookresowym, zagranicznym krótkookresowym, zagranicznym długookresowym), odsetki odnoszące się do poziomu uczestnictwa danej populacji w różnych rodzajach wyjazdów nie sumują się do stu. Kategoria uczestnictwa w wyjazdach turystycznych przynosi więc odpowiedź na pytanie, czy dana osoba w ogóle wyjeżdżała, czy też nie.

Aby określić poziom aktywności turystycznej osób wyjeżdżających, zastosowano kategorię częstotliwości wyjazdów. W odniesieniu do danej populacji jest to średnia liczba wyjazdów na osobę w określonym czasie, np. w ciągu roku, wśród uczestników wyjazdów.

2. Zasady doboru próby

Badaniami objęto mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat. Jako metodę badawczą zastosowano sondaż w miejscu zamieszkania respondentów, przy użyciu kwestionariusza ankiety. Badania przeprowadzono na reprezentatywnej ogólnopolskiej próbie Ośrodka Badania Opinii Publicznej. Doboru próby dokonano przez losowanie warstwowo-proporcjonalne ze zbioru adresów GUS. Podstawą było 98 warstw, które utworzono na bazie 49 byłych województw w taki sposób, że każde województwo było reprezentowane przez dwie warstwy: miejską i wiejską. Warstwy utworzono według poprzednich województw, w celu zapewnienia bardziej równomiernego rozkładu terytorialnego wylosowanej próby, niż gdyby uwzględnić obecny podział administracyjny. Liczba wylosowanych mieszkań z danej warstwy była proporcjonalna do liczby mieszkań w warstwie. Ze względu na różnice w strukturze zaludnienia gmin miejskich i wiejskich, zastosowano odmienne metody losowania w obu rodzajach warstw. W pierwszym etapie ze wszystkich warstw wylosowano odpowiednią liczbę gmin.

Następnie w gminach wiejskich wybrano losowo jeden rejon spisowy, a w nim jeden obwód spisowy oraz pięć mieszkań w tym obwodzie. W gminach miejskich wybrano losowo pięć rejonów spisowych, a potem w każdym z nich jeden obwód spisowy oraz jedno mieszkanie w tym obwodzie. Po dokonaniu losowania z 98 warstw, uzyskaną próbę adresową odniesiono do aktualnych danych statystycznych dotyczących struktury ludności w obecnych województwach.

3. Charakterystyka badanej zbiorowości

Płeć, wiek, wielkość miejscowości i województwo zamieszkania to zmienne kontrolowane podczas doboru próby.

Mężczyźni stanowili 47,8% respondentów; 9,6% próby to młodzież w wieku 15-19 lat, 35,7% – osoby w wieku od 20 do 39 lat, 34,2% – respondenci w wieku 40-59 lat, a 20,5% – starsi, w wieku od 60 lat.

Na wsi mieszkało 37,1% respondentów, a 30,3% – w dużych miastach (ponad 100 tys. mieszkańców), w tym 12,3% w miastach liczących powyżej 500 tys. mieszkańców.

Rozmieszczenie miejsc zamieszkania respondentów, zgodnie z konstrukcją próby, odpowiada gęstości zaludnienia w poszczególnych województwach. Najwięcej respondentów pochodziło z województw: śląskiego (13,9%), mazowieckiego (11,7%), wielkopolskiego (9,2%), łódzkiego (8,5%), dolnośląskiego (8,3%) i małopolskiego (8,2%). Najmniej – z lubuskiego (2,3%), podlaskiego (2,7%), opolskiego (2,7%) i warmińsko-mazurskiego (3,3%).

Osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 10,8% respondentów; z niepełnym średnim, średnim i pomaturalnym – 33,2%; wykształcenie zawodowe miało 27,6%. Pozostali respondenci (28,4%) mieli wykształcenie podstawowe lub niepełne podstawowe.

Zawodowo pracowało 36,1% badanych; nie pracowało – 63,9%. Robotnicy stanowili w próbie 13,8%, pracownicy administracyjno-biurowi – 5,4%, osoby wykonujące wolne zawody i specjaliści z wyższym wykształceniem – 5,1%, pracownicy usług i sprzedawcy – 5,1%, rolnicy – 4,7%, prywatni przedsiębiorcy – 2,9%. Kolejne grupy to wyżsi urzędnicy i kierownicy zakładów – 1,1% oraz zawodowi żołnierze, policjanci i strażacy – 1,0%. Emeryci i renciści stanowili 29,1% wszystkich respondentów, bezrobotni – 14,4%, uczniowie i studenci – 14,7%, gospodynie domowe – 2,7%.

Ponad połowa badanych (58,0%) uznała swoją sytuację materialną za średnią, 12,8% – za dobrą (w tym 0,8% za bardzo dobrą) i 29,2% – za nie najlepszą (w tym 8,4% za bardzo złą).

Spośród 3 803 badanych, 1 086 osób uczestniczyło w 1 765 krajowych podróżach długookresowych z 19 277 noclegami poza miejscem zamieszkania; 1 041 osób uczestniczyło w 3 417 podróżach krótkookresowych z 5 971 noclegami; 451 osób uczestniczyło w 689 zagranicznych wyjazdach turystycznych, które objęły 8 554 noclegi poza krajem.

Tab. I **Badana populacja według cech demograficznych i społecznych**

		N = 3 803 %
<i>Płeć</i>	Mężczyzna	47,8
	Kobieta	52,2
<i>Wiek</i>	15-19 lat	9,6
	20-29 lat	19,9
	30-39 lat	15,8
	40-49 lat	18,2
	50-59 lat	16,0
	60 i więcej lat	20,5
<i>Wykształcenie</i>	Podstawowe	28,4
	Zasadnicze zawodowe	27,6
	Niepełne średnie, średnie i pomaturalne	33,2
	Wyższe	10,8
<i>Miejsce zamieszkania</i>	Wieś	37,1
	Miasto do 20 tys. mieszkańców	12,8
	Miasto od 21 do 100 tys. mieszkańców	19,8
	Miasto od 101 do 500 tys. mieszkańców	18,0
	Miasto liczące powyżej 500 tys. mieszkańców	12,3
<i>Aktywność zawodowa</i>	Tak	38,1
	Nie	61,9
<i>Grupa społeczno-zawodowa</i>	Wyżsi urzędnicy i kierownicy zakładów	1,1
	Wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem	5,1
	Prywatni przedsiębiorcy	2,9
	Rolnicy	4,7
	Robotnicy niewykwalifikowani	1,6
	Robotnicy wykwalifikowani	12,2
	Pracownicy administracyjno-biurowi	5,4
	Pracownicy usług i sprzedawcy	5,1
	Wojsko, policja, straż pożarna	1,0
	Gospodynie domowe	2,7
	Emeryci	20,1
	Renciści	9,0
	Uczniowie i studenci	14,7
	Bezrobotni	14,4
<i>Dzieci w wieku poniżej 15 lat w gospodarstwie domowym</i>	1. Tak	36,1
	2. Nie	63,9
<i>Ocena własnej (swojej rodziny) sytuacji materialnej</i>	Powodzi mi się bardzo dobrze	0,8
	Powodzi mi się raczej dobrze	12,0
	Powodzi mi się znośnie, średnio	58,0
	Powodzi mi się raczej źle	20,8
	Powodzi mi się bardzo źle, jestem w ciężkiej sytuacji materialnej	8,4
<i>Województwo, w którym respondent mieszka</i>	Dolnośląskie	8,3
	Kujawsko-pomorskie	5,4
	Lubelskie	5,2
	Lubuskie	2,3
	Łódzkie	8,5
	Małopolskie	8,2
	Mazowieckie	11,7
	Opolskie	2,7
	Podkarpackie	5,4
	Podlaskie	2,7
	Pomorskie	4,3
	Śląskie	13,9
	Świętokrzyskie	4,3
	Warmińsko-mazurskie	3,3
	Wielkopolskie	9,2
	Zachodniopomorskie	4,7

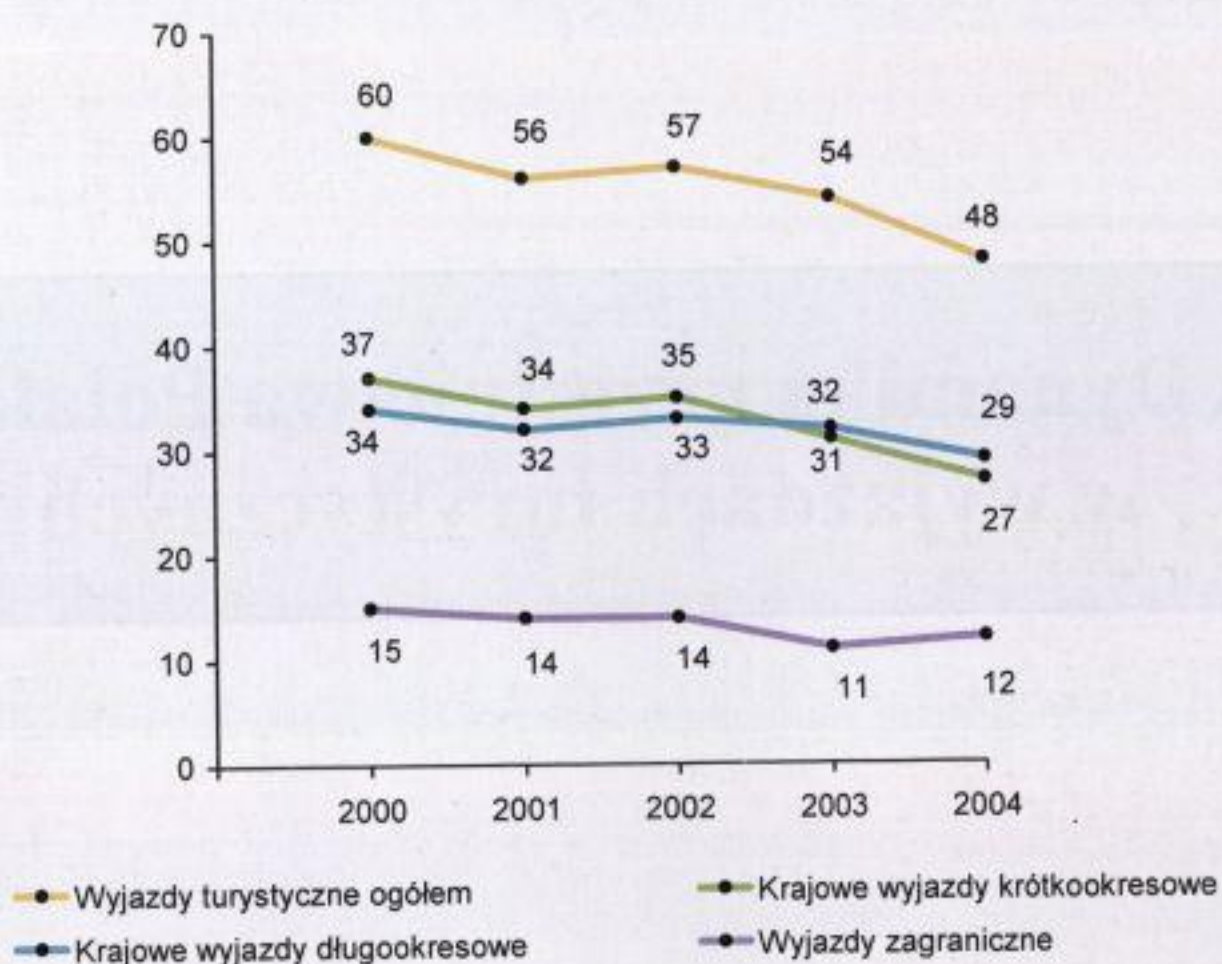
4. Sposób prezentacji wyników

W opracowaniu przedstawiono na wstępie dynamikę uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych w latach 2000-2004. Następnie scharakteryzowano uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych i krótkookresowych oraz w wyjazdach zagranicznych w 2004 roku, porównując je z uczestnictwem w roku 2003, a pod niektórymi względami również w latach wcześniejszych. Uwzględnione zostały podstawowe cechy wyjazdów: cele, formy organizacyjne, rodzaje zakwaterowania, a także terminy wyjazdu, wykorzystywane środki transportu i osoby towarzyszące. Analiza objęła uczestnictwo w poszczególnych rodzajach wyjazdów kategorii społeczno-demograficznych wyróżnionych ze względu na płeć, wiek, wykształcenie, zatrudnienie, przynależność do grupy społeczno-zawodowej, wielkość miejscowości zamieszkania oraz sytuację materialną. Przedstawione zostały kierunki podróży Polaków: krajowych – według województw i zagranicznych – według krajów.

II. Dynamika uczestnictwa Polaków w wyjazdach turystycznych

Z całego okresu 2000-2004 uczestnictwo mieszkańców Polski w wyjazdach turystycznych osiągnęło najwyższy wskaźnik w roku 2000: w podróżach turystycznych połączonych co najmniej z jednym noclegiem uczestniczyło 60% Polaków w wieku 15 i więcej lat. W kolejnych latach, z wyjątkiem roku 2002, obserwujemy spadek. W 2001 roku notujemy spadek uczestnictwa we wszystkich rodzajach podróży, ale największy dotyczył krajowych podróży krótkookresowych. W 2002 roku o jeden punkt procentowy wzrosło uczestnictwo Polaków zarówno w krajowych podróżach długookresowych, jak i krótkookresowych, co przy niezmiennym odsetku uczestniczących w podróżach zagranicznych, spowodowało wzrost uczestnictwa w wyjazdach turystycznych ogółem również o jeden punkt procentowy (do 57%). W 2003 roku ponownie obserwujemy spadek udziału Polaków we wszystkich rodzajach podróży, ale przede wszystkim w zagranicznych i krajowych krótkookresowych. W 2004 roku zdecydowanie mniej Polaków brało udział w obu rodzajach wyjazdów krajowych i w rezultacie, pomimo wzrostu liczby uczestników wyjazdów zagranicznych, obserwujemy znaczny spadek uczestnictwa w wyjazdach ogółem (do 48%).

Rys. 1. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach turystycznych w latach 2000-2004 (odsetek populacji w wieku 15 i więcej lat)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W okresie 2000-2004 uczestnictwo mieszkańców Polski w krajowych wyjazdach krótkookresowych spadło o 10 punktów procentowych, w krajowych wyjazdach długookresowych – o 5 punktów, w zagranicznych – o 3 punkty procentowe. W odniesieniu do wszystkich rodzajów wyjazdów najwyższe było w 2000 roku.

III. Przyczyny nieuczestniczenia w wyjazdach urlopowo-wakacyjnych

W 2004 roku dwie trzecie (67%) Polaków w wieku 15 i więcej lat (21,1 mln osób) nie uczestniczyło w co najmniej pięciodniowym wyjeździe ani na terenie kraju, ani za granicę (w 2003 r. – 64%; 19,9 mln osób). Ponad połowa (52% – podobnie jak w latach 2002 i 2003) jako przyczynę podaje względy ekonomiczne. Udział osób, które nie wyjechały ze względu na brak ochoty lub brak potrzeby wyjazdu, utrzymuje się w ostatnich latach na podobnym, dość wysokim poziomie (w roku 2002 – 8%, w latach 2003 i 2004 – 7%).

Tab. II Przyczyny nieuczestniczenia w długookresowych wyjazdach turystycznych w latach 2002-2004 (%)

	2002	2003	2004
Ze względu na poziom zamożności nie stać mnie na wyjazd urlopowo-wakacyjny	52	52	52
Nie mogłem zostawić domu, rodziny bez opieki	9	7	8
Nie miałem ochoty, nie jest mi to potrzebne	8	7	7
Nie wyjechałem z przyczyn związanych z pracą zawodową	*	6	6
Nie wyjechałem ze względu na swoją chorobę	6	6	5
Nie mogłem zostawić gospodarstwa rolnego bez nadzoru	4	5	5
Nie wyjechałem, bo jestem w podeszłym wieku	5	4	5
Zrezygnowałem z wyjazdu w związku z dużymi wydatkami (kupno samochodu, mieszkania, budowa domu, duży remont, kupno przedmiotów trwałego użytku)	4	3	3
Nie wyjechałem ze względu na prace domowe, np. remont, porządki	2	3	3
Nie miałem dokąd pojechać, nie miał mi kto zorganizować wypożyczenia	2	2	2
Wykorzystałem urlop na dodatkową pracę zarobkową	2	1	2
Nie wyjechałem, bo jestem inwalidą	1	1	1
Inne	5	3	1

* Brak danych.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. III **Przyczyny nieuczestniczenia w długookresowych wyjazdach turystycznych w 2004 roku według miejsca zamieszkania (%)**

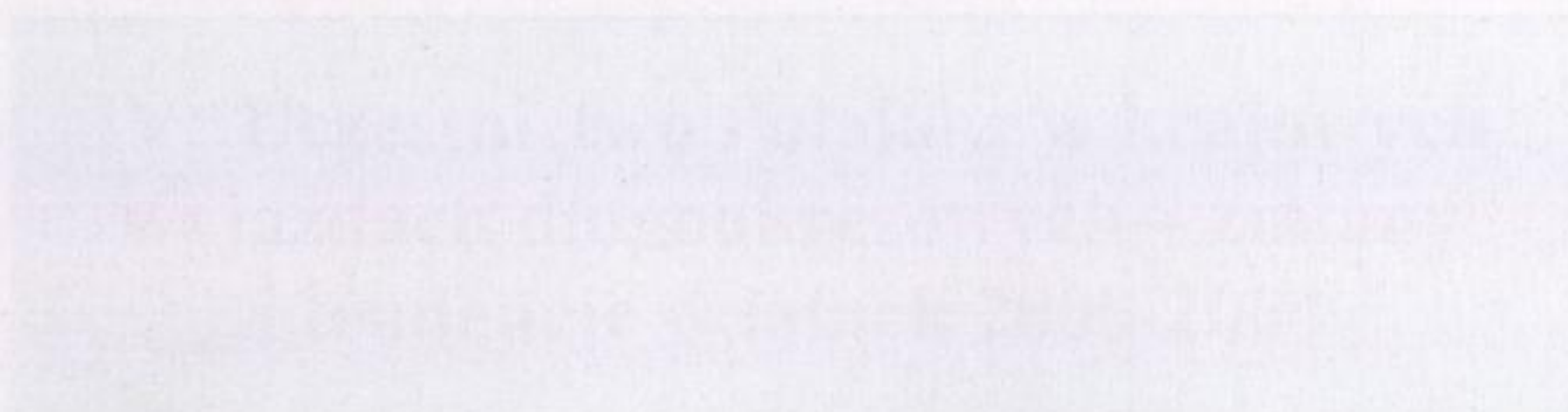
	Ogółem	Wieś	Miasto do 20 tys.	Miasto 21-100 tys.	Miasto 101-500 tys.	Miasto ponad 500 tys.
Ze względu na poziom zamożności nie stać mnie na wyjazd urlopowo-wakacyjny	52	49	52	54	54	54
Nie mogłem zostawić domu, rodziny bez opieki	8	9	6	9	5	6
Nie miałem ochoty, nie jest mi to potrzebne	7	7	9	7	9	7
Nie wyjechałem z przyczyn związanych z pracą zawodową	6	4	7	6	8	9
Nie wyjechałem ze względu na swoją chorobę	5	4	4	5	8	8
Nie mogłem zostawić gospodarstwa rolnego bez nadzoru	5	11	2	1	1	1
Nie wyjechałem, bo jestem w podeszłym wieku	5	5	4	4	3	6
Zrezygnowałem z wyjazdu w związku z dużymi wydatkami (kupno samochodu, mieszkania, budowa domu, duży remont, kupno przedmiotów trwałego użytku)	3	2	4	3	4	6
Nie wyjechałem ze względu na prace domowe, np. remont, porządki	3	3	4	4	1	0
Nie miałem dokąd pojechać, nie miał mi kto zorganizować wypoczynku	2	2	1	1	3	1
Wykorzystałem urlop na dodatkową pracę zarobkową	2	2	3	3	2	1
Nie wyjechałem, bo jestem inwalidą	1	1	1	1	1	0
Inne	1	1	3	2	1	1

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2004 roku, podobnie jak rok wcześniej, na względy materialne wśród przyczyn nieuczestniczenia w wyjazdach długookresowych częściej wskazują osoby zamieszkałe w dużych i średniej wielkości miastach niż mieszkańcy małych miejscowości (miast do 20 tys. i wsi). Mieszkańcy wsi mają inne racjonalne uzasadnienie braku aktywności w tym zakresie. Odpowiedzi „nie mogłem zostawić gospodarstwa rolnego bez nadzoru” lub „nie mogłem zostawić domu, rodziny bez opieki” udzieliła jedna piąta osób zamieszkałych na terenach wiejskich, które nie uczestniczyły w co najmniej pięciodniowym wyjeździe.

Mieszkańcy miast częściej niż mieszkańcy wsi, a mieszkańcy dużych aglomeracji częściej niż mieszkańcy mniejszych miast nie wyjeżdżali na urlop z przyczyn związanych z pracą za-

wodową i częściej rezygnowali z wyjazdu w związku z dużymi wydatkami poniesionymi na inne cele. Osoby zamieszkałe w małych i średniej wielkości miastach częściej niż pozostałe jako przyczynę niewyjeżdżania podają wykorzystywanie urlopu na dodatkową pracę zarobkową oraz prace domowe.

1. Porównanie uczestnictwa

W 2004 roku w wyjazdach turystycznych w Polsce uczestniczyło 52,4 mln Polaków, co stanowiło wzrost o 1,5 mln w stosunku do roku 2003. W tym samym czasie w wyjazdach zagranicą uczestniczyło 10,4 mln Polaków, co stanowiło wzrost o 0,4 mln w stosunku do roku 2003. W 2004 roku w wyjazdach turystycznych w Polsce uczestniczyło 52,4 mln Polaków, co stanowiło wzrost o 1,5 mln w stosunku do roku 2003. W tym samym czasie w wyjazdach zagranicą uczestniczyło 10,4 mln Polaków, co stanowiło wzrost o 0,4 mln w stosunku do roku 2003.

W 2004 roku w wyjazdach turystycznych w Polsce uczestniczyło 52,4 mln Polaków, co stanowiło wzrost o 1,5 mln w stosunku do roku 2003. W tym samym czasie w wyjazdach zagranicą uczestniczyło 10,4 mln Polaków, co stanowiło wzrost o 0,4 mln w stosunku do roku 2003.

IV. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych – zmiany i tendencje w latach 2000-2004

1. Poziom uczestnictwa

W 2004 roku w wyjazdach długookresowych uczestniczyło 29% mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat, czyli o trzy punkty procentowe mniej niż w 2003 roku. Na jedną podróż przypadało średnio 10,4 noclegu. Średnia ta uwzględnia po raz pierwszy objęte badaniami podróże, podczas których korzystano z ponad 90 noclegów (górna granica – 365 noclegów). Stanowiły one 0,38% wszystkich zrealizowanych podróży długookresowych. Średnia długość pobytu obliczona po ich wykluczeniu wynosiła 9,9 noclegu (w 2003 r. porównywalna średnia wynosiła 9,8). Na jedną osobę przypadło średnio 1,6 podróży (mniej niż w poprzednich czterech latach). Uwzględniając wielkość populacji generalnej (około 31,6 mln) można oszacować, że w wyjazdach urlopowo-wakacyjnych wzięło udział 9,0 mln osób (spadek o 10,0%). Odbyły one 14,6 mln podróży (spadek o 15,1%), podczas których skorzystały z 151,8 mln noclegów¹.

W 2004 roku, podobnie jak w 2003, uczestnictwo Polaków w krajowych podróżach długookresowych było wyższe niż w krótkookresowych. W poprzednich latach więcej Polaków wyjeżdżało na 2-4 dni niż na dłużej.

Wskaźnik uczestnictwa całej populacji mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat w wyjazdach długookresowych w 2004 roku wyniósł 29%; spośród kategorii wyróżnionych

¹ W tym fragmencie tekstu odpowiednie dane przedstawiono w zaokrągleniu do jednego miejsca po przecinku; kolejne obliczenia były dokonywane bez zaokrągleń.

ze względu na cechy społeczno-demograficzne w takich wyjazdach uczestniczyło 52%² wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów, 52% osób w dobrej sytuacji materialnej, 51% osób z wyższym wykształceniem, 46% mieszkańców dużych aglomeracji oraz 45% uczniów i studentów. Z drugiej strony, w co najmniej pięciodniowych wyjazdach uczestniczyło 3% rolników, 14% osób w złej sytuacji materialnej, 14% mieszkańców wsi, 17% bezrobotnych i 18% osób w wieku 60 i więcej lat.

W 2004 roku, podobnie jak w poprzednich latach, poziom uczestnictwa w wyjazdach długookresowych jest najbardziej różnicowany przez przynależność do grupy społeczno-zawodowej³, a następnie przez sytuację materialną i wielkość miejscowości zamieszkania oraz wykształcenie i wiek. Z grup społeczno-zawodowych najczęściej wyjeżdżają wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (56%) oraz uczniowie i studenci (45%), a następnie pracownicy administracyjno-biurowi (43%) oraz prywatni przedsiębiorcy (38%); listę zamykają rolnicy (3%), bezrobotni (17%) i renciści (21%). Największy, a zarazem bardzo znaczny spadek uczestnictwa w wyjazdach na 5 i więcej dni odnotowujemy w grupie uczniów i studentów, a jedyny wzrost – wśród rencistów.

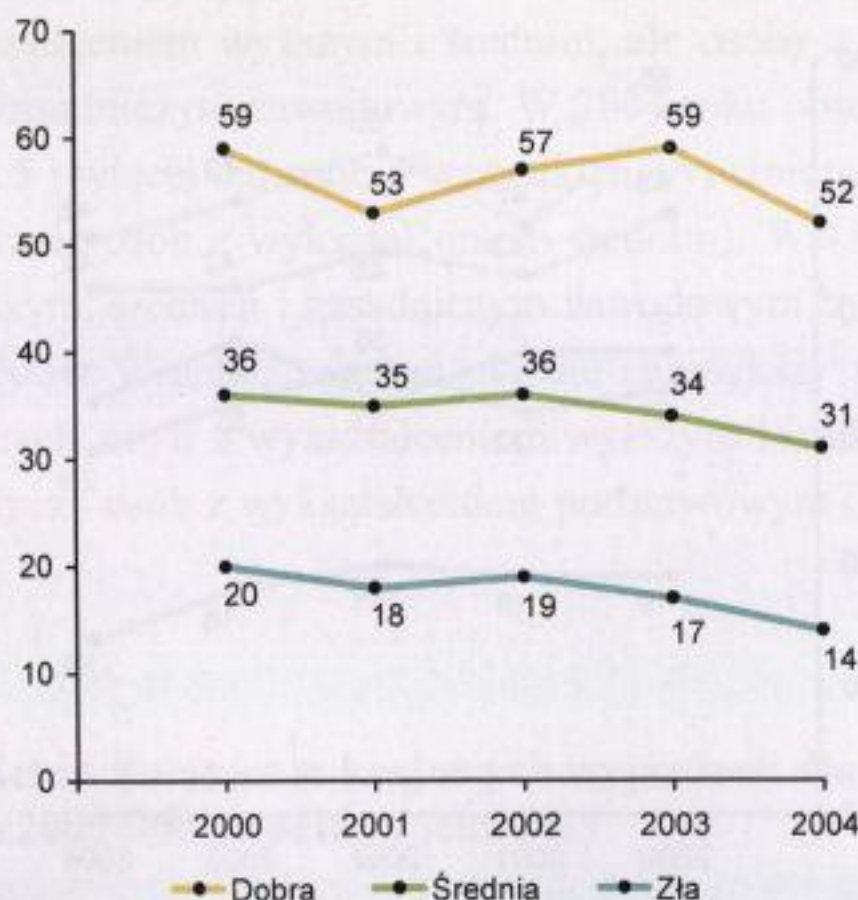
Tab. IV **Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych w 2004 roku według grup społeczno-zawodowych (%)**

	2004	Zmiana 2004/2003
Wyżsi urzędnicy, wolne zawody	56	-2
Uczniowie i studenci	45	-11
Pracownicy administracyjno-biurowi	43	-1
Prywatni przedsiębiorcy	38	-2
Pracownicy usług i sprzedawcy	33	-4
Robotnicy	24	-1
Emeryci	22	-3
Renciści	21	+2
Bezrobotni	17	-5
Rolnicy	3	-3
Ogółem mieszkańcy Polski w wieku 15 i więcej lat	29	-3

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

² Szczegółowe dane zawiera aneks tabelaryczny zamieszczony na końcu opracowania. W tekście odsetki zaokrąglono do liczb całkowitych.

³ W skład wyodrębnionych na potrzeby opracowania grup społeczno-zawodowych wchodzi kategorie bardziej szczegółowe. Tak więc oddzielną grupę, określaną jako „wyżsi urzędnicy i wolne zawody”, tworzą urzędnicy wyższego szczebla, kierownicy zakładów, wolne zawody i specjaliści z wyższym wykształceniem; jedną grupę tworzą robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani, podobnie uczniowie i studenci.

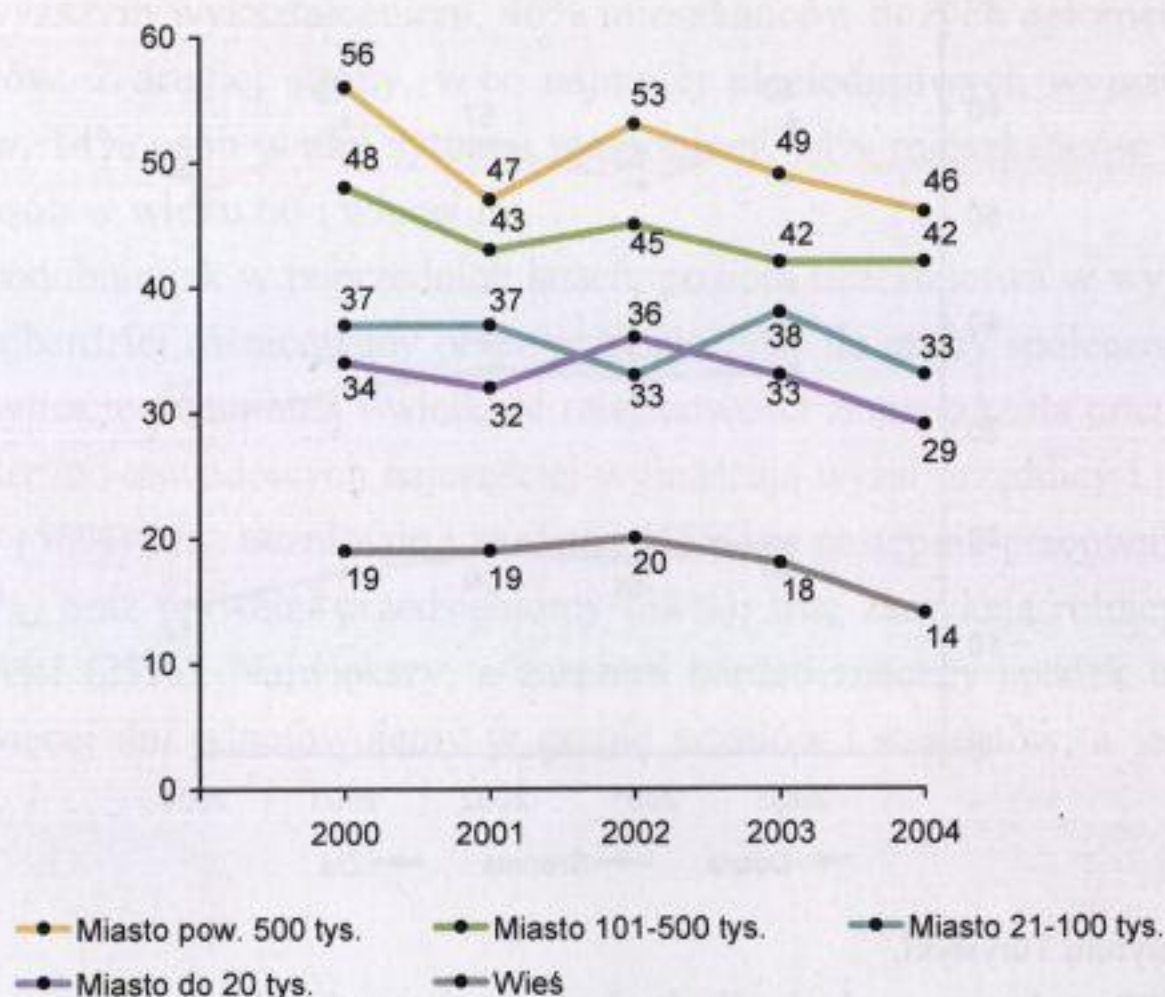
Rys. 2. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2000-2004 według sytuacji materialnej (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Im lepsza sytuacja materialna, tym wyższy poziom uczestnictwa w krajowych wyjazdach długookresowych (w 2004 r. od 14% dla złej sytuacji do 31% dla średniej i 52% dla dobrej). Największy spadek uczestnictwa odnotowujemy w grupie osób najlepiej sytuowanych, i to zarówno w ostatnim roku, jak w ostatnich pięciu latach. W 2004 roku poziom uczestnictwa w wyjazdach na 5 i więcej dni wszystkich trzech grup osób wyróżnionych ze względu na sytuację materialną był niższy niż w poprzednich latach. Przez ostatnie pięć lat najmniejszy spadek obserwujemy w grupie osób średnio zamożnych.

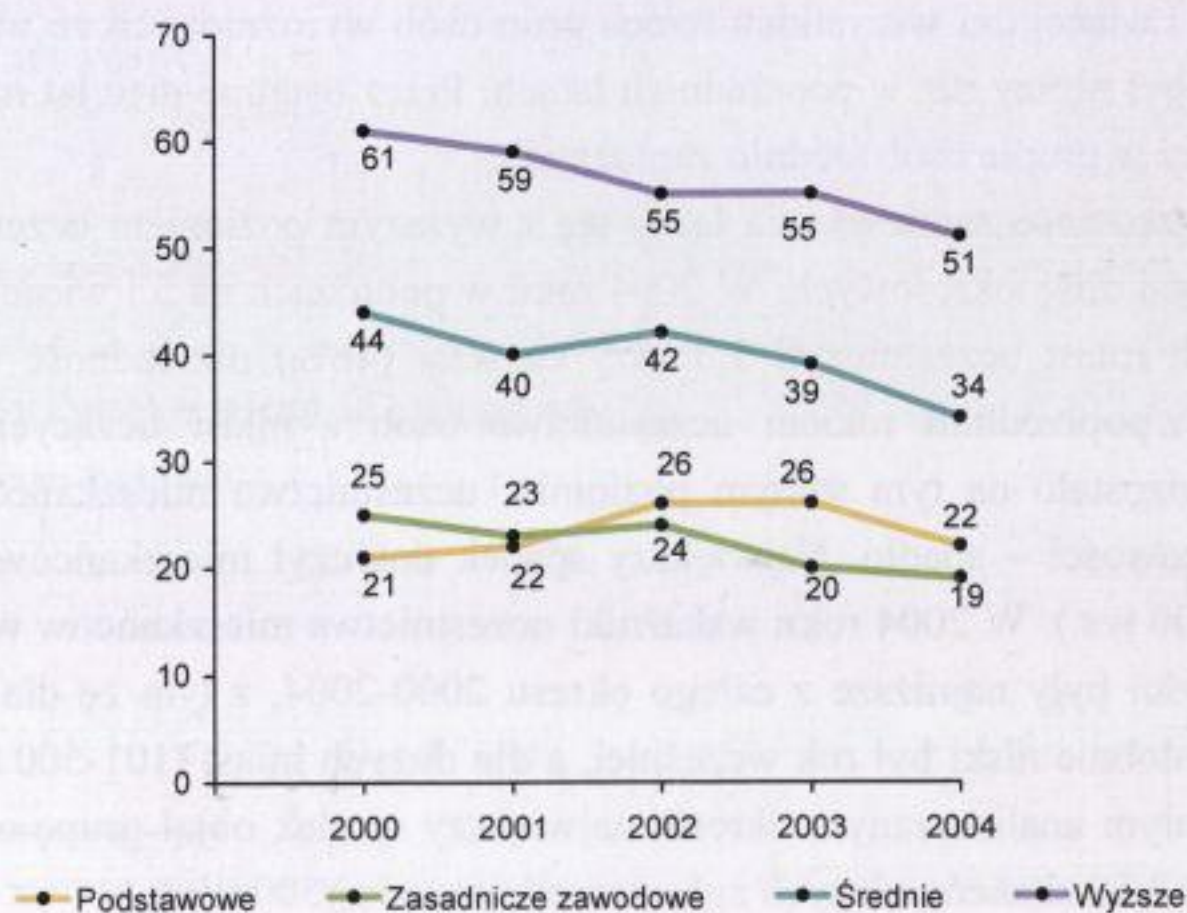
Większa miejscowość zamieszkania łączy się z wyższym poziomem uczestnictwa w krajowych wyjazdach długookresowych. W 2004 roku w podróżach na 5 i więcej dni mieszkańcy największych miast uczestniczyli 3,3 razy częściej (46%) niż ludność wiejska (14%). W porównaniu z poprzednim rokiem uczestnictwo osób z miast liczących 101-500 tys. mieszkańców pozostało na tym samym poziomie; uczestnictwo mieszkańców pozostałych kategorii miejscowości – spadło. Największy spadek dotyczył mieszkańców miast średniej wielkości (21-100 tys.). W 2004 roku wskaźniki uczestnictwa mieszkańców wszystkich kategorii miejscowości były najniższe z całego okresu 2000-2004, z tym że dla średnich miast (21-100 tys.) podobnie niski był rok wcześniej, a dla dużych miast (101-500 tys.) – dwa lata wcześniej. W całym analizowanym okresie największy spadek objął grupę osób najczęściej wyjeżdżających: mieszkańców dużych aglomeracji (powyżej 500 tys.).

Rys. 3. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2000-2004 według miejscowości zamieszkania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 4. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2000-2004 według wykształcenia (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W latach 2000-2001 wyższy poziom wykształcenia łączył się z wyższym poziomem uczestnictwa w wyjazdach długookresowych. W następnych latach również najczęściej wyjeżdżały osoby z wykształceniem wyższym i średnim, ale osoby z wykształceniem podstawowym częściej niż z zasadniczym zawodowym. W 2004 roku obserwujemy spadek uczestnictwa w wyjazdach na 5 i więcej dni osób o wszystkich wyróżnionych poziomach wykształcenia (największy w grupie osób z wykształceniem średnim). Wskaźniki uczestnictwa osób z wykształceniem wyższym, średnim i zasadniczym zawodowym były w tym roku najniższe z całego okresu 2000-2004. W analizowanym okresie największy spadek objął grupy osób najczęściej wyjeżdżających, czyli z wykształceniem wyższym i średnim; jedyny obserwowany niewielki wzrost dotyczy osób z wykształceniem podstawowym (uczestnictwo w 2000 r. – 21%; w 2004 r. – 22%).

Tab. V **Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2000-2004 według wieku (%)**

	2000	2001	2002	2003	2004
15-19 lat	51	47	51	56	42
20-29	39	38	43	36	30
30-39	36	35	36	33	35
40-49	29	29	29	28	28
50-59	34	26	30	29	28
60 i więcej	23	23	19	14	18
Ogółem	34	32	33	32	29

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2004 roku obserwujemy spadek uczestnictwa w wyjazdach długookresowych wśród osób w wieku 15-19 lat (największy) oraz 20-29 i 50-59 lat; wzrost – wśród osób w wieku 30-39 oraz 60 i więcej lat (największy). Zwraca uwagę znaczny spadek uczestnictwa młodzieży (o 14 pkt. proc.). W 2004 roku poziom uczestnictwa w wyjazdach na 5 i więcej dni osób w wieku 15-19, 20-29 i 40-49 lat był najniższy z całego okresu 2000-2004, z tym że w tej ostatniej grupie tak samo niski był rok wcześniej.

W 2004 roku uczestnictwo w krajowych wyjazdach urlopowo-wakacyjnych było różnicowane w większym stopniu niż w 2003 roku przede wszystkim przez przynależność do grupy społeczno-zawodowej, a także przez wielkość miejscowości zamieszkania i sytuację materialną, w mniejszym zaś stopniu przez wiek i wykształcenie.

2. Częstotliwość wyjazdów

Istotnym wskaźnikiem aktywności turystycznej społeczeństwa jest, obok poziomu uczestnictwa, średnia liczba wyjazdów na osobę w ciągu roku. W 2004 roku dla wyjazdów długookresowych wynosiła ona 1,6 i była najniższa z całego okresu 2000-2004. W roku 2000 na co najmniej 5 dni wyjeżdżano średnio 1,8 razy, a podróż połączona była z 9,5 noclegu. W następnych latach wyjeżdżano rzadziej, ale na dłuższy okres. Obserwujemy zatem odwrót od tendencji zarysowanej w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych: Polacy na 5 i więcej dni wyjeżdżali wtedy częściej, ale pobyty były krótsze niż w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych. W ostatnich latach pobyty są relatywnie krótkie (w porównaniu z tymi z początku poprzedniej dekady), a częstość wyjazdów – coraz mniejsza.

W 2004 roku w porównaniu z poprzednim częściej wyjeżdżali przede wszystkim prywatni przedsiębiorcy; rzadziej – osoby w wieku 50-59 lat, emeryci i renciści, wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów oraz osoby z wyższym wykształceniem.

Tab. VI **Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu (liczba noclegów) podczas krajowych podróży długookresowych obejmujących do 90 noclegów w latach 2000-2004**

	2000	2001	2002	2003	2004
Liczba wyjazdów na osobę	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6
Średnia długość pobytu	9,5	10,2	9,6	9,8	9,9

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. VII **Średnia liczba wyjazdów długookresowych na osobę w 2004 roku według cech społeczno-demograficznych**

		Średnia
Ogółem		1,6
Płeć	Mężczyzna	1,8
	Kobieta	1,5
Wiek	15-19 lat	1,6
	20-29 lat	1,7
	30-39 lat	1,7
	40-49 lat	1,6
	50-59 lat	1,6
	60 i więcej lat	1,6

Tab. VII cd. Średnia liczba wyjazdów długookresowych na osobę w 2004 roku według cech społeczno-demograficznych

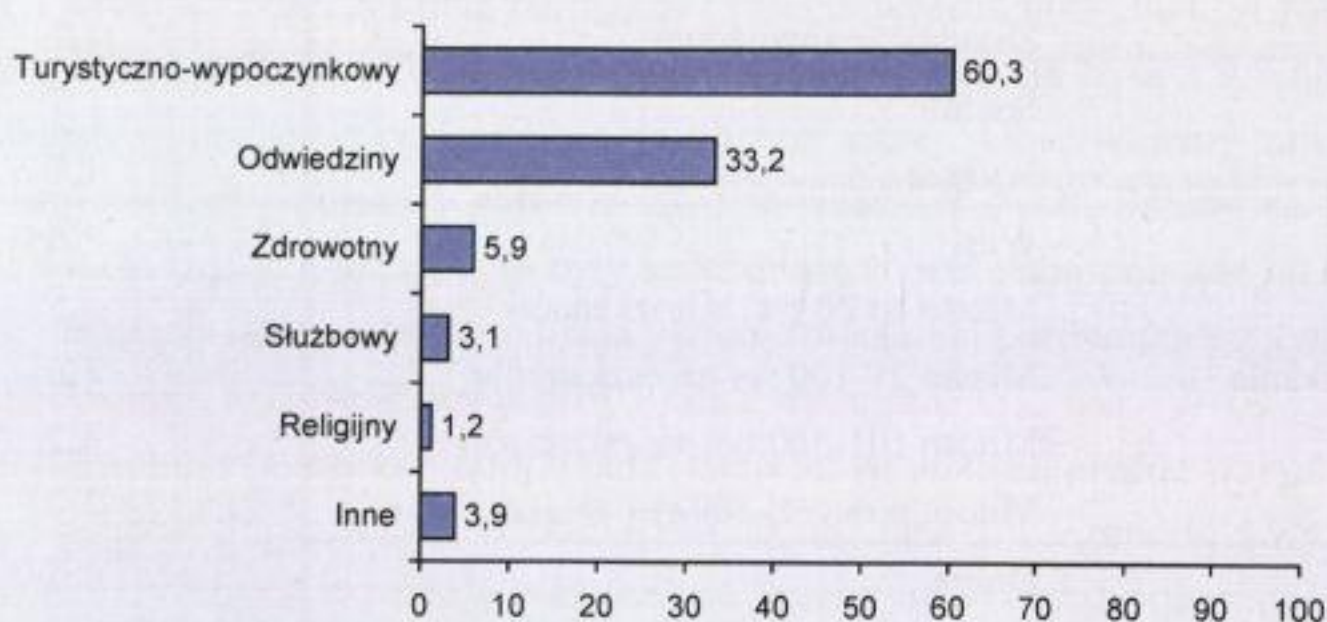
		Średnia
Wykształcenie	Podstawowe	1,5
	Zasadnicze zawodowe	1,7
	Średnie	1,7
	Wyższe	1,7
Miejsce zamieszkania	Wieś	1,6
	Miasto do 20 tys. mieszkańców	1,5
	Miasto 21-100 tys. mieszkańców	1,6
	Miasto 101-500 tys. mieszkańców	1,7
	Miasto powyżej 500 tys. mieszkańców	1,7
Sytuacja materialna	Dobra	1,7
	Średnia	1,6
	Zła	1,7
Grupa społeczno-zawodowa	Robotnicy	1,6
	Rolnicy	1,8
	Pracownicy adm.-biurowi	1,3
	Pracownicy usług i sprzedawcy	1,5
	Wyżsi urzędnicy, wolne zawody	1,6
	Prywatni przedsiębiorcy	2,8
	Uczniowie i studenci	1,5
	Emeryci	1,6
	Renciści	1,3
	Bezrobotni	1,8
	Inne kategorie osób	2,1

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

3. Cele wyjazdów

Najwięcej uczestników krajowych wyjazdów długookresowych wyjeżdżało w celach turystyczno-wypoczynkowych (w 2004 r.: 60% – 5,4 mln; w 2003 r. – 6,1 mln), a następnie w odwiedziny do krewnych lub znajomych (33%), w celach zdrowotnych (6%) i służbowych (3%). Najważniejsza zmiana w porównaniu z poprzednim rokiem to spadek o 1 punkt procentowy odsetka wyjeżdżających w celach turystyczno-wypoczynkowych i zdrowotnych. Po trzech latach wzrostu odnotowujemy jednopunktowy spadek uczestnictwa mieszkańców Polski w wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych, przy podobnym jak w poprzednim roku poziomie uczestnictwa w wyjazdach w odwiedziny do krewnych lub znajomych.

Rys. 5. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2004 roku według celów (%)⁴

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2004 roku obserwujemy związek między wyjazdami w celach turystyczno-wypoczynkowych a wielkością miejscowości zamieszkania i sytuacją materialną. Im większa miejscowość zamieszkania i lepsza sytuacja materialna, tym większy odsetek wyjeżdżających w takim celu.

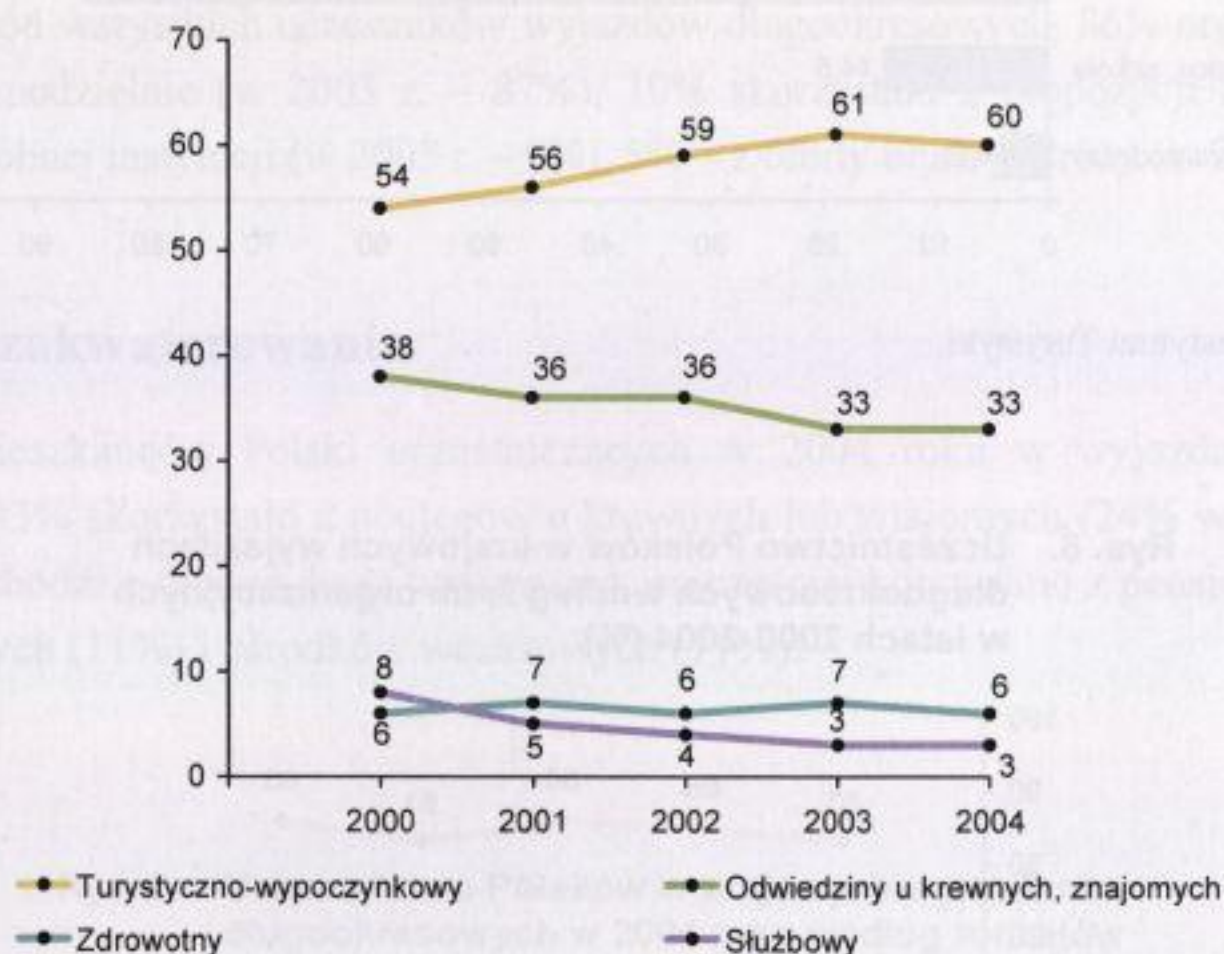
Turystyczno-wypoczynkowy cel wyjazdów był najczęściej wymieniany przez wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów (77%), pracowników administracyjno-biurowych (77%), osoby z wyższym wykształceniem (75%), mieszkańców dużych aglomeracji (75%), prywatnych przedsiębiorców (71%) i osoby w dobrej sytuacji materialnej (71%).

Krewnych (znajomych) częściej odwiedzają osoby najstarsze (od 60 lat wzwyż) niż młodsze, częściej nie pracujący niż pracujący, częściej również emeryci, renciści i bezrobotni niż pozostałe grupy społeczno-zawodowe, wreszcie częściej mieszkańcy wsi i małych miast (do 20 tys.) niż pozostałych miejscowości. Taki cel wyjazdu ma też związek z sytuacją materialną badanych (występuje tym częściej, im gorsza sytuacja) i ich wykształceniem (występuje tym częściej, im niższy poziom wykształcenia).

W celach służbowych częściej wyjeżdżają mężczyźni (5%) niż kobiety (2%), najczęściej prywatni przedsiębiorcy (11%) oraz wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (8%).

⁴ Uczestnictwo w wyjazdach danego rodzaju (długookresowych, krótkookresowych, zagranicznych) wyróżnionych ze względu na cel, sposób organizacji, rodzaj zakwaterowania itp. to odsetki osób, które co najmniej raz wzięły udział w tak wyróżnionym wyjeździe, wśród wszystkich uczestników danego rodzaju wyjazdów. Jeśli badane osoby uczestniczyły więcej niż raz w danym rodzaju wyjazdów, mogły wyjeżdżać w różnych celach, korzystać z różnych form organizacyjnych, różnych rodzajów zakwaterowania. W związku z tym odsetki w zestawieniach dotyczących uczestnictwa w wyjazdach przekraczają 100.

Rys. 6. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych według głównych celów w latach 2000-2004 (%)

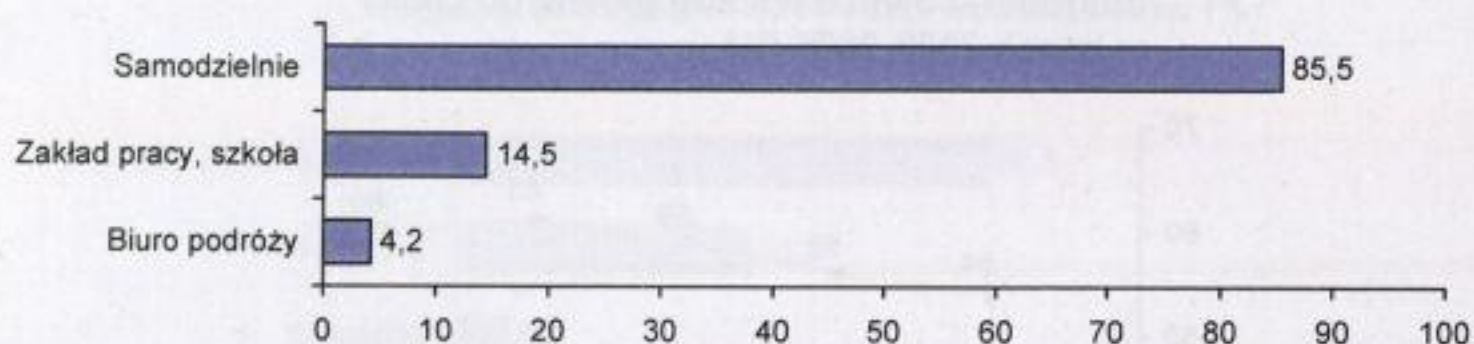
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Uczestnictwo w wyjazdach w celach zdrowotnych ma związek z wiekiem (starsi wyjeżdżają częściej). Najwyższy poziom uczestnictwa w takich wyjazdach obserwujemy wśród rencistów (26%), w grupie osób od 60 lat wzwyż (16%) oraz wśród emerytów (15%).

4. Formy organizacyjne

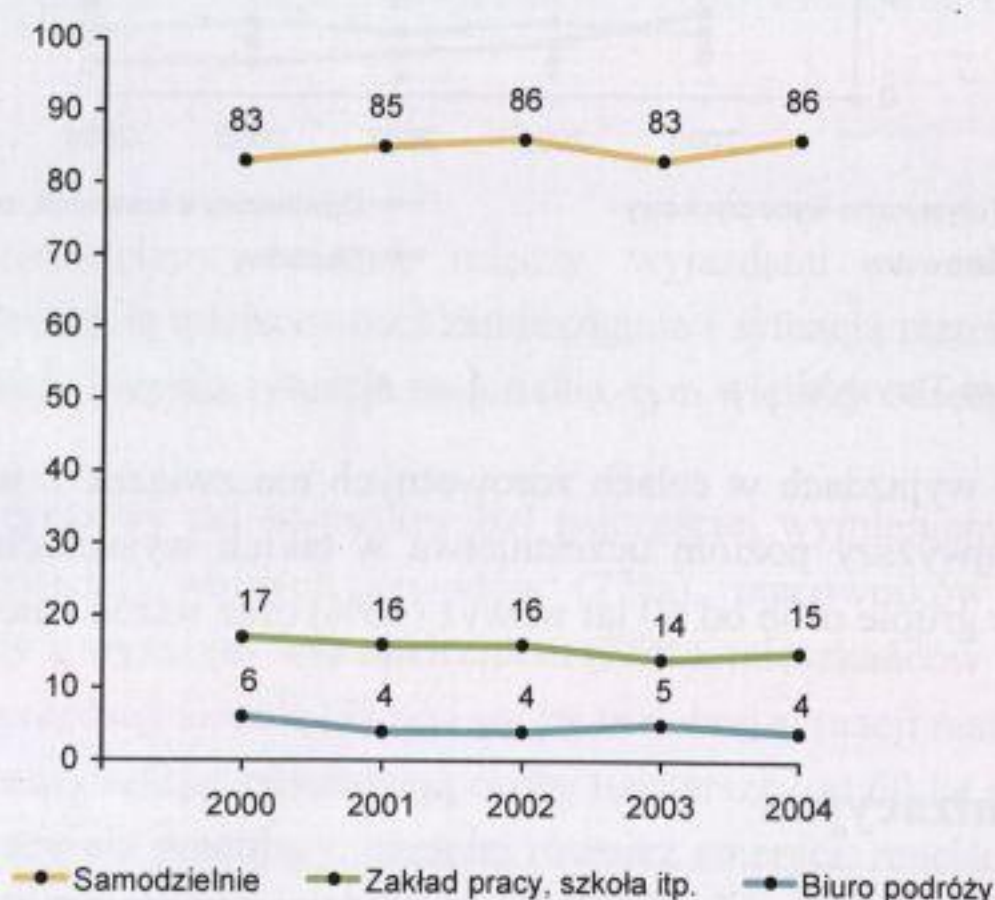
Polacy wyjeżdżający na co najmniej 5 dni najczęściej uczestniczą w wyjazdach organizowanych samodzielnie (w 2004 r. – 86%). Na wczasy i inne imprezy turystyczne organizowane przez zakłady pracy, szkoły, uczelnie, organizacje społeczne i kluby sportowe wyjechało 15% uczestników wyjazdów długookresowych; 4% skorzystało z usług biur podróży. W porównaniu z poprzednim rokiem zanotowano wzrost odsetka osób uczestniczących w wyjazdach organizowanych samodzielnie (o 3 pkt. proc.) do poziomu z roku 2002 – najwyższego w całym okresie 2000-2004.

Rys. 7. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2004 roku według form organizacyjnych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 8. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych w latach 2000-2004 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2004 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrósł odsetek uczestników podróży długookresowych organizowanych samodzielnie: przede wszystkim wśród prywatnych przedsiębiorców, wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów, uczniów i studentów, osób w dobrej sytuacji materialnej oraz osób z podstawowym i wyższym wykształceniem. Najwyższy wzrost uczestnictwa w odniesieniu do podobnych wyjazdów organizowanych przez zakłady pracy, szkoły i innych organizatorów (oprócz biur podróży) obserwujemy wśród osób w wieku 50-59 lat, pracowników administracyjno-biurowych, pracowników usług i sprzedawców oraz rencistów. Z usług biur podróży częściej niż w poprzednim roku korzystały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, robotnicy, rolnicy i osoby w nie najlepszej sytuacji materialnej; rzadziej – przede wszystkim prywatni przedsiębiorcy, wyżsi

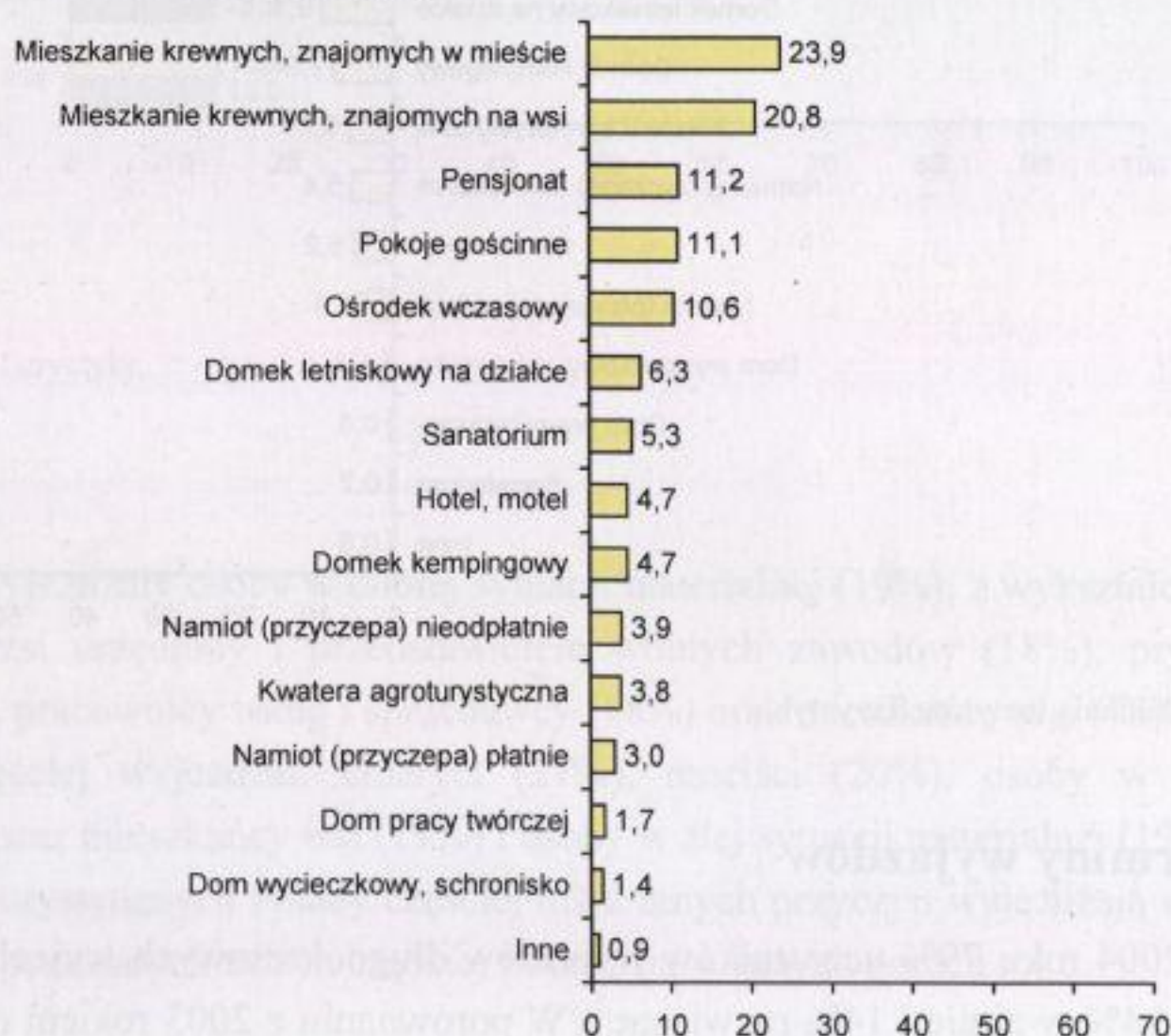
urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów, pracownicy usług i sprzedawcy, uczniowie i studenci, osoby z podstawowym i wyższym wykształceniem, młodzież, mieszkańcy dużych miast i osoby w dobrej sytuacji materialnej.

Spośród wyjeżdżających w 2004 roku na 5 i więcej dni w celach typowo turystycznych, podobnie jak wśród wszystkich uczestników wyjazdów długookresowych, 86% organizowało sobie wyjazd samodzielnie (w 2003 r. – 87%), 10% skorzystało z propozycji zakładu pracy, szkoły lub podobnej instytucji (w 2003 r. – 9%), 5% – z oferty biura podróży (w 2003 r. – 7%).

5. Rodzaje zakwaterowania

Spośród mieszkańców Polski uczestniczących w 2004 roku w wyjazdach urlopowo-wakacyjnych 43% skorzystało z noclegów u krewnych lub znajomych (24% w mieście, 21% na wsi). Jeśli chodzi o typową bazę turystyczną, najczęściej korzystano z pensjonatów (11%), pokoi gościnnych (11%) i ośrodków wczasowych (11%).

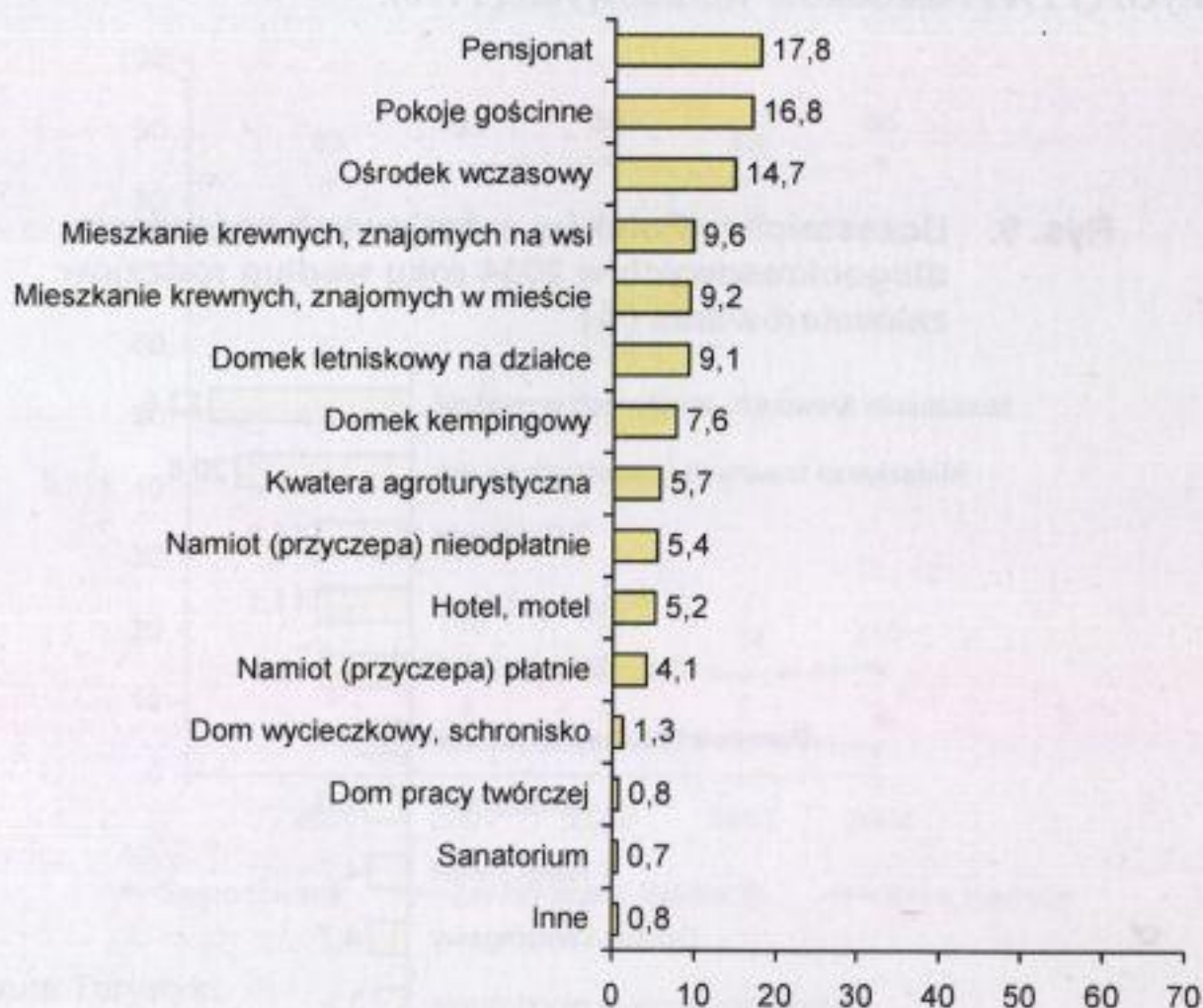
Rys. 9. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2004 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Wśród uczestników krajowych wyjazdów na 5 i więcej dni w celach typowo turystycznych najpopularniejszymi rodzajami bazy noclegowej są pensjonaty (18%), pokoje gościnne (17%) i ośrodki wczasowe (15%). Okazuje się, że podczas podróży w takich celach osoby badane korzystały również, choć w mniejszym stopniu niż w odniesieniu do wszystkich wyjazdów, z gościny u krewnych lub znajomych – częściej na wsi (10%) niż w mieście (9%). Znaczącym rodzajem bazy przy podróżach o charakterze ściśle turystycznym jest również domek letniskowy na działce, którego ranga wśród innych rodzajów bazy jest podobna jak przy wszystkich wyjazdach turystycznych, ale odsetek korzystających – większy.

Rys. 10. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w 2004 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

6. Terminy wyjazdów

W 2004 roku 79% uczestników wyjazdów długookresowych wyjechało w lecie, 19% jesienią, 14% w zimie i 14% na wiosnę⁵. W porównaniu z 2003 rokiem obserwujemy znaczne

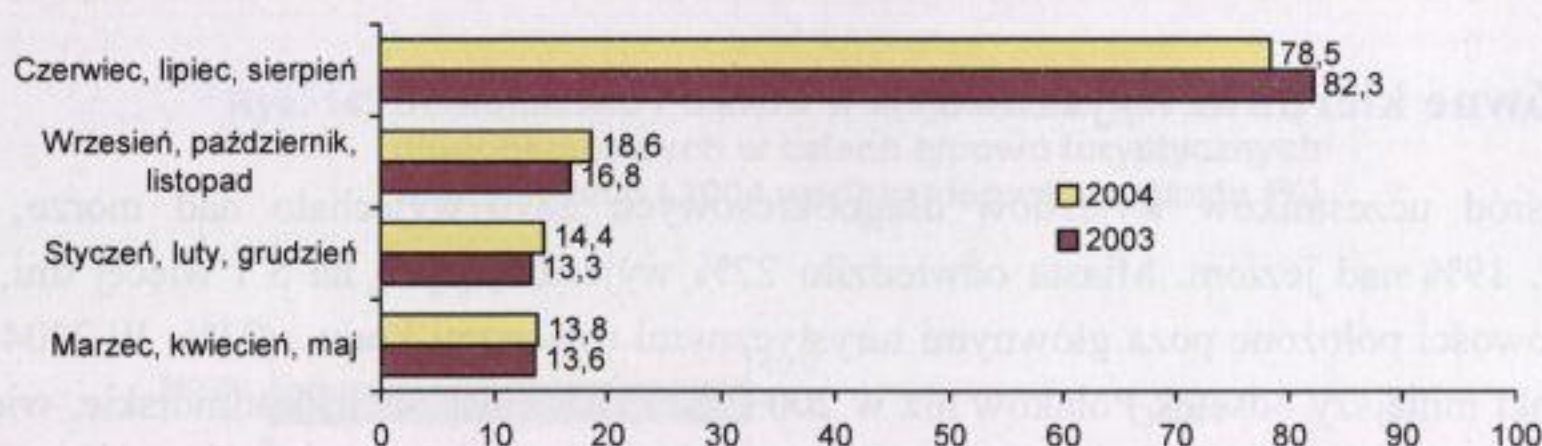
⁵ Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

zmiany. Spadł odsetek uczestników letnich wyjazdów (o 3 pkt. proc.), wzrosły zaś odsetki wyjeżdżających jesienią (o 2 pkt.) i zimą (o 1 pkt.).

W lecie najczęściej wyjeżdżała młodzież (98% spośród wyjeżdżających na 5 i więcej dni), zwłaszcza uczniowie i studenci (89%), a także wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (87%) oraz pracownicy administracyjno-biurowi (86%). Im lepsza sytuacja materialna, tym częstsze wyjazdy w lecie. W okresie od czerwca do sierpnia 2004 roku wyjechało 73% osób w nie najlepszej sytuacji materialnej, 78% – w średniej i 84% – w dobrej.

Jesienią najczęściej wyjeżdżali emeryci (39%). Częściej wyjeżdżały osoby starsze, nie pracujące i będące w gorszej sytuacji materialnej niż młodsze, zatrudnione i lepiej sytuowane.

Rys. 11. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2003 i 2004 według terminu wyjazdu (%)

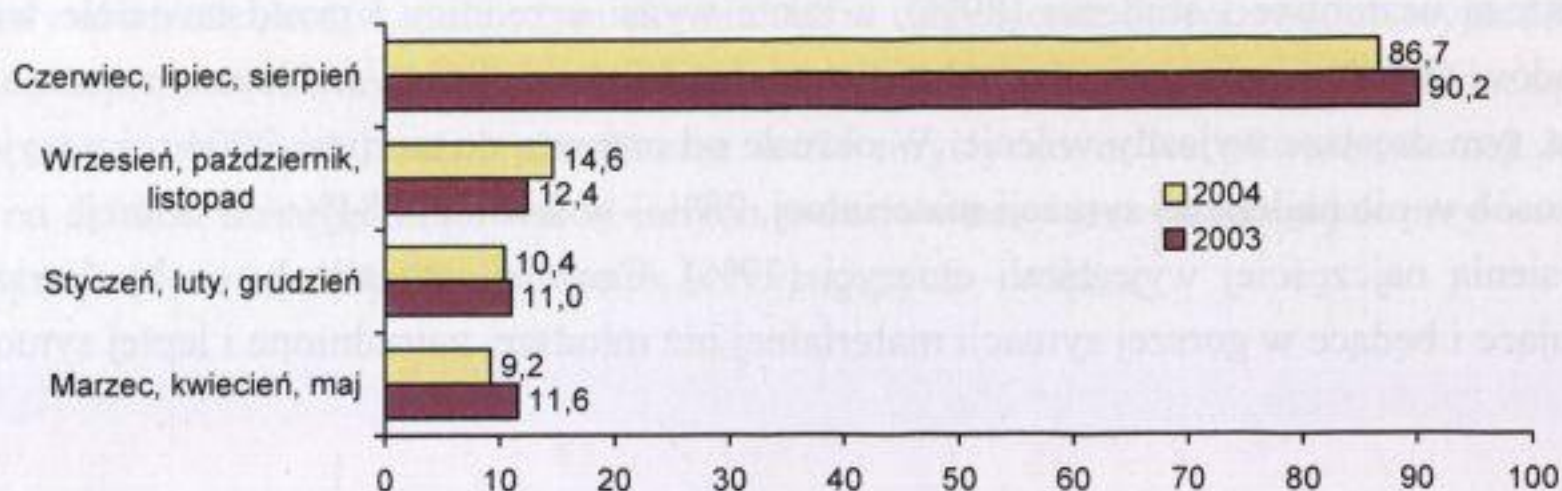
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Zimą najczęściej wyjeżdżały osoby w dobrej sytuacji materialnej (19%), z wykształceniem wyższym (18%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (18%), prywatni przedsiębiorcy (18%), pracownicy usług i sprzedawcy (18%) oraz mieszkańcy wsi (18%).

Na wiosnę najczęściej wyjeżdżali emeryci (21%), renciści (20%), osoby w wieku 60 i więcej lat (19%) oraz mieszkańcy wsi (19%) i osoby w złej sytuacji materialnej (19%).

W celach typowo turystycznych Polacy częściej niż z innych przyczyn wyjeżdżają w lecie (w 2004 r. – 87%); w pozostałych celach częściej podróżują w innych porach roku.

Rys. 12. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2003 i 2004 według terminu wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

7. Główne kierunki wyjazdów

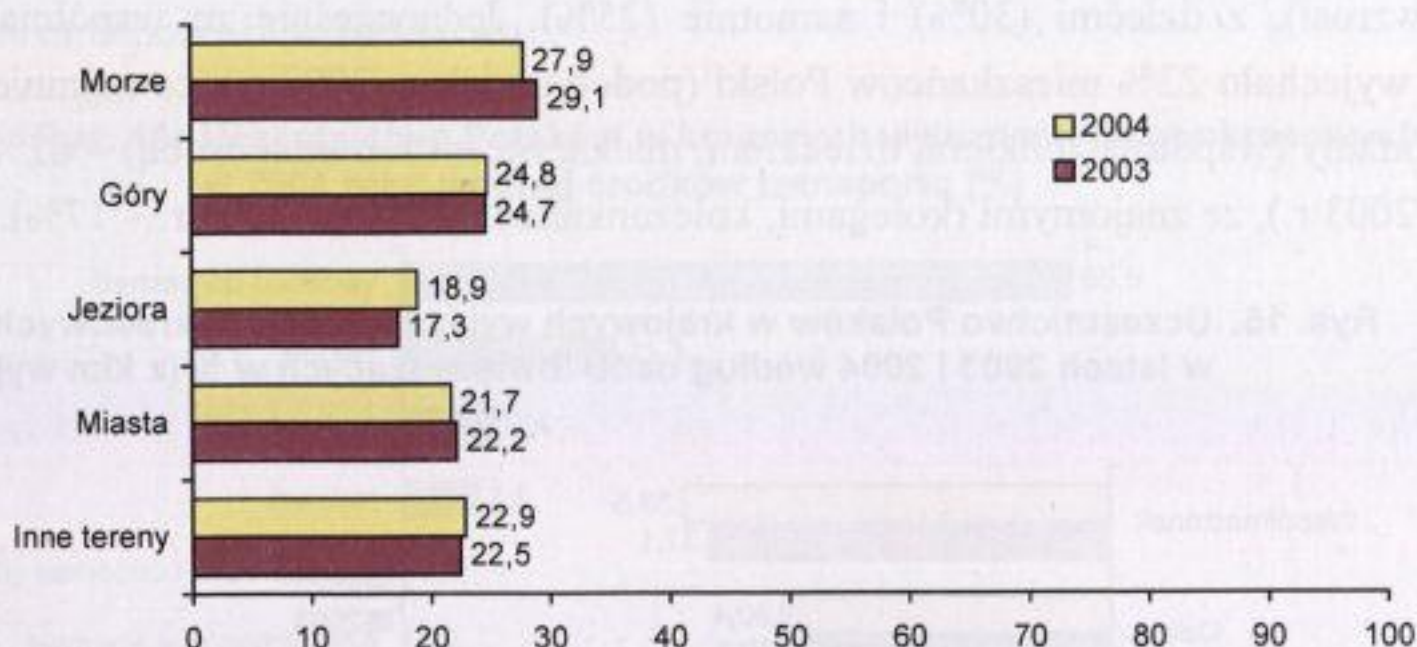
Spośród uczestników wyjazdów długookresowych 28% wyjechało nad morze, 25% w góry, 19% nad jeziora. Miasta odwiedziło 22% wyjeżdżających na 5 i więcej dni, inne miejscowości położone poza głównymi turystycznymi regionami kraju – 23%. W 2004 roku o 1 punkt mniejszy odsetek Polaków niż w 2003 roku odwiedził tereny nadmorskie, większy o 2 punkty – tereny położone nad jeziorami.

Wyjazdy nad morze, w góry i nad jeziora są tym częstsze, im lepsza sytuacja materialna badanych; wyjazdy nad morze i w góry są tym częstsze, im wyższy poziom wykształcenia (przy wyróżnionych kategoriach: wyższe, średnie, poniżej średniego).

Nad morze najczęściej wyjeżdżali prywatni przedsiębiorcy (40%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (39%), osoby w dobrej sytuacji materialnej (37%), mieszkańcy dużych aglomeracji (35%). Tereny górskie najczęściej wybierali uczniowie i studenci (31%), osoby z wyższym wykształceniem (31%), mieszkańcy miast średniej wielkości (29%) i osoby w dobrej sytuacji materialnej (29%). Nad jeziora najczęściej wyjeżdżali pracownicy administracyjno-biurowi (31%), uczniowie i studenci (23%), osoby w wieku 40-49 lat (23%) oraz 15-29 lat (22%), osoby z wyższym wykształceniem (22%) oraz zamieszkałe w miastach średniej wielkości (22%).

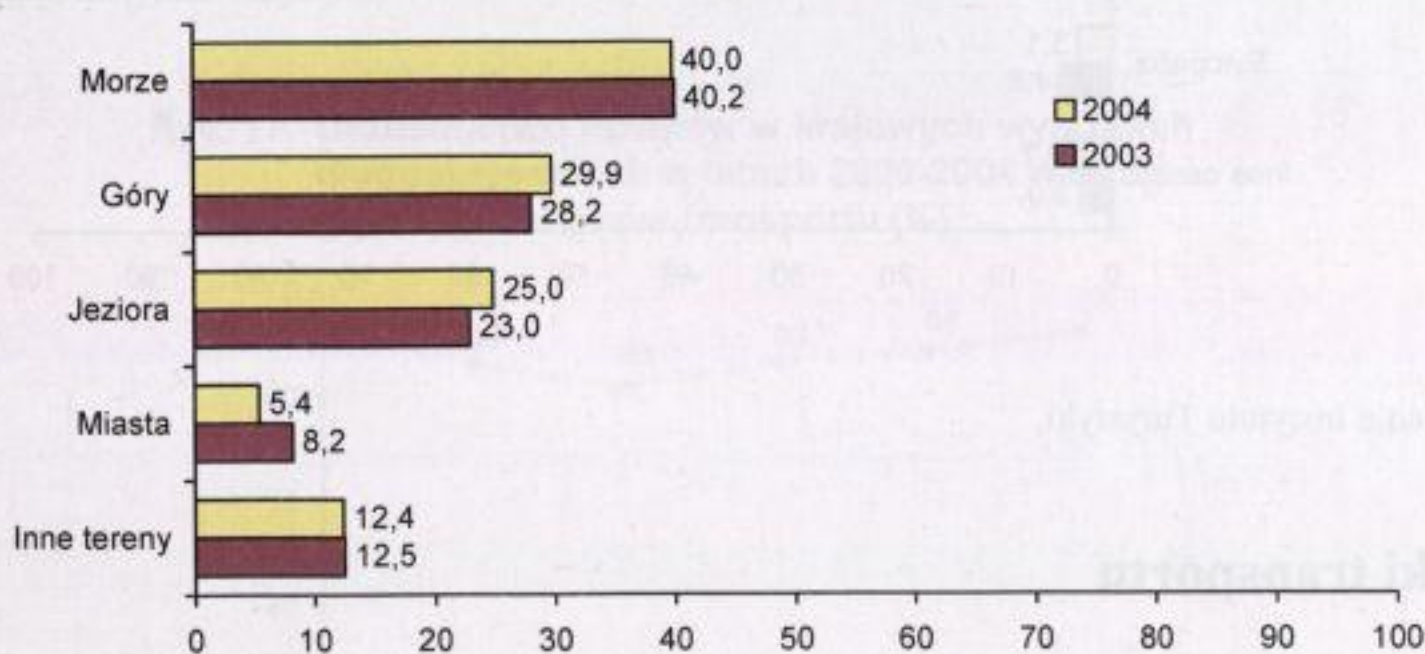
Im gorsza sytuacja materialna badanych, tym częściej wypoczywają w miejscowościach położonych poza wymienionymi wcześniej głównymi turystycznymi regionami kraju; im mniejszą miejscowość zamieszkują i im niższy jest ich poziom wykształcenia, tym częściej podczas podróży długookresowych odwiedzają miasta.

Rys. 13. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2003 i 2004 według kierunku wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 14. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2003 i 2004 według kierunku wyjazdu (%)

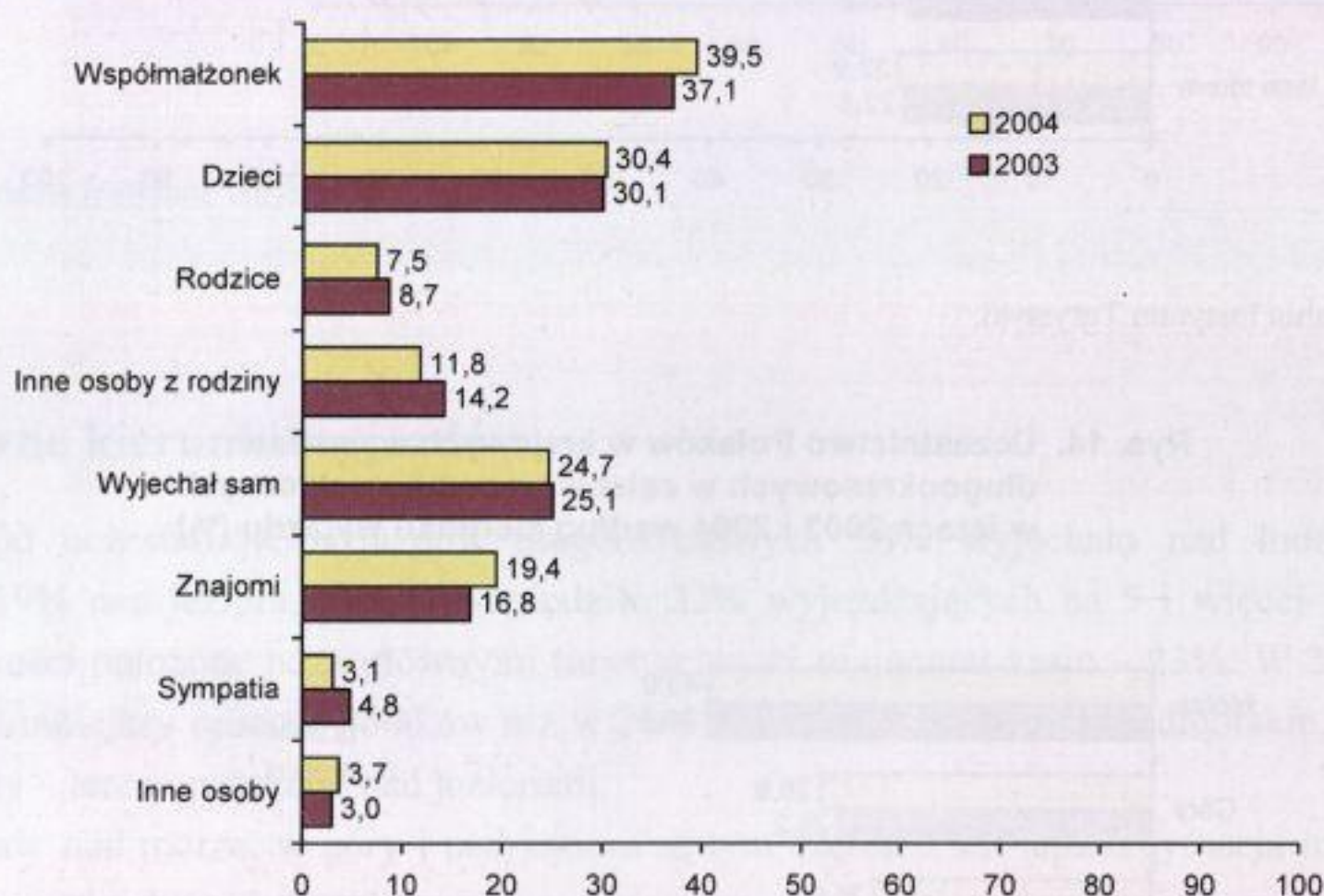
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Przy podróżach typowo turystycznych Polacy preferują najbardziej atrakcyjne, tradycyjne kierunki wyjazdów. W 2004 roku nad morze wyjechało 40% uczestników takich wyjazdów, w góry – 30%, nad jeziora – 25%. Wyjazdy na inne tereny (w tym również do miast) są, jak się okazuje, w znacznej części „wymuszone” przez cele rodzinne i służbowe.

8. Osoby towarzyszące podczas podróży

W 2004 roku na pięć i więcej dni Polacy najczęściej wyjeżdżali ze współmałżonkiem (40% – wzrost), z dziećmi (30%) i samotnie (25%). Jednocześnie ze współmałżonkiem i dziećmi wyjechało 22% mieszkańców Polski (podobnie jak w 2003 r.), co najmniej z jedną osobą z rodziny (współmałżonkiem, dzieckiem, matką, ojcem lub inną osobą) – 62% (podobnie jak w 2003 r.), ze znajomymi (kolegami, koleżankami) – 19% (w 2003 r. – 17%).

Rys. 15. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2003 i 2004 według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

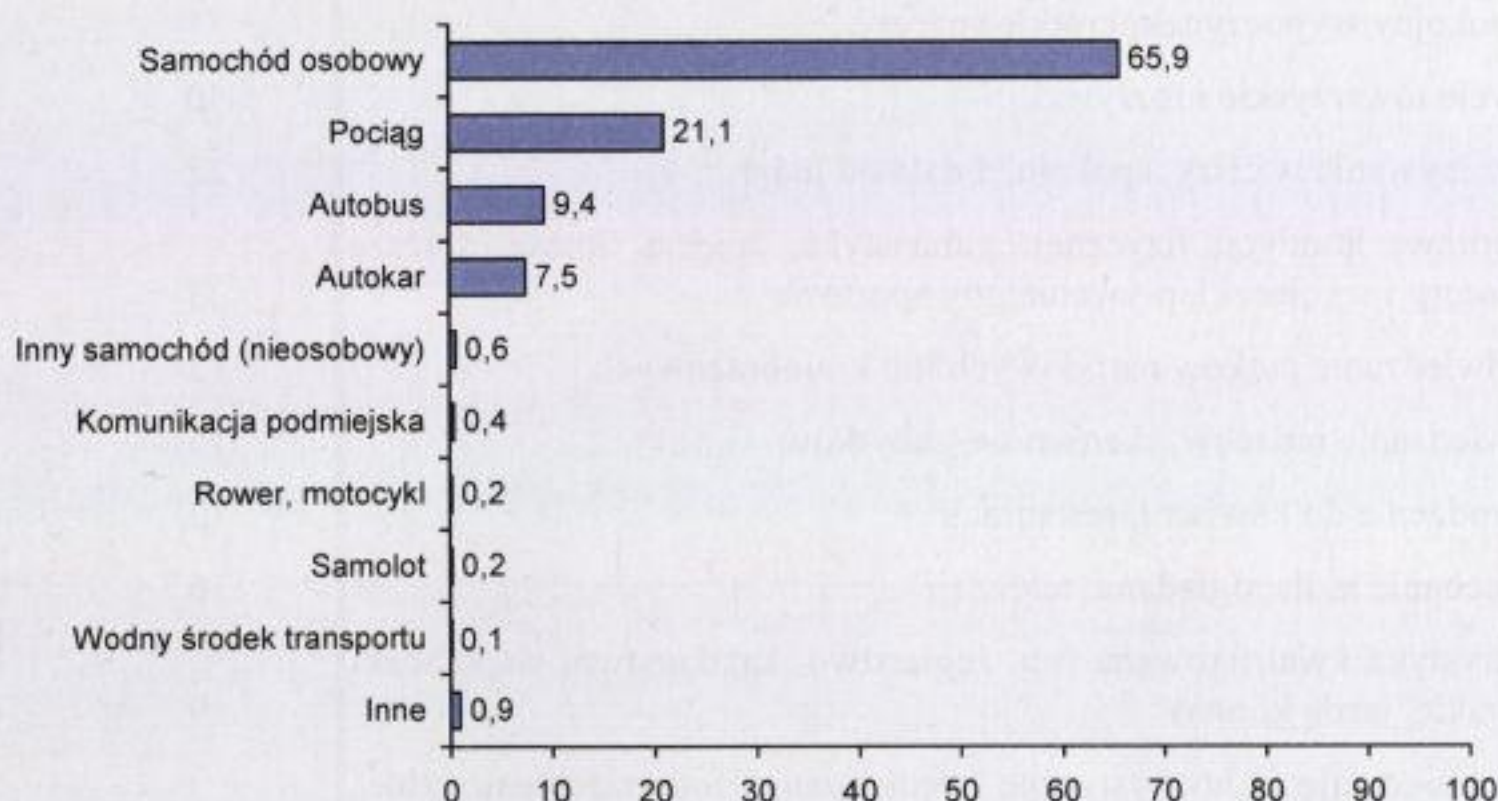
9. Środki transportu

W 2004 roku wyjeżdżając na dłużej Polacy najczęściej podróżowali samochodem (66%), pociągiem (21%), autobusem (9%) i autokarem (8%).

Przedstawione wyniki nie są bezpośrednio porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat. Wcześniej pytano o wszystkie środki transportu wykorzystywane podczas jednej podróży, w 2004 roku – o środek transportu, z którego korzystano podczas najdłuższej części podróży. Jak należy sądzić, w poprzednich latach respondenci często opisywali sytuacje, w których podróżowali pociągiem i autobusem, wskazując oba środki transportu (np. dojazd autobusem z miejsca zamieszkania do stacji kolejowej lub ze stacji kolejowej do miejscowości, w której spędzali urlop). W 2004 roku w takich sytuacjach wskazywano tylko jeden środek transportu. W związku z tym odsetek wskazań pociągu i autobusu był znacznie mniejszy

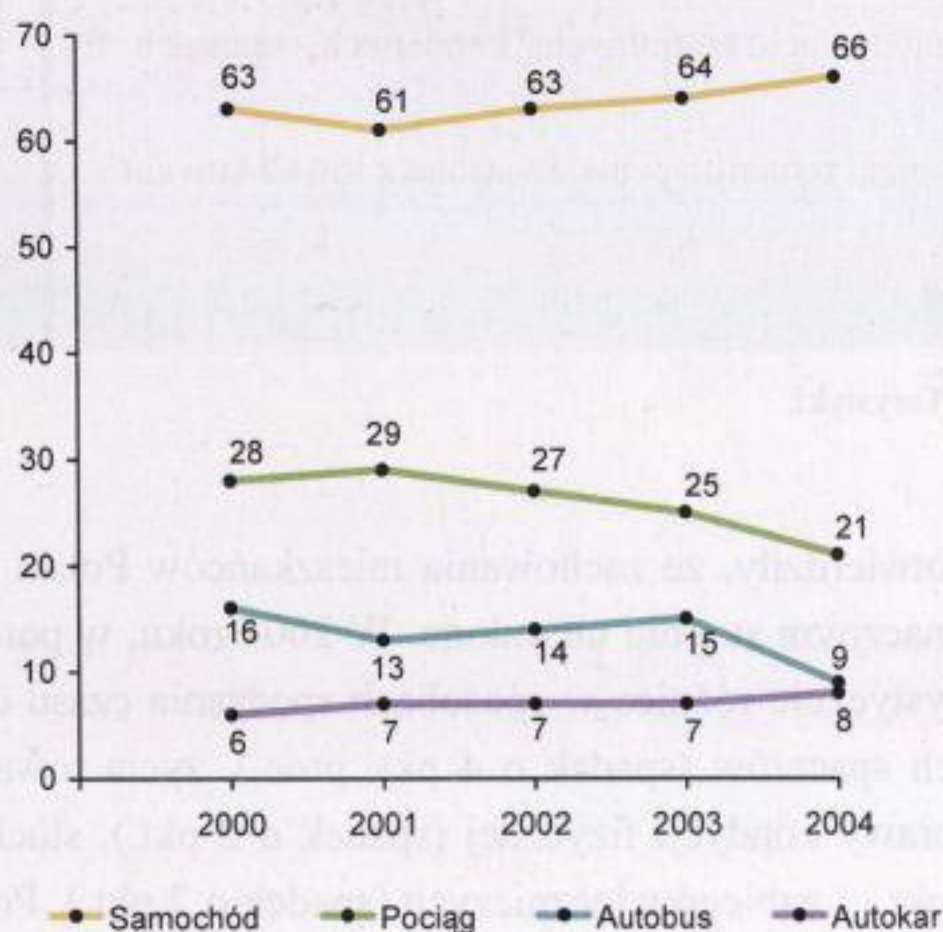
niż w poprzednich latach. Zwraca uwagę to, że mimo bardziej rygorystycznych zasad badania obserwujemy wzrost odsetka podróżujących samochodem osobowym i autokarem. Należy jednak pamiętać, że w 2004 roku liczba osób uczestniczących w wyjazdach długookresowych była o 10% mniejsza niż w 2003 roku.

Rys. 16. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w 2004 roku według środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 17. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych w latach 2000-2004 według głównych środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

10. Sposoby spędzania czasu

Tab. VIII **Sposoby spędzania czasu przez Polaków podczas podróży długookresowych w latach 2003 i 2004 (%)**

	2003	2004
1. Spokojny wypoczynek, krótkie spacery	71	67
2. Życie towarzyskie i rozrywki	40	43
3. Przebywanie w ciszy, spokoju, z dala od ludzi	22	23
4. Poprawa kondycji fizycznej: gimnastyka, zajęcia fitness, dłuższe spacery i wycieczki, pływanie, gry sportowe	23	21
5. Odwiedzanie parków narodowych lub krajobrazowych	15	15
6. Zwiedzanie muzeów, skansenów, zabytków	15	15
7. Chodzenie do kawiarni, restauracji	12	13
8. Słuchanie radia, oglądanie telewizji	16	12
9. Turystyka kwalifikowana (np. żeglarstwo, kajakarstwo, wspinaczki górskie, jazda konna)	9	9
10. Ulubione zajęcia hobbystyczne (wędkowanie, fotografowanie, zbieranie grzybów)	9	9
11. Zabiegi lecznicze, sanatoryjne, kuracja klimatyczna	9	7
12. Czytanie	6	7
13. Odwiedzanie miejsc kultu religijnego	5	6
14. Zdobywanie wiedzy i umiejętności (np. nauka języków obcych)	4	3
15. Udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach, seansach filmowych	3	3
16. Specjalistyczne zabiegi rehabilitacyjne związane z inwalidztwem	2	3
17. Narciarstwo	2	2
18. Inne zajęcia	20	19

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Kolejne badania potwierdziły, że zachowania mieszkańców Polski podczas podróży długookresowych są w znacznym stopniu utrwalone. W 2004 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim, istotne statystycznie różnice w sposobach spędzania czasu dotyczyły: spokojnego wypoczynku i krótkich spacerów (spadek o 4 pkt. proc.), życia towarzyskiego i rozrywek (wzrost o 3 pkt.), poprawy kondycji fizycznej (spadek o 2 pkt.), słuchania radia, oglądania telewizji (spadek o 2 pkt.) i zabiegów leczniczych (spadek o 2 pkt.). Podczas podróży długookresowych Polacy preferują bierne sposoby spędzania czasu: spokojny wypoczynek połączony z krótkimi spacerami, życie towarzyskie i rozrywki oraz przebywanie w ciszy, spokoju,

z dala od ludzi. W 2004 roku o dwa punkty procentowe (do 21%) spadł w porównaniu z rokiem 2003 odsetek osób, które podczas podróży na 5 i więcej dni uczestniczyły w zajęciach podnoszących kondycję fizyczną (sportowo-rekreacyjnych lub długich wycieczkach). Inne aktywne formy spędzania czasu wskazywał podobny odsetek respondentów: zabytki, muzea i skanseny zwiedzało 15% badanych; również 15% odwiedziło parki narodowe lub krajobrazowe; turystykę kwalifikowaną uprawiało 9%.

V. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych – zmiany i tendencje w latach 2000-2004

1. Poziom uczestnictwa

W 2004 roku w krótkich podróżach (2-4 dni) na terenie kraju uczestniczyło 27% mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat, czyli o cztery punkty procentowe mniej niż w 2003 roku. Na jedną podróż, podobnie jak w poprzednich trzech latach, przypadło średnio 1,7 noclegu. Na jedną osobę przypadło średnio 2,9 podróży, czyli mniej niż w 2003 roku (3,2) i najmniej spośród ostatnich pięciu lat. Można oszacować, że w 2004 roku w wyjazdach krótkookresowych uczestniczyło 8,6 mln osób (spadek o 11,3%). Odbyły one 25,0 mln podróży (spadek o 19,9%), podczas których skorzystały z 42,5 mln noclegów (spadek o 20,3%).

W 2004 roku uczestnictwo w krótkich podróżach było najbardziej zróżnicowane przez przynależność do grupy społeczno-zawodowej, sytuację materialną, wykształcenie i wiek. Szczególnie wyróżniają się: przynależność do grupy społeczno-zawodowej – od 15% uczestnictwa rolników do 52% wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów, sytuacja materialna – od 17% uczestnictwa osób w złej sytuacji do 40% uczestnictwa osób w dobrej sytuacji, wykształcenie – od 22% uczestnictwa osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym do 47% osób z wykształceniem wyższym oraz wiek – od 16% uczestnictwa osób w wieku 60 i więcej lat do 34% osób w wieku 20-29 lat. Utrzymują się związki widoczne w poprzednich latach: im wyższy poziom wykształcenia i lepsza sytuacja materialna, tym wyższy poziom uczestnictwa w wyjazdach na krótko. Na krótko częściej wyjeżdżają osoby pracujące niż nie pracujące, częściej mieszkańcy miast niż mieszkańcy wsi, częściej mieszkańcy większych niż mniejszych miast.

Tab. IX **Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2004 roku według grup społeczno-zawodowych (%)**

	2004	Zmiana 2004/2003
Wyżsi urzędnicy, wolne zawody	52	+5
Pracownicy administracyjno-biurowi	43	+4
Prywatni przedsiębiorcy	41	+3
Uczniowie i studenci	35	-6
Robotnicy	28	-2
Pracownicy usług i sprzedawcy	26	-8
Bezrobotni	25	-2
Emeryci	19	-3
Renciści	16	-6
Rolnicy	15	-15
Ogółem mieszkańcy Polski w wieku 15 i więcej lat	27	-4

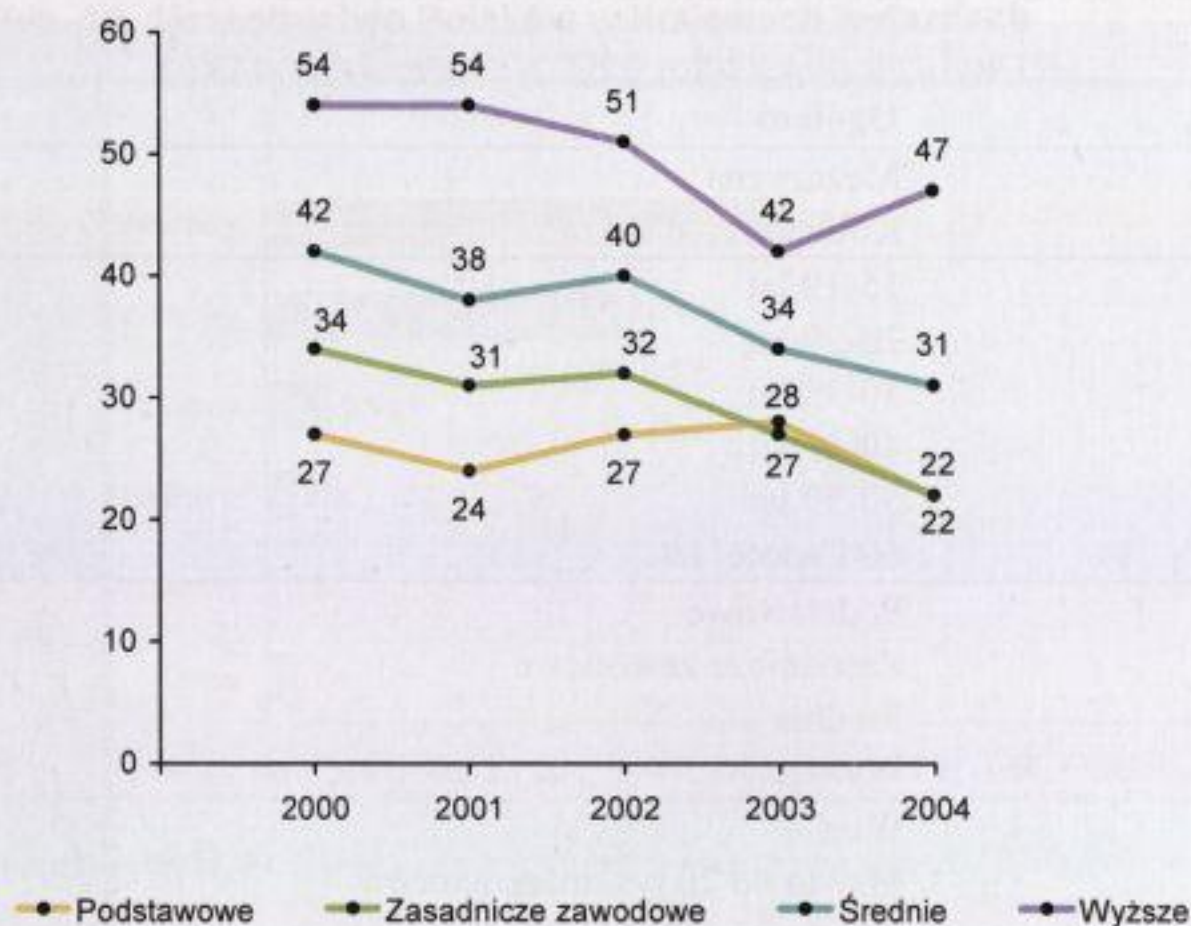
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W krótkookresowych podróżach najczęściej uczestniczyli wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (52%), osoby z wyższym wykształceniem (47%), pracownicy administracyjno-biurowi (43%), prywatni przedsiębiorcy (41%), osoby w dobrej sytuacji materialnej (40%) oraz uczniowie i studenci (35%). Najrzadziej – rolnicy (15%), osoby w wieku od 60 lat (16%), renciści (16%), osoby w złej sytuacji materialnej (17%), emeryci (19%) i mieszkańcy wsi (20%).

Na ogólny spadek uczestnictwa w krajowych podróżach krótkookresowych w 2004 roku w stosunku do roku poprzedniego złożyły się głównie: spadek uczestnictwa rolników (o 15 pkt. proc.), mieszkańców wsi (o 9 pkt.), pracowników usług i sprzedawców (o 8 pkt.), osób w wieku 15-19 lat (o 8 pkt.) i osób w złej sytuacji materialnej (o 7 pkt.). Spadek uczestnictwa wymienionych grup był tak duży, że nie został zrekompensowany przez wzrost uczestnictwa mieszkańców dużych aglomeracji (o 8 pkt.), osób z wyższym wykształceniem (o 5 pkt.), wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów (o 4 pkt.) czy prywatnych przedsiębiorców (o 3 pkt.).

Spadek poziomu uczestnictwa w wyjazdach krótkookresowych osób z wykształceniem średnim, zasadniczym zawodowym i podstawowym spowodował, że wskaźniki uczestnictwa dla tych kategorii były w 2004 roku najniższe z całego okresu 2000-2004.

W 2004 roku uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych, podobnie jak w wyjazdach na 5 i więcej dni, było w większym stopniu niż w 2003 roku różnicowane przez przynależność do grupy społeczno-zawodowej, sytuację materialną i miejsce zamieszkania, a także przez wykształcenie. Wiek różnicował w podobnym stopniu jak rok wcześniej.

Rys. 18. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2000-2004 według wykształcenia (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

2. Częstotliwość wyjazdów

W 2004 roku osoby uczestniczące w krajowych podróżach krótkookresowych wyjeżdżały rzadziej niż w poprzednich latach (średnio 2,9 wyjazdu na osobę). Średnia długość pobytu (1,7 noclegu) utrzymała się na poziomie z poprzednich trzech lat.

Tab. X Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu (liczba noclegów) podczas krajowych podróży krótkookresowych w latach 2000-2004

	2000	2001	2002	2003	2004
Liczba wyjazdów na osobę	3,9	3,4	3,3	3,2	2,9
Średnia długość pobytu	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2004 roku rzadziej niż w roku poprzednim wyjeżdżali przede wszystkim wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, w wieku 20-29 lat i 50-59 lat, renciści i mieszkańcy małych miast (do 20 tys.).

Tab. XI Średnia liczba wyjazdów krótkookresowych na osobę w 2004 roku według cech społeczno-demograficznych

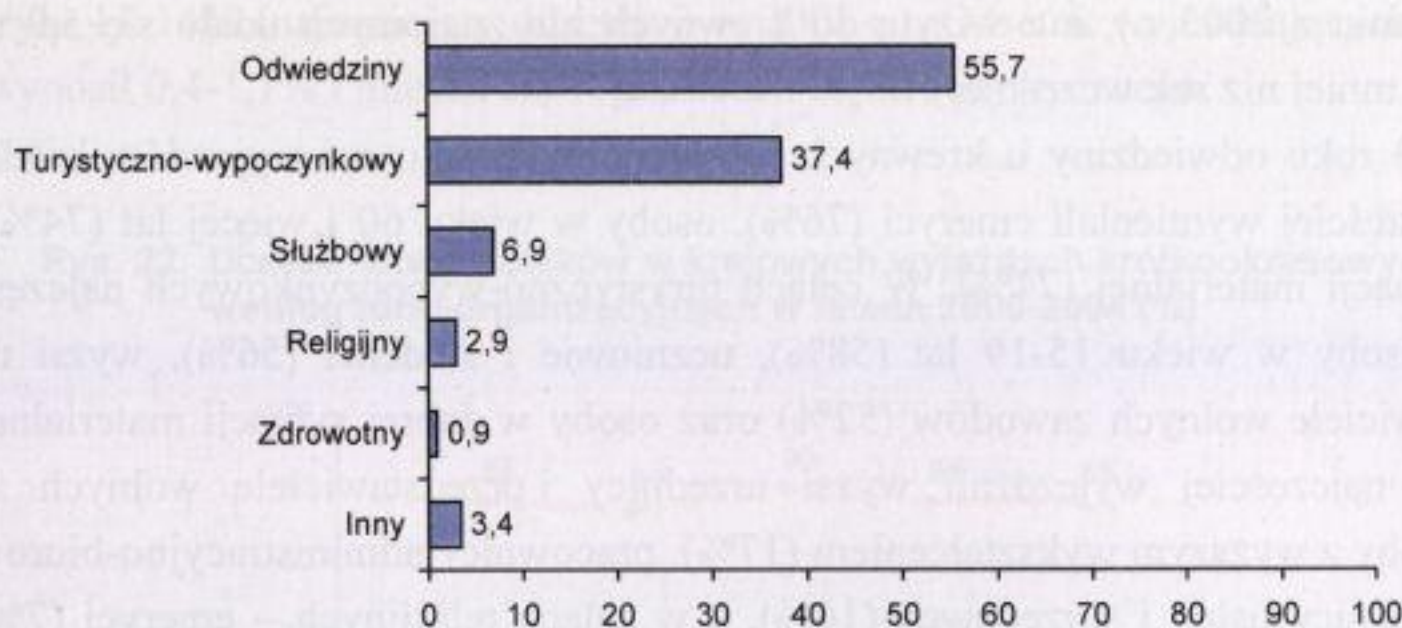
		Średnia
Ogółem		2,9
Płeć	Mężczyzna	3,1
	Kobieta	2,7
Wiek	15-19 lat	2,7
	20-29 lat	2,8
	30-39 lat	3,3
	40-49 lat	3,0
	50-59 lat	2,4
	60 i więcej lat	3,0
Wykształcenie	Podstawowe	2,3
	Zasadnicze zawodowe	2,4
	Średnie	3,2
	Wyższe	3,4
Miejsce zamieszkania	Wieś	2,2
	Miasto do 20 tys. mieszkańców	2,3
	Miasto 21-100 tys. mieszkańców	3,2
	Miasto 101-500 tys. mieszkańców	3,1
	Miasto powyżej 500 tys. mieszkańców	3,8
Sytuacja materialna	Dobra	3,8
	Średnia	2,7
	Zła	2,7
Grupa społeczno-zawodowa	Robotnicy	3,1
	Rolnicy	2,5
	Pracownicy adm.-biurowi	3,2
	Pracownicy usług i sprzedawcy,	3,3
	Wyżsi urzędnicy, wolne zawody	2,5
	Prywatni przedsiębiorcy	5,0
	Uczniowie, studenci	2,7
	Emeryci	2,8
	Renciści	1,4
	Bezrobotni	2,7

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

3. Cele wyjazdów

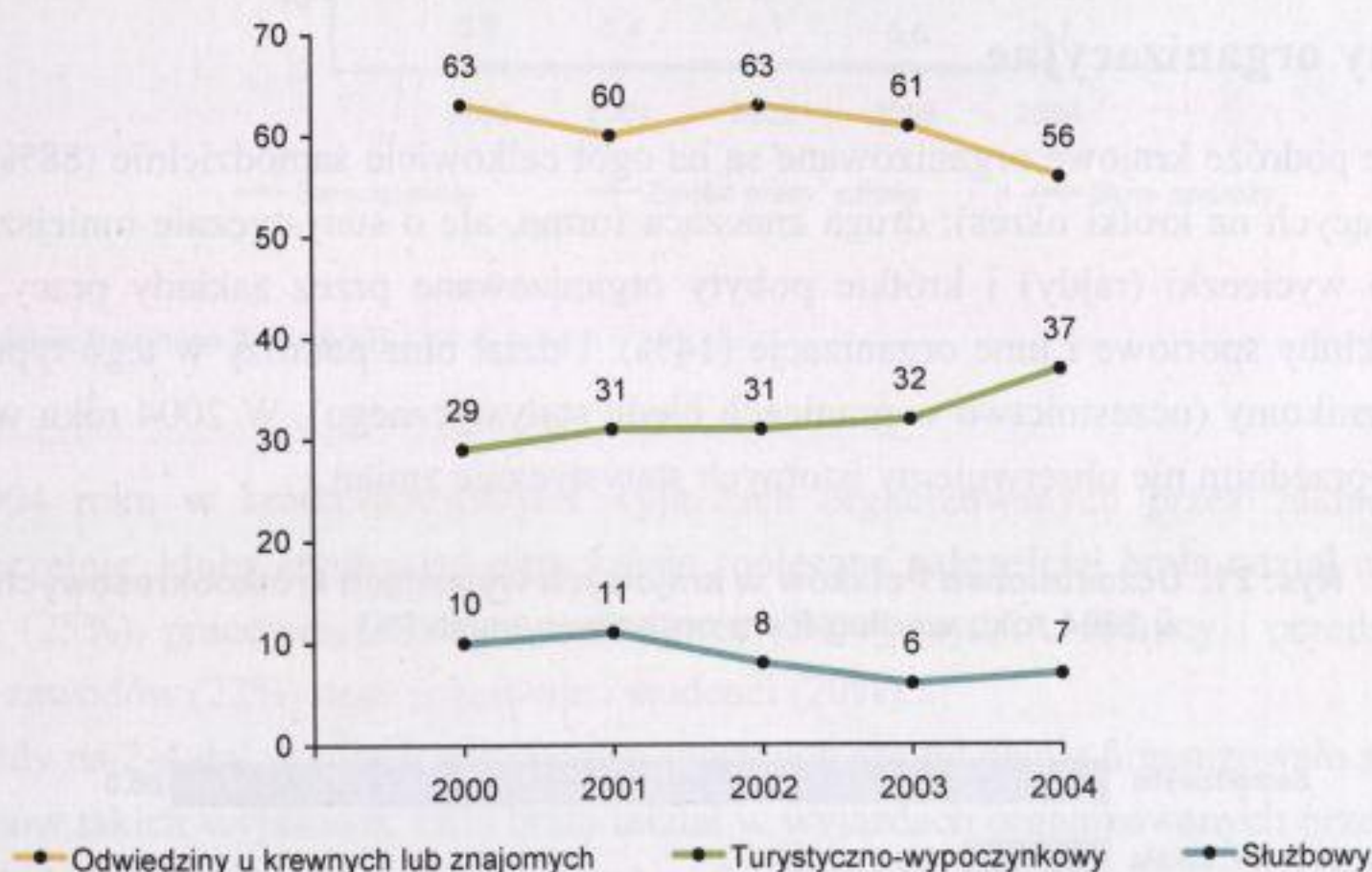
Podobnie jak w poprzednich latach, krótkie podróże mają głównie na celu odwiedzenie rodziny lub znajomych. W 2004 roku w takim celu wyjechało 56% uczestniczących w wyjazdach krótkookresowych, czyli o 5 punktów procentowych mniej niż w roku poprzednim. Odsetek wyjeżdżających w celach typowo turystycznych wzrósł również o 5 punktów w porównaniu z rokiem 2003 (37%). Służbowo wyjechało 7% badanych (wzrost o 1 pkt. proc.), w celach religijnych – 3%.

Rys. 19. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2004 roku według celów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 20. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych według głównych celów w latach 2000-2004 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2004 roku obserwujemy największy w ostatnich latach spadek odsetka wyjeżdżających na 2-4 dni w odwiedziny do krewnych lub znajomych, przy również największym wzroście odsetka wyjeżdżających w celach turystyczno-wypoczynkowych.

Odsetek wyjeżdżających w odwiedziny był najmniejszy z całego okresu 2000-2004, odsetek wyjeżdżających w celach typowo turystycznych – największy. W 2004 roku, przy mniejszym niż w poprzednim roku uczestnictwie Polaków w wyjazdach krótkookresowych w ogóle, na 2-4 dni w celach typowo turystycznych wyjechało 3,2 mln osób (wzrost o 0,1 mln w porównaniu z 2003 r.), a z wizytą do krewnych lub znajomych udało się 5,9 mln osób (o 1,1 mln mniej niż rok wcześniej).

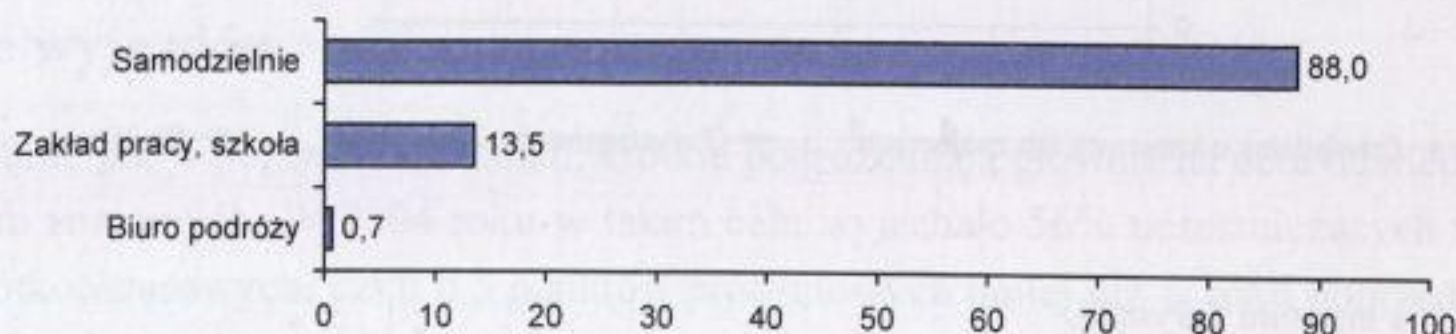
W 2003 roku odwiedziny u krewnych lub znajomych jako cel wyjazdów krótkookresowych najczęściej wymieniali emeryci (76%), osoby w wieku 60 i więcej lat (74%) i osoby w złej sytuacji materialnej (74%). W celach turystyczno-wypoczynkowych najczęściej wyjeżdżały osoby w wieku 15-19 lat (58%), uczniowie i studenci (56%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (52%) oraz osoby w dobrej sytuacji materialnej (51%). Służbowo najczęściej wyjeżdżali wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (18%), osoby z wyższym wykształceniem (17%), pracownicy administracyjno-biurowi (14%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (14%), a w celach religijnych – emeryci (7%), osoby w wieku 60 i więcej lat (7%), renciści (6%) oraz osoby w wieku 50-59 lat (6%).

Lepsza sytuacja materialna badanych i większa miejscowość zamieszkania sprzyjają krótkookresowym wyjazdom w celach turystyczno-wypoczynkowych, gorsza zaś sytuacja materialna i mniejsza miejscowość zamieszkania sprzyjają wyjazdom w odwiedziny do krewnych i znajomych.

4. Formy organizacyjne

Krótkie podróże krajowe organizowane są na ogół całkowicie samodzielnie (88% spośród wyjeżdżających na krótki okres); druga znacząca forma, ale o statystycznie mniejszym znaczeniu, to wycieczki (rajdy) i krótkie pobyty organizowane przez zakłady pracy, szkoły, uczelnie, kluby sportowe i inne organizacje (14%). Udział biur podróży w tego typu wyjazdach jest znikomy (uczestnictwo w granicach błędu statystycznego). W 2004 roku w porównaniu z poprzednim nie obserwujemy istotnych statystycznie zmian.

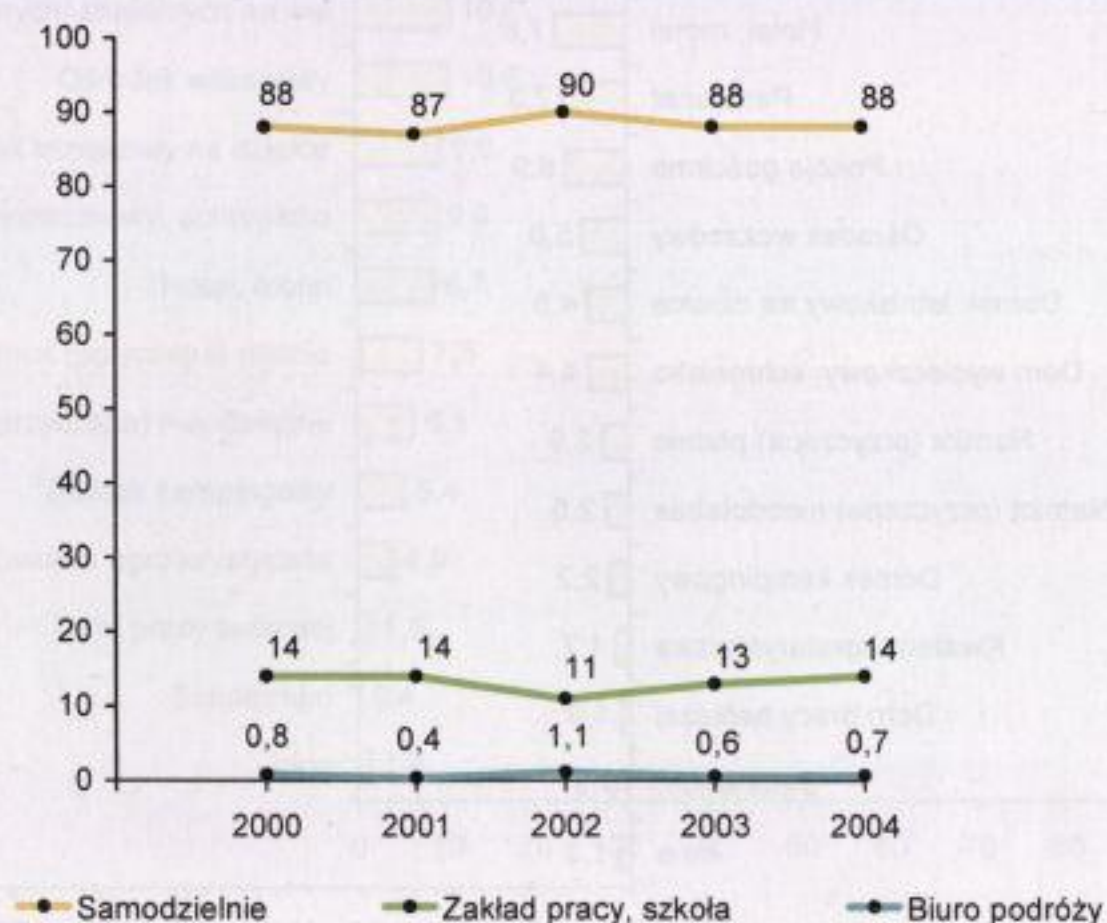
Rys. 21. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2004 roku według form organizacyjnych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W ostatnich latach (2000-2004) formy organizacyjne krótkookresowych wyjazdów Polaków zmieniały się w niewielkim stopniu. Samodzielnie organizowało sobie wyjazd 87-90% uczestników krótkich podróży (największy odsetek – w 2002 r.), w wyjazdach organizowanych przez zakłady pracy, szkoły, uczelnie, organizacje społeczne, kluby sportowe itp. uczestniczyło 11-14% (najmniejszy odsetek – w 2002 r.). Odsetek wyjeżdżających z biurem podróży wynosił 0,4-1,1% i mieścił się w granicach błędu statystycznego.

Rys. 22. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych według form organizacyjnych w latach 2000-2004 (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2004 roku w krótkookresowych wyjazdach organizowanych przez zakłady pracy, szkoły, uczelnie, kluby sportowe i organizacje społeczne najczęściej brała udział nastoletnia młodzież (25%), pracownicy usług i sprzedawcy (24%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (22%) oraz uczniowie i studenci (20%).

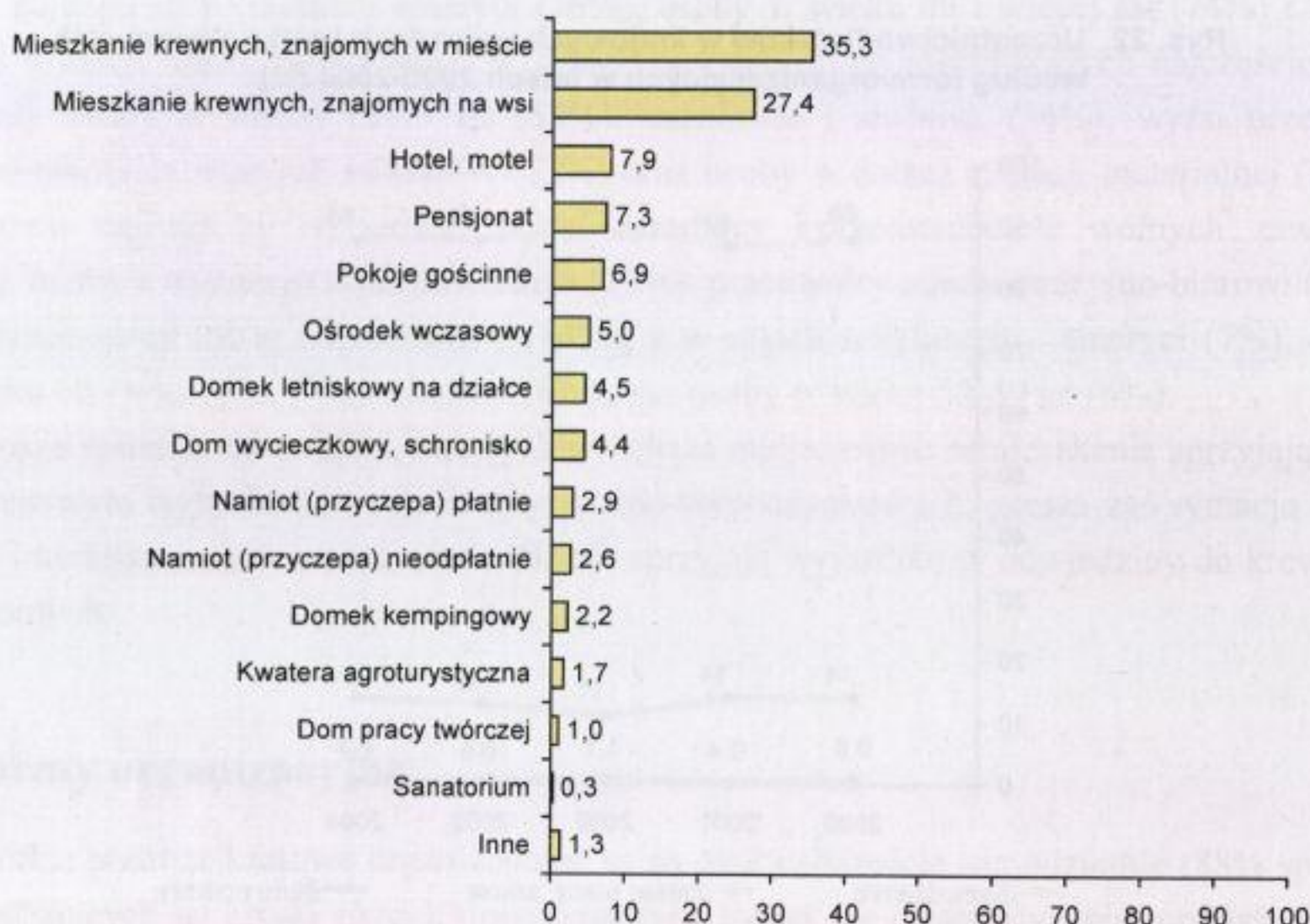
Wyjazdy na 2-4 dni w celach typowo turystycznych samodzielnie organizowało sobie 85% uczestników takich wyjazdów, 18% brało udział w wyjazdach organizowanych przez zakłady pracy, szkoły i inne instytucje, 1% korzystał z oferty biura podróży.

5. Rodzaje zakwaterowania

Wyjeżdżający na krótki okres w jeszcze większym stopniu niż przy podróżach długookresowych korzystają z noclegu u rodziny lub znajomych. W 2004 roku dotyczyło to 61%

uczestników takich podróży (35% zatrzymało się u rodziny w mieście, 27% u rodziny na wsi). Z typowej bazy turystycznej największą popularnością cieszą się: hotel lub motel (8%), pensjonat (7%), pokoje gościnne (7%) i ośrodek wczasowy (5%).

Rys. 23. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w 2004 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

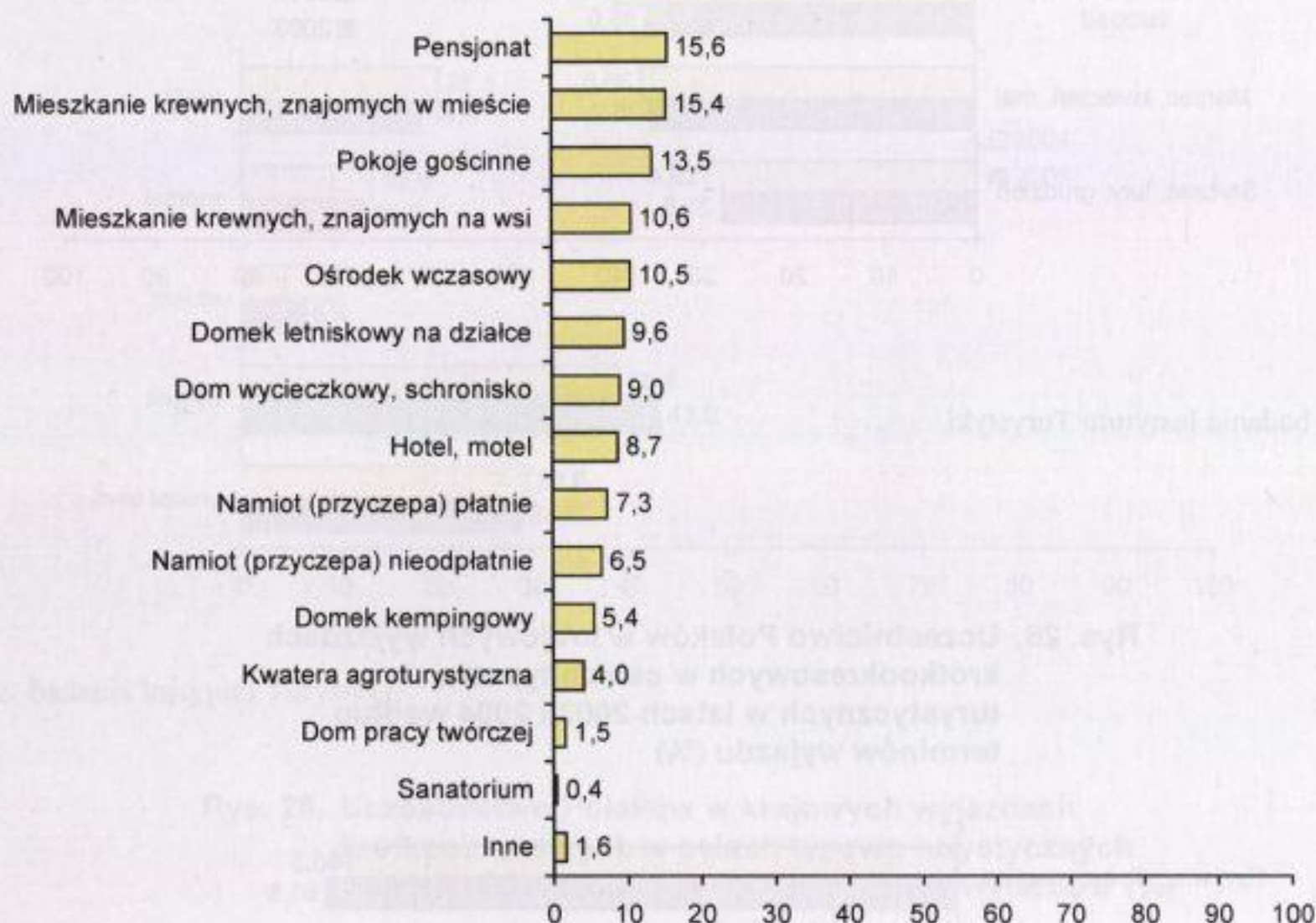
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Analizując odsetki korzystających z poszczególnych rodzajów bazy noclegowej podczas podróży krótkookresowych w zależności od danych społeczno-demograficznych zauważamy, że im lepsza sytuacja materialna badanych, tym częściej korzystają z różnych rodzajów komercyjnej bazy noclegowej (oprócz kempingu) oraz domku letniskowego na działce i tym rzadziej – z mieszkania krewnych lub znajomych. Obserwujemy też, że im młodszy wiek, tym częściej korzystają z domu wycieczkowego, schroniska lub schroniska młodzieżowego. Z kolei wyższy poziom wykształcenia sprzyja zatrzymywaniu się w hotelu lub motelu.

Podczas wyjazdów na 2-4 dni w celach typowo turystycznych odsetki korzystających z gościny u krewnych lub znajomych w mieście (15%) lub na wsi (11%) są znacznie mniejsze niż w odniesieniu do wszystkich analizowanych wyjazdów, ale większe niż przy podobnych wyjazdach na 5 i więcej dni. Podobnie jak przy wyjazdach długookresowych, najpopularniejsze

rodzaje bazy komercyjnej to: pensjonat (16%), pokoje gościnne (14%) i ośrodek wczasowy (11%).

Rys. 24. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w 2004 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

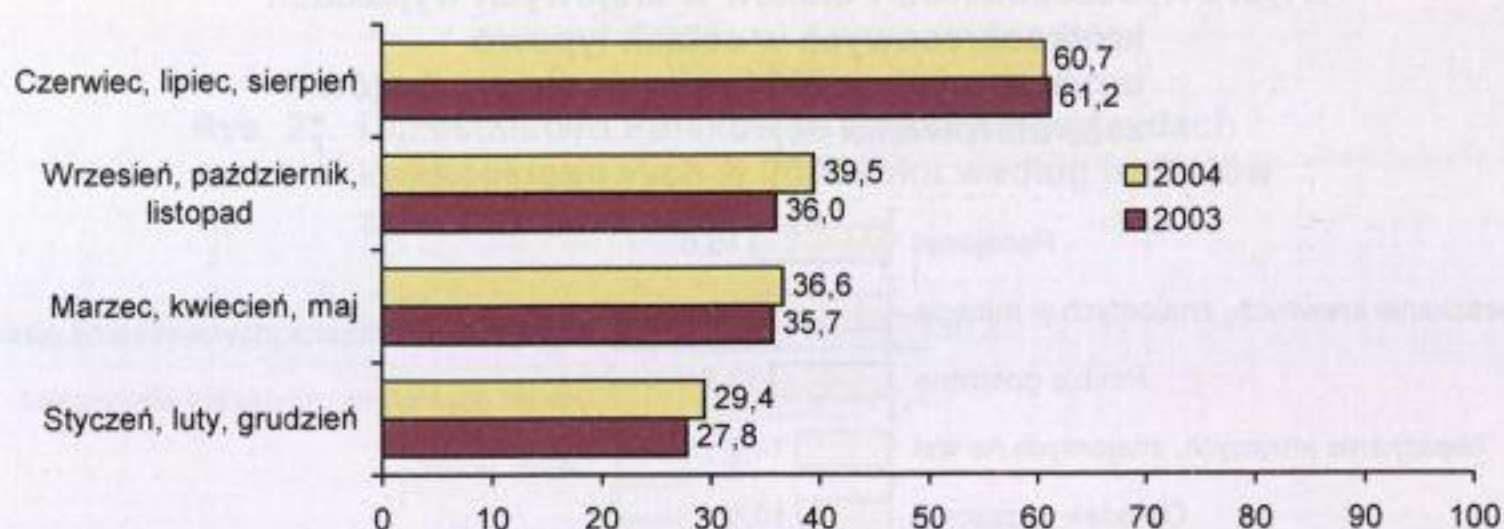
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

6. Terminy wyjazdów

W 2004 roku 61% uczestników podróży krótkookresowych wyjechało w lecie, 40% jesienią, 37% wiosną i 29% zimą. Najważniejsze różnice w porównaniu z rokiem 2003 to większy odsetek wyjeżdżających jesienią (o 4 pkt. proc.), wiosną (o 1 pkt.) i zimą (o 1 pkt.).

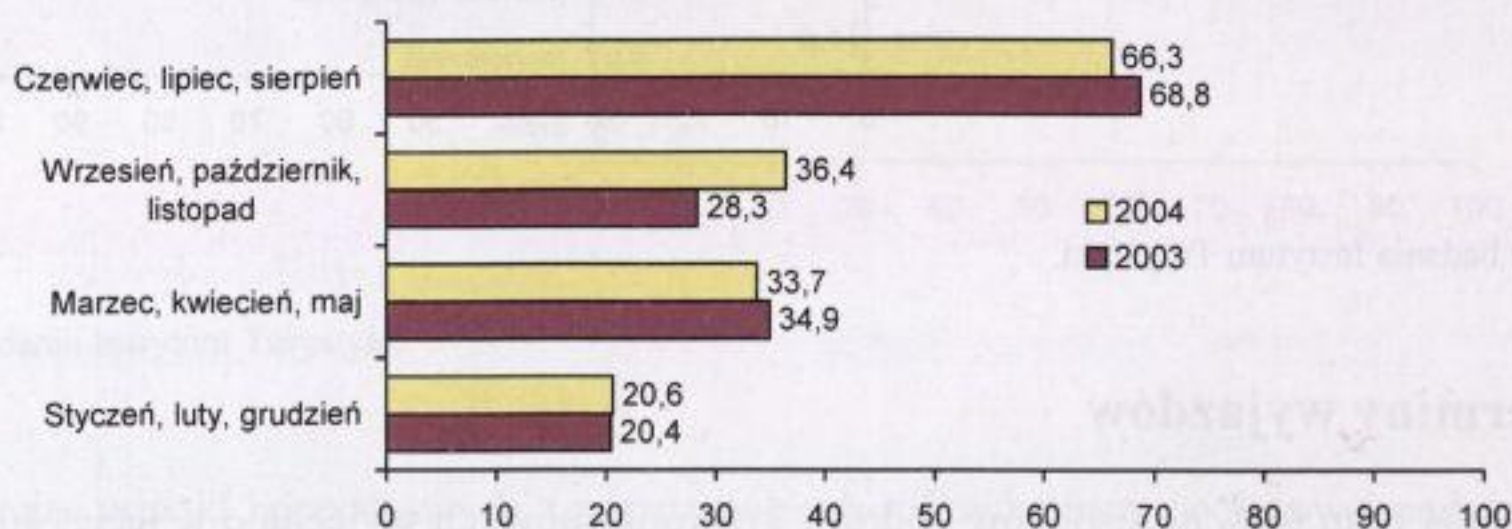
Cechy społeczno-demograficzne w znacznie mniejszym stopniu różnicują uczestnictwo w krótkookresowych wyjazdach latem niż w pozostałych porach roku. Wiosną (49%) i zimą (40%) 2004 roku najczęściej wyjeżdżały osoby w dobrej sytuacji materialnej, jesienią (53%) – wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów, latem – pracownicy usług i sprzedawcy (69%) oraz młodzież w wieku 15-19 lat (68%).

Rys. 25. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2003 i 2004 według terminów wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 26. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2003 i 2004 według terminów wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

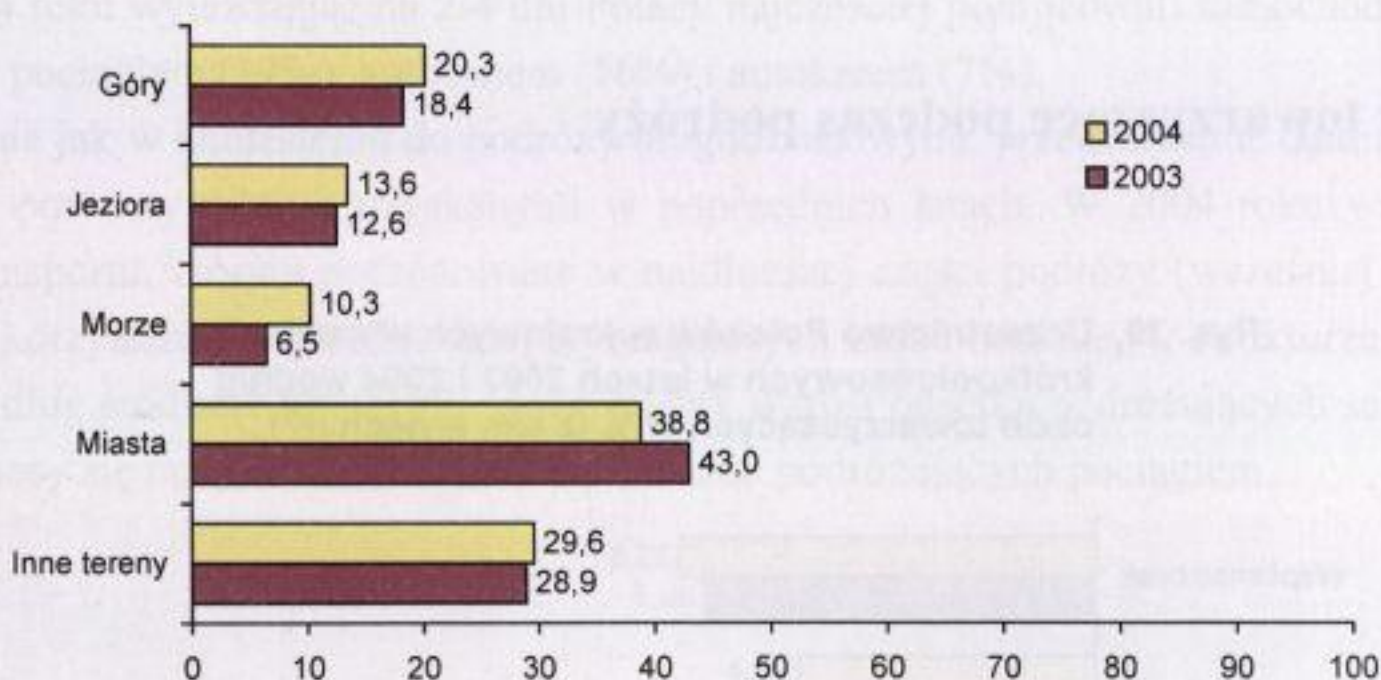
Wskaźnik uczestnictwa Polaków w wyjazdach na 2-4 dni w celach typowo turystycznych latem jest wyższy niż wskaźnik uczestnictwa we wszystkich wyjazdach krótkookresowych zrealizowanych w lecie. Odpowiednie wskaźniki dla innych pór roku są niższe.

7. Główne kierunki wyjazdów

W 2004 roku w góry wyjechało 20% uczestników wyjazdów krótkookresowych, nad jeziora – 14%, nad morze – 10%; 39% wyjeżdżających na 2-4 dni odwiedzało miasta, 30% – inne

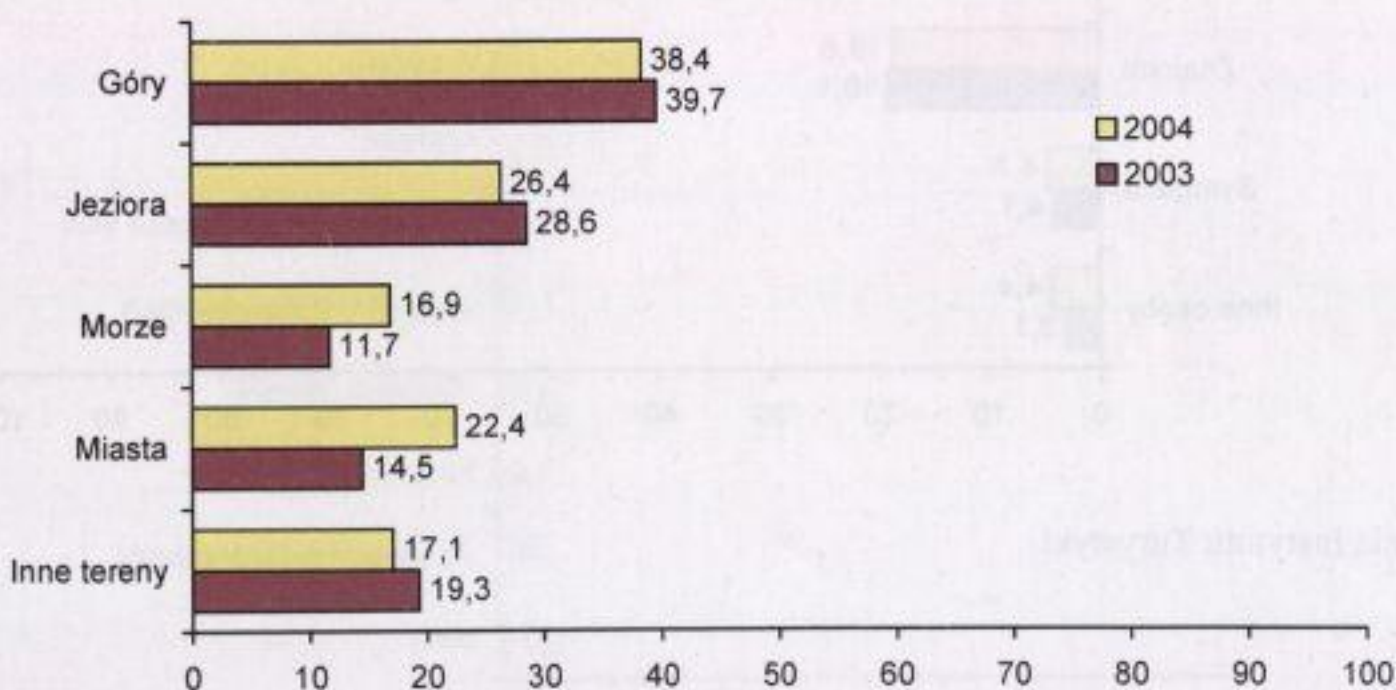
tereny, położone poza wymienionymi wcześniej głównymi turystycznymi regionami kraju. Większy niż w 2003 roku (różnica przekraczająca błąd statystyczny) był odsetek wyjeżdżających nad morze i w góry, mniejszy – do miast.

Rys. 27. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2003 i 2004 według kierunków wyjazdów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 28. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w celach typowo turystycznych w latach 2003 i 2004 według kierunków wyjazdów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W góry na 2-4 dni najczęściej wyjeżdżali wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (35%), mieszkańcy dużych miast (32%), osoby z wyższym wykształceniem (30%) i prywatni przedsiębiorcy (30%). Nad jeziora – pracownicy usług i sprzedawcy (24%), rolnicy (19%), osoby w dobrej sytuacji materialnej (19%) oraz z wyższym wykształceniem (19%).

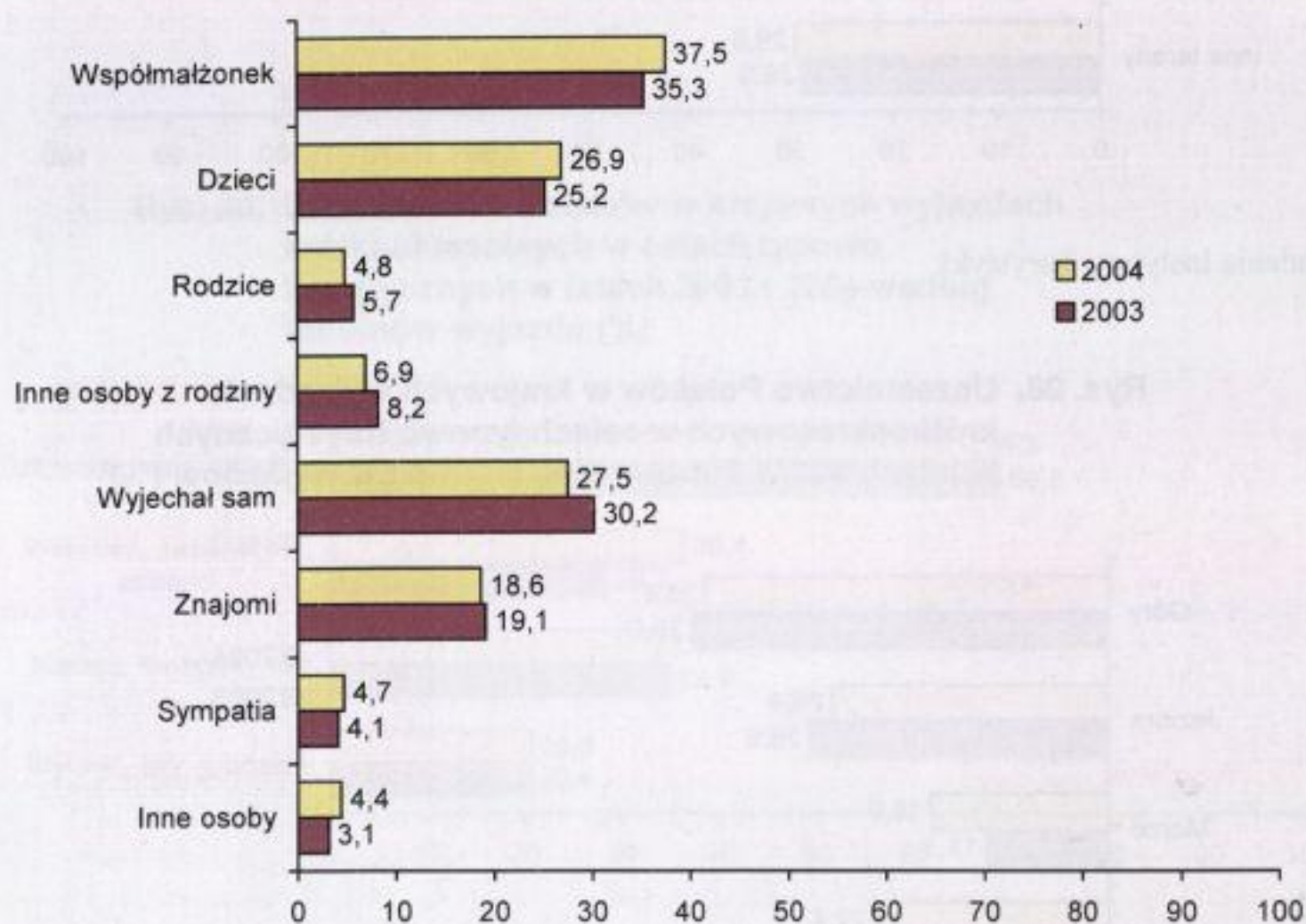
Nad morzem najczęściej przebywali pracownicy usług i sprzedawcy (16%), mieszkańcy małych miast (16%), osoby w dobrej sytuacji materialnej (15%) i w wieku 20-29 lat (15%).

Obserwujemy, że im lepsza sytuacja materialna, tym częstsze wyjazdy w góry, nad jeziora i nad morze. Ponadto im młodszy wiek, tym częstsze wyjazdy w góry.

Na 2-4 dni w celach typowo turystycznych Polacy częściej niż w innych celach wyjeżdżają w góry, nad jeziora i nad morze, rzadziej odwiedzają inne tereny.

8. Osoby towarzyszące podczas podróży

Rys. 29. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2003 i 2004 według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W 2004 roku na 2-4 dni Polacy najczęściej wyjeżdżali ze współmałżonkiem (38%), bez osób towarzyszących (28%) i z dziećmi (27%). Ze znajomymi (kolegami, koleżankami) wyjechało 19%. Najważniejsze różnice w porównaniu z rokiem 2003 to większy odsetek wyjeżdżających ze współmałżonkiem (o 2 pkt. proc.), z dziećmi (o 2 pkt.) i samotnie (o 3 pkt.). Jednocześnie ze współmałżonkiem i dziećmi wyjechało 20% uczestników wyjazdów krótko-

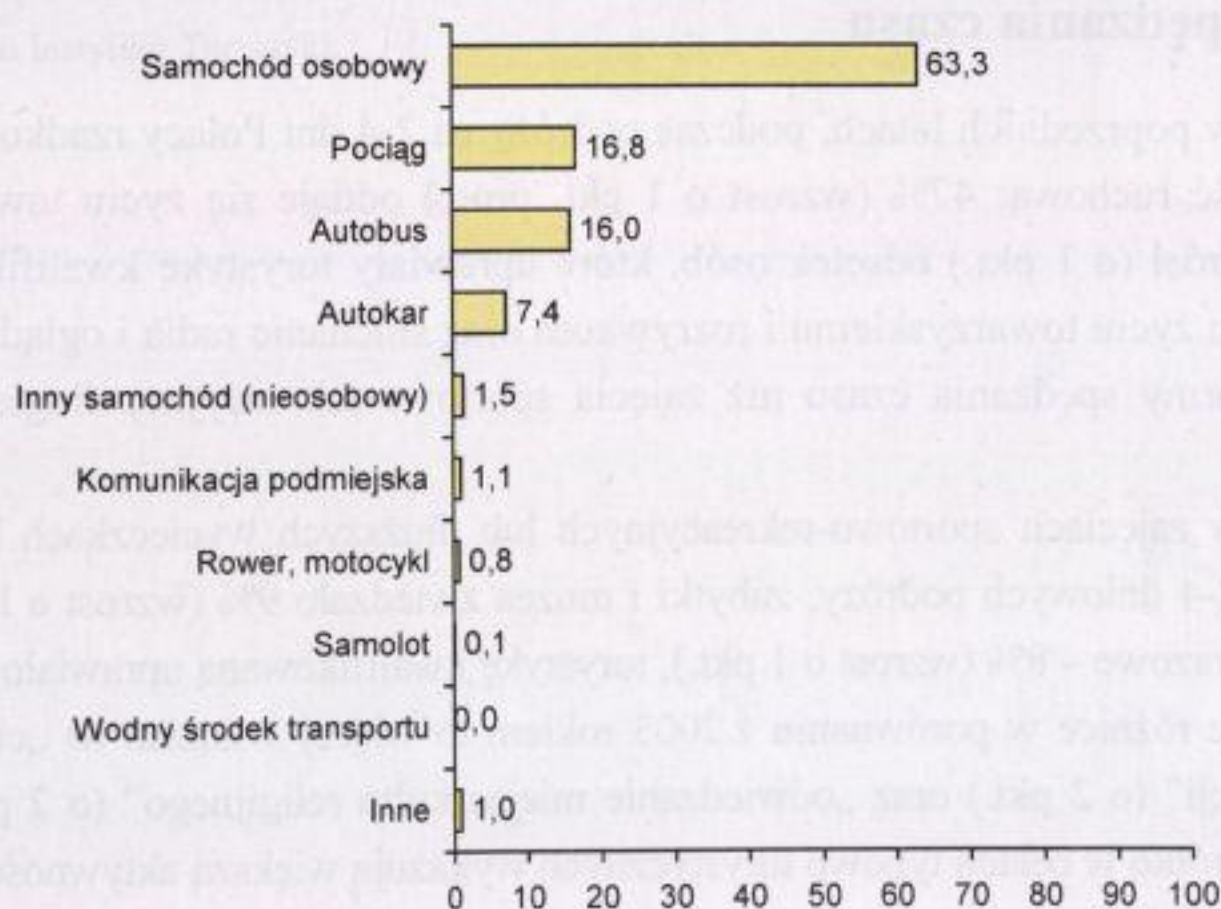
okresowych (w 2003 r. – 19%). Co najmniej z jedną osobą z rodziny (współmałżonkiem, dzieckiem, matką, ojcem lub inną osobą), wyjechało 54% (w 2003 r. – 51%).

9. Środki transportu

W 2004 roku wyjeżdżając na 2-4 dni Polacy najczęściej podróżowali samochodem (63%), potem zaś pociągiem (17%), autobusem (16%) i autokarem (7%).

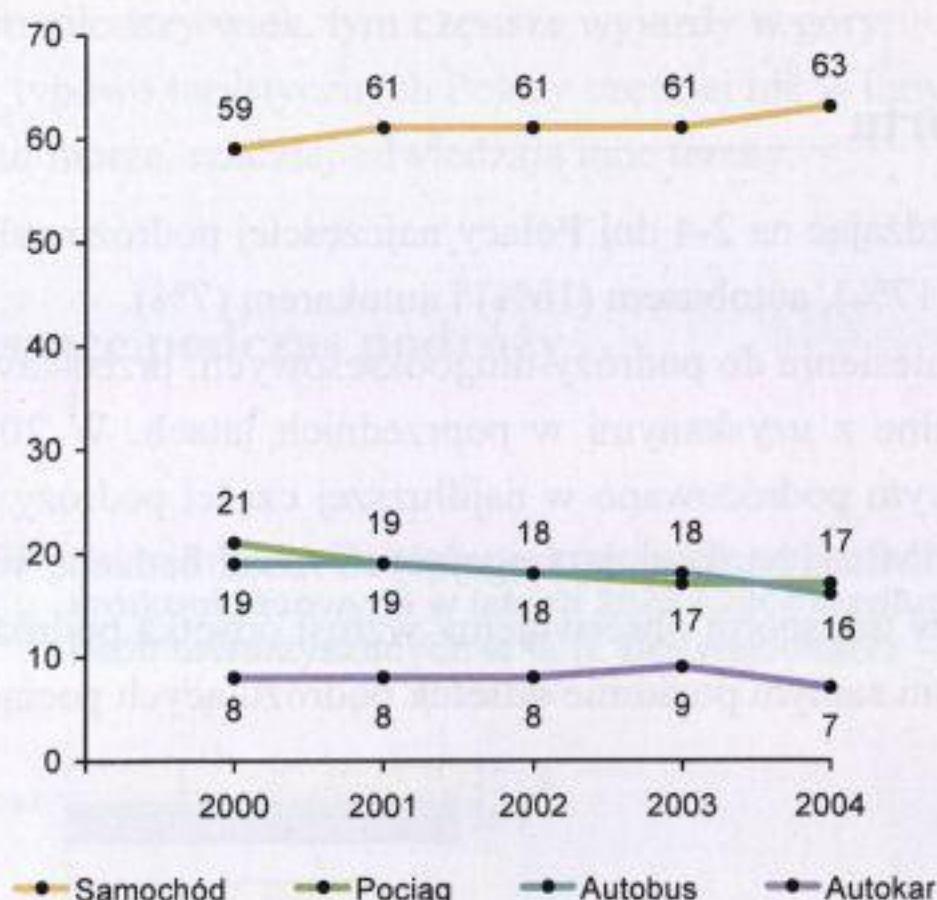
Podobnie jak w odniesieniu do podróży długookresowych, przedstawione dane nie są bezpośrednio porównywalne z uzyskanymi w poprzednich latach. W 2004 roku wskazywano środek transportu, którym podróżowano w najdłuższej części podróży (wcześniej wszystkie, z których korzystano). Mimo bardziej wymagających zasad badania, w strukturze wyjeżdżających według środków transportu obserwujemy wzrost odsetka podróżujących samochodem i utrzymujący się na tym samym poziomie odsetek podróżujących pociągiem.

Rys. 30. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w roku 2004 według środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 31. Uczestnictwo Polaków w krajowych wyjazdach krótkookresowych w latach 2000-2004 według głównych środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

10. Sposoby spędzania czasu

Podobnie jak w poprzednich latach, podczas podróży na 2-4 dni Polacy rzadko poświęcają czas na aktywność ruchową; 47% (wzrost o 1 pkt. proc.) oddaje się życiu towarzyskiemu i rozrywkom. Wzrósł (o 1 pkt.) odsetek osób, które uprawiały turystykę kwalifikowaną, ale poświęcanie czasu życiu towarzyskiemu i rozrywkom oraz słuchanie radia i oglądanie telewizji to częstsze formy spędzania czasu niż zajęcia sportowo-rekreacyjne, długie wycieczki i zwiedzanie.

W 2004 roku w zajęciach sportowo-rekreacyjnych lub dłuższych wycieczkach brało udział 8% uczestników 2-4 dniowych podróży, zabytki i muzea zwiedzało 9% (wzrost o 1 pkt.), parki narodowe i krajobrazowe – 8% (wzrost o 1 pkt.), turystykę kwalifikowaną uprawiało 6% (wzrost o 1 pkt.). Znaczące różnice w porównaniu z 2003 rokiem to więcej wskazań na „chodzenie do kawiarni, restauracji” (o 2 pkt.) oraz „odwiedzanie miejsc kultu religijnego” (o 2 pkt.). Osoby wyjeżdżające na krótko w celach typowo turystycznych wykazują większą aktywność niż wyjeżdżające w innych celach: o poprawę kondycji dba 14% uczestników takich wyjazdów, turystykę kwalifikowaną również uprawia 14%, parki i muzea zwiedza po 15%, na nartach jeździ 3%, życiu towarzyskiemu i rozrywkom oddaje się 40%, czas przed telewizorem spędza 7%.

Tab. XII **Sposoby spędzania czasu przez Polaków podczas podróży krótkookresowych w latach 2003 i 2004 (%)**

	2003	2004
1. Spokojny wypoczynek, krótkie spacery	48	47
2. Życie towarzyskie i rozrywki	46	47
3. Przebywanie w ciszy, spokoju, z dala od ludzi	15	14
4. Słuchanie radia, oglądanie telewizji	14	13
5. Chodzenie do kawiarni, restauracji	8	10
6. Zwiedzanie muzeów, skansenów, zabytków	8	9
7. Poprawa kondycji fizycznej: gimnastyka, zajęcia fitness, dłuższe spacery i wycieczki, pływanie, gry sportowe	8	8
8. Odwiedzanie parków narodowych lub krajobrazowych	7	8
9. Odwiedzanie miejsc kultu religijnego	6	8
10. Turystyka kwalifikowana (np. żeglarstwo, kajakarstwo, wspinaczki górskie, jazda konna)	5	6
11. Ulubione zajęcia hobbystyczne (wędkarstwo, fotografowanie, zbieranie grzybów)	5	5
12. Zdobywanie wiedzy i umiejętności	5	5
13. Czytanie	2	3
14. Udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach, seansach filmowych	2	2
15. Narciarstwo	2	2
16. Zabiegi lecznicze, sanatoryjne, kuracja klimatyczna	1	1
17. Specjalistyczne zabiegi rehabilitacyjne związane z inwalidztwem	-	1
18. Inne zajęcia	23	23

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

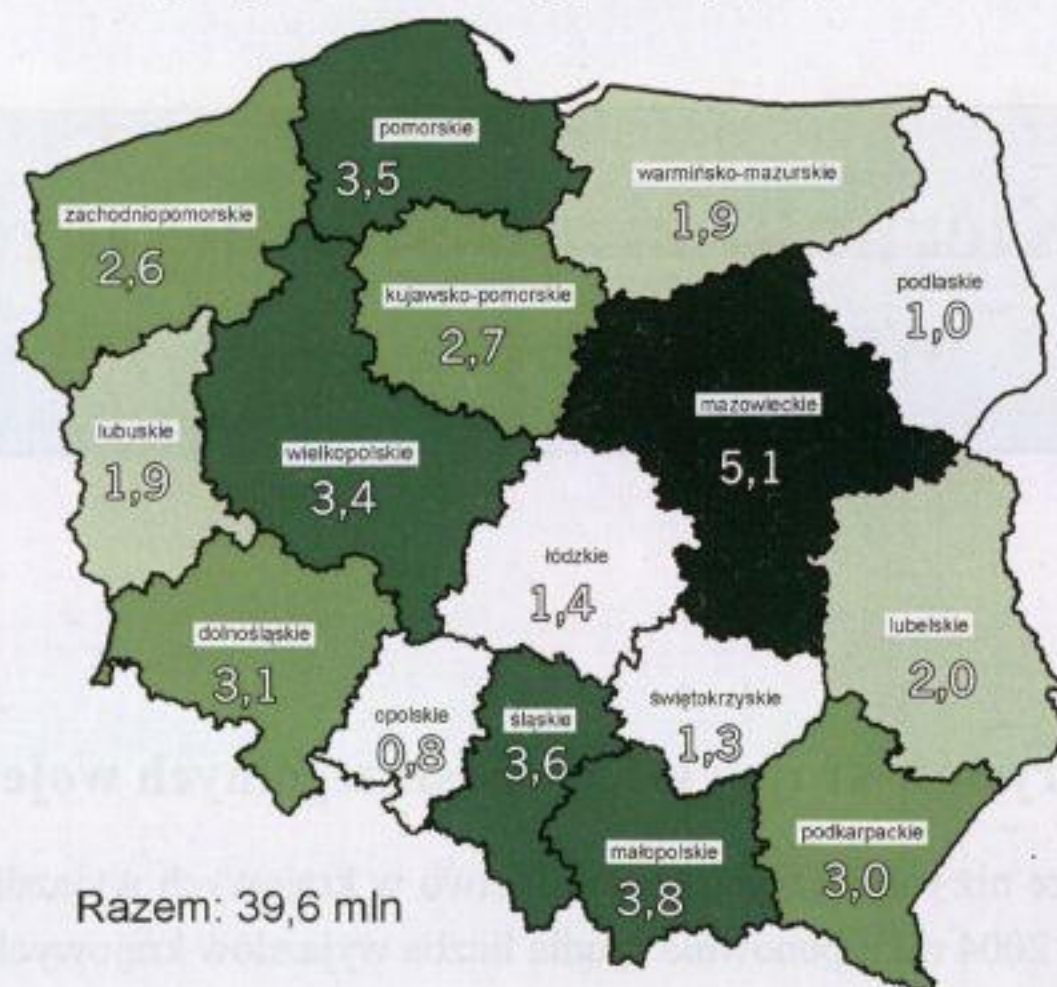
VI. Kierunki krajowych wyjazdów według województw

1. Przyjazdy turystów krajowych do poszczególnych województw

Znacznie mniejsze niż rok wcześniej uczestnictwo w krajowych wyjazdach turystycznych spowodowało, że w 2004 roku ponownie spadła liczba wyjazdów krajowych: zarówno długookresowych, jak i krótkookresowych. Według szacunków, Polacy odbyli 14,6 mln podróży długookresowych (o 2,6 mln, czyli 15,1% mniej niż w poprzednim roku) i 25,0 mln krótkookresowych (o 6,2 mln, czyli 19,9% mniej) – łącznie 39,6 mln podróży (o 8,8 mln, czyli o 18,2% mniej). W rezultacie zanotowano mniej przyjazdów do trzynastu z szesnastu województw. Więcej przyjazdów obserwujemy w województwach: lubuskim, dolnośląskim i podkarpackim.

Podobnie jak w poprzednich latach, w recepcji turystów, czyli osób, które na terenie danego województwa spędziły co najmniej jedną noc, szczególnie wyróżnia się województwo mazowieckie. Kolejne miejsca zajmują: małopolskie, śląskie, pomorskie i wielkopolskie. Te pięć województw przyjęło prawie połowę (49%) całego krajowego ruchu turystycznego. Kolejne cztery województwa: dolnośląskie, podkarpackie, kujawsko-pomorskie i zachodniopomorskie, przyjęły 29%. Tak więc do dziewięciu wymienionych województw przyjechało prawie 80% wszystkich podróżujących po kraju Polaków. Cztery spośród tych województw mają na swoim obszarze tereny górskie (małopolskie, śląskie, dolnośląskie i podkarpackie), dwa są województwami nadmorskimi (pomorskie i zachodniopomorskie), jedno – pojeziernym (kujawsko-pomorskie), dwa zaś położone są centralnie. Województwa, które w skali roku przyjęły najmniej krajowych turystów, to: opolskie, podlaskie, świętokrzyskie i łódzkie.

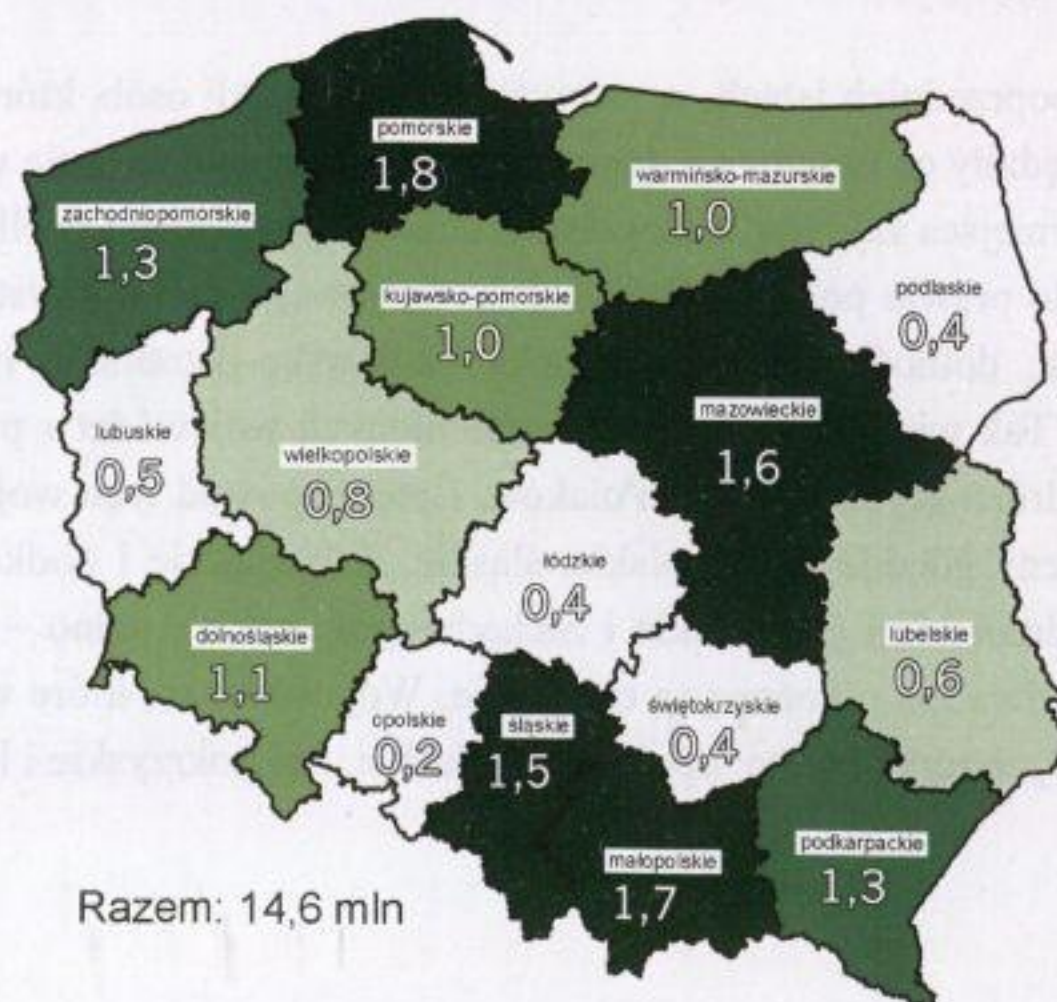
Rys. 32. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2004 roku według województw i liczby podróży (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 1,5 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

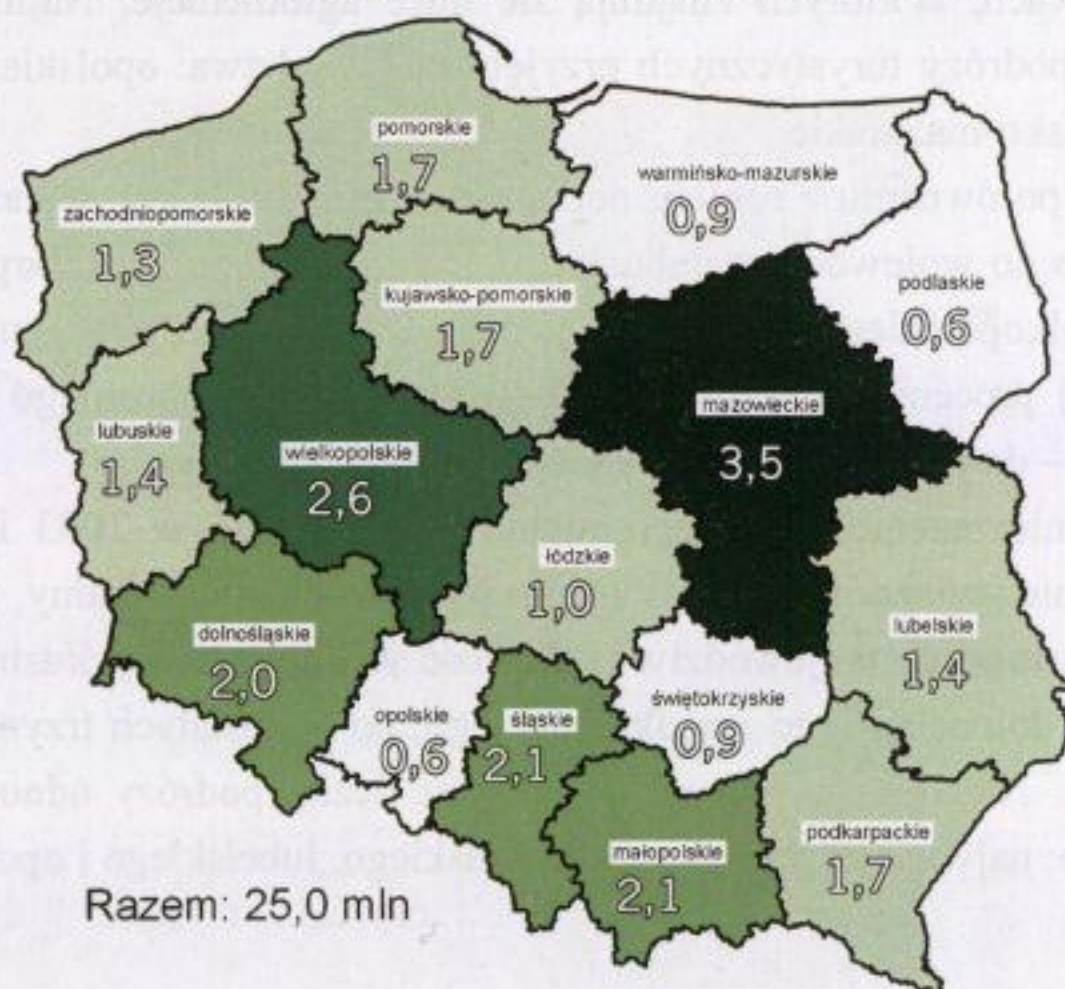
Rys. 33. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2004 roku według województw i liczby podróży długookresowych (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 1,0 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 34. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 2004 roku według województw i liczby podróży krótkookresowych (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 0,5 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W czasie podróży długookresowych polscy turyści najczęściej odwiedzali województwa: pomorskie, małopolskie, mazowieckie i śląskie. Przyjęły one łącznie 45% uczestników krajowych podróży długookresowych. Województwa najmniej odwiedzane podczas podróży co najmniej pięciodniowych to: opolskie, łódzkie, podlaskie, świętokrzyskie i lubuskie.

W porównaniu z poprzednim rokiem, większą liczbę przyjazdów długookresowych zano-
towano do województw: podkarpackiego, lubuskiego i śląskiego; taką samą liczbę – do dol-
nośląskiego. W pozostałych województwach obserwujemy mniej przyjazdów. Najbardziej
procentowo wzrosła liczba przyjazdów do województw: lubuskiego i podkarpackiego; naj-
bardziej spadła – do opolskiego, podlaskiego i zachodniopomorskiego. Pięć województw,
które mają na swoim obszarze tereny górskie: dolnośląskie, małopolskie, podkarpackie, ślą-
skie i świętokrzyskie, przyjęło 6,0 mln uczestników wyjazdów długookresowych, o 0,1 mln
(2%) więcej niż rok wcześniej. Dwa województwa nadmorskie odwiedziło 3,1 mln uczestni-
ków podróży na 5 i więcej dni, o 1,1 mln (26%) mniej.

W recepcji uczestników krajowych podróży krótkookresowych największy udział miało województwo mazowieckie, po nim wielkopolskie oraz małopolskie, śląskie i dolnośląskie. Wymienione pięć województw przyjęło prawie połowę (49%) uczestników krajowych podróży krótkookresowych. Ponieważ podróże na krótko w większym stopniu niż długookresowe

ograniczają się do terenu własnego województwa, recepcja jest pod tym względem większa w tych województwach, w których znajdują się duże aglomeracje. Najmniej uczestników krótkookresowych podróży turystycznych przyjęły województwa: opolskie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie.

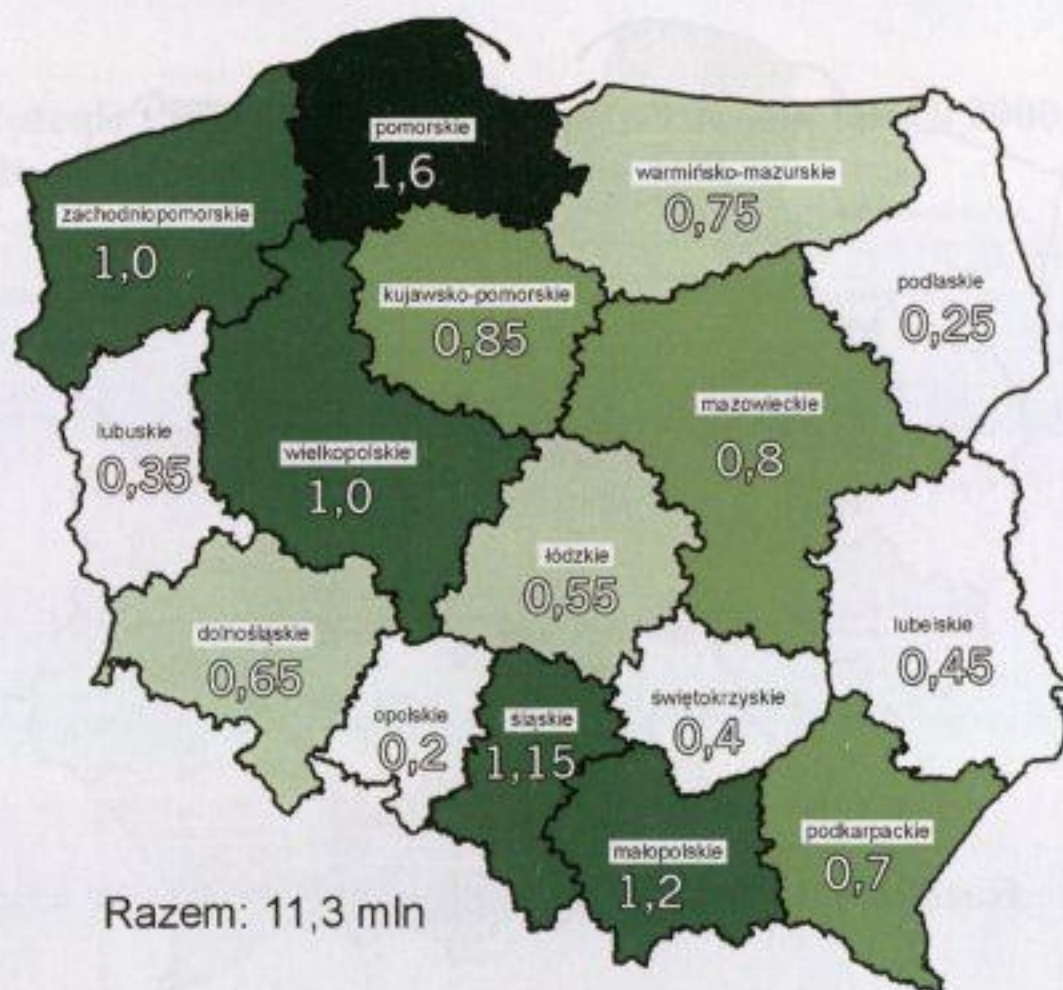
W 2004 roku w porównaniu z rokiem poprzednim większą liczbę wyjazdów krótkookresowych zanotowano do województw: lubuskiego, dolnośląskiego i podkarpackiego; taką samą liczbę – do wielkopolskiego. W pozostałych województwach obserwujemy mniej przyjazdów. Najbardziej procentowo wzrosła liczba wyjazdów do lubuskiego i dolnośląskiego; najbardziej zmalała – do podlaskiego, lubelskiego i opolskiego.

Porównując rozmieszczenie krajowego ruchu turystycznego w 2003 i 2004 roku przy uwzględnieniu łącznie wyjazdów długo- i krótkookresowych stwierdzamy, że w ostatnim roku częściej podróżowano do województw (kolejność według różnicy liczby podróży w obu latach): lubuskiego, dolnośląskiego i podkarpackiego; do pozostałych trzynastu województw podróżowano mniej. Największy procentowy wzrost liczby podróży odnotowano do województwa lubuskiego; największy spadek – do podlaskiego, lubelskiego i opolskiego.

2. Kierunki wyjazdów Polaków w okresie wakacji

W lipcu i sierpniu Polacy odbyli na terenie kraju 6,5 mln podróży urlopowo-wakacyjnych (długookresowych), czyli o 3,15 mln (21,8%) mniej niż w roku poprzednim. Stanowi to 45% wszystkich podróży na co najmniej 5 dni, w których uczestniczyli mieszkańcy Polski w ciągu całego roku. Najwięcej letnich wyjazdów długookresowych odnotowano do województw: pomorskiego, małopolskiego, zachodniopomorskiego i śląskiego. Wymienione cztery województwa przyjęły ponad połowę (52%) wszystkich letnich podróży długookresowych. W porównaniu z poprzednim rokiem więcej przyjazdów zanotowano do małopolskiego i podkarpackiego; mniej – przede wszystkim do pomorskiego, lubelskiego, warmińsko-mazurskiego i mazowieckiego. Największy wzrost liczby przyjazdów dotyczył województwa małopolskiego; największy spadek – lubelskiego, podlaskiego, warmińsko-mazurskiego, dolnośląskiego i mazowieckiego.

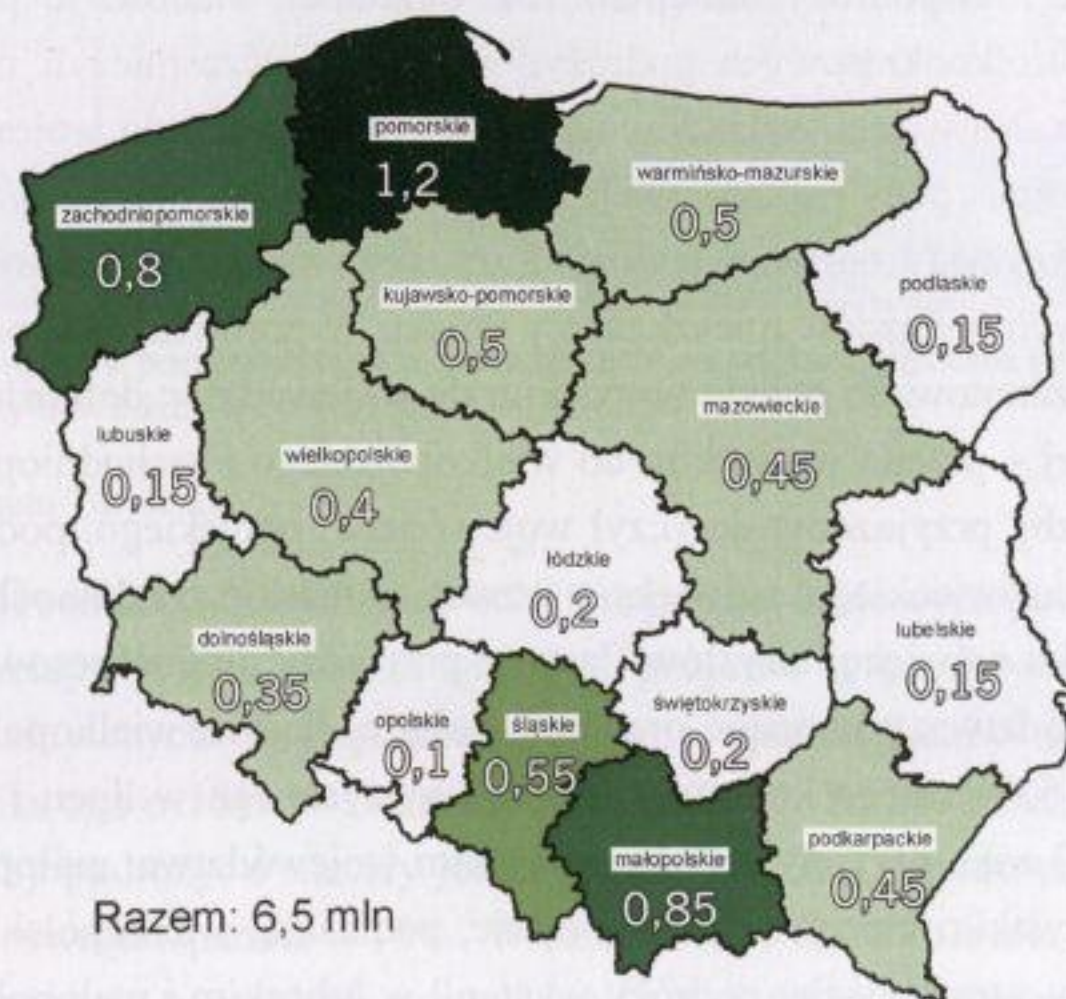
Rys. 35. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2004 roku według województw i liczby podróży (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 0,6 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

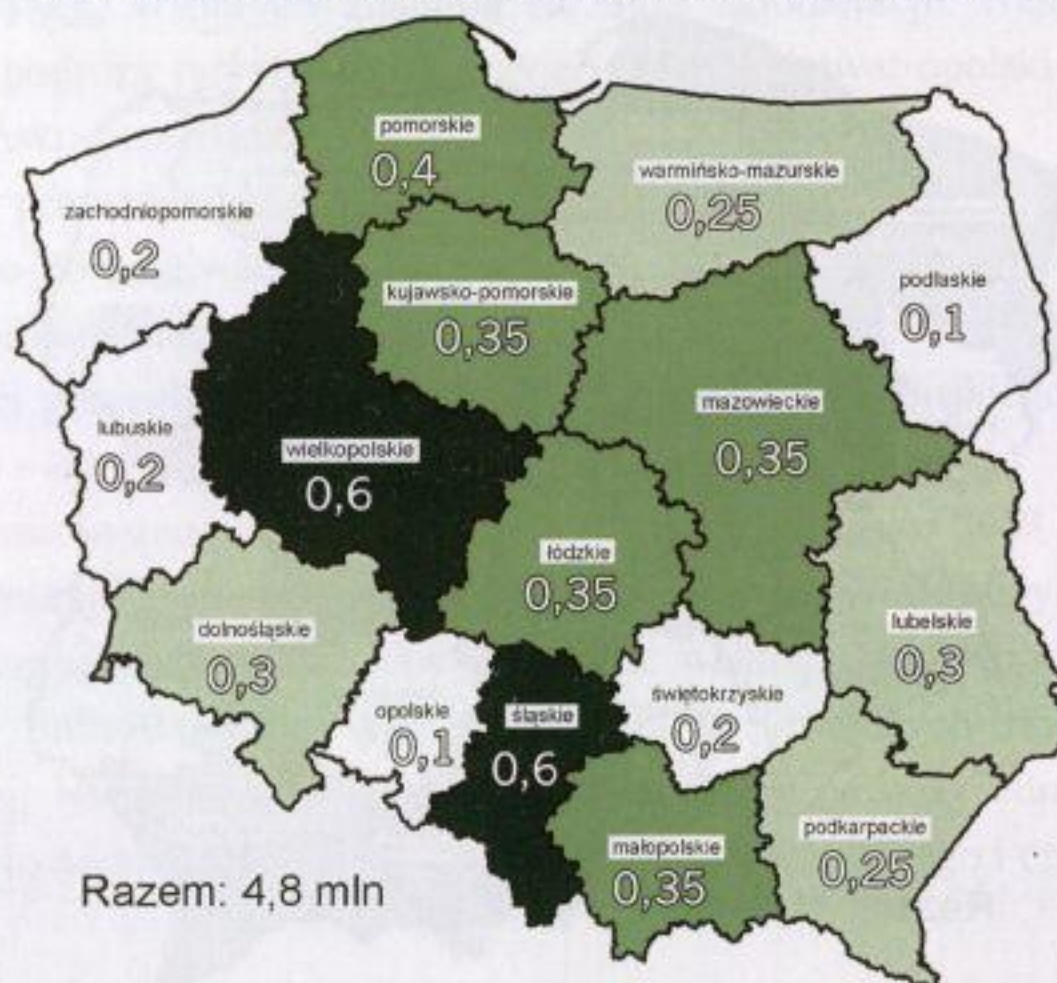
Rys. 36. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2004 roku według województw i liczby podróży długookresowych (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 0,5 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 37. Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 2004 roku według województw i liczby podróży krótkookresowych (mln)

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest o 0,1 mln większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Na krótko (2-4 dni) w lipcu i sierpniu 2004 roku Polacy wyjeżdżali 4,8 mln razy, czyli odbyli o 1,25 mln (20,7%) podróży mniej niż rok wcześniej. Stanowi to prawie jedną piątą (19%) wszystkich krótkookresowych podróży, w których uczestniczyli mieszkańcy Polski w ciągu całego roku. Najwięcej wyjazdów na krótko zanotowano do województw: śląskiego i wielkopolskiego oraz pomorskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego, małopolskiego i mazowieckiego. Przyjazdy na teren tych siedmiu województw stanowiły 63% wszystkich letnich weekendowych wyjazdów mieszkańców Polski. W porównaniu z poprzednim rokiem więcej przyjazdów zanotowano przede wszystkim do województw: dolnośląskiego, lubuskiego i śląskiego; mniej – przede wszystkim do wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. Największy spadek liczby przyjazdów dotyczył województw: opolskiego, podlaskiego, zachodniopomorskiego i mazowieckiego, największy wzrost – lubuskiego i dolnośląskiego.

W lecie 2004 roku najwięcej turystów (łącznie przyjazdy długookresowe i krótkookresowe) przyjeły województwa: pomorskie oraz małopolskie, śląskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie (łącznie 53% całego krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu). Więcej turystów niż w 2003 roku przyjeły przede wszystkim województwa: małopolskie i lubuskie, mniej – przede wszystkim mazowieckie, lubelskie, podlaskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie. Największy wzrost liczby podróży wystąpił w lubuskim i małopolskim; największy spadek – w podlaskim, lubelskim, opolskim i mazowieckim.

3. Główne zmiany w porównaniu z latami 2000-2003

Tab. XIII Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2000-2004 według województw i liczby podróży (mln)

	2000	2001	2002	2003	2004
Dolnośląskie	5,2	3,5	3,9	2,8	3,1
Kujawsko-pomorskie	4,1	2,7	3,1	3,0	2,7
Lubelskie	3,3	2,3	3,2	3,2	2,0
Lubuskie	1,4	1,5	1,3	1,3	1,9
Łódzkie	4,3	2,5	2,7	1,8	1,4
Małopolskie	6,6	5,6	5,3	4,8	3,8
Mazowieckie	9,9	6,5	7,3	6,4	5,1
Opolskie	1,4	1,8	1,6	1,2	0,8
Podkarpackie	2,4	1,7	3,1	2,7	3,0
Podlaskie	1,1	2,8	1,9	1,9	1,0
Pomorskie	4,4	4,6	4,0	4,8	3,5
Śląskie	7,0	4,9	5,0	4,0	3,6
Świętokrzyskie	2,2	2,4	2,6	1,6	1,3
Warmińsko-mazurskie	2,4	2,6	2,6	2,6	1,9
Wielkopolskie	4,5	4,2	3,5	3,7	3,4
Zachodniopomorskie	3,9	4,2	3,5	3,6	2,6
Łączna liczba wizyt	64,1	53,8	54,6	49,4	41,1
Liczba podróży	63,9	53,8	54,2	48,4	39,6

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Na tle całego okresu 2000-2004 Polacy odbyli najwięcej krajowych podróży turystycznych w roku 2000. W kolejnym roku wraz ze spadkiem poziomu uczestnictwa oraz częstotliwości wyjazdów osób aktywnych turystycznie, notujemy spadek liczby podróży krajowych. W 2001 roku spadła ona o 16% w stosunku do roku 2000. W 2002 roku obserwujemy niewielki wzrost liczby podróży: o niecały jeden procent, w 2003 – ponowny spadek, o prawie 11%, a w 2004 – również spadek, o 18%. W rezultacie w całym okresie 2000-2004 nastąpił spadek liczby podróży do wszystkich województw z wyjątkiem lubuskiego. Porównując liczby podróży do poszczególnych województw w kolejnych latach okresu 2000-2004 zauważamy, że najwięcej turystów połowa z nich przyjechała w roku 2000. Odniesienie liczby przyjazdów do poszczególnych województw w 2004 roku do największej liczby z analizowanego

okresu pozwala stwierdzić, które województwa zanotowały największy spadek przyjazdów, a które w zakresie recepcji turystów najmniej odczuły skutki ograniczenia aktywności turystycznej Polaków.

Największy spadek liczby podróży (co najmniej z jednym noclegiem, czyli długookresowych i krótkookresowych łącznie) zanotowano w województwach: łódzkim (o 67%) i podlaskim (o 64%). Spadek liczby przyjazdów o połowę i około połowy zanotowano w opolskim (56%), świętokrzyskim (50%), śląskim (49%) i mazowieckim (48%). Spadek o około 40% wystąpił w małopolskim (42%), dolnośląskim (40%), lubelskim (39%) i zachodniopomorskim (38%). Najmniej liczba przyjazdów spadła w województwach: kujawsko-pomorskim (34%), pomorskim (27%), warmińsko-mazurskim (27%), wielkopolskim (24%) i podkarpackim (3%).

Tab. XIV **Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2000-2004 według województw i liczby podróży długookresowych (mln)**

	2000	2001	2002	2003	2004
Dolnośląskie	1,3	1,0	1,1	1,1	1,1
Kujawsko-pomorskie	1,1	0,9	1,1	1,1	1,0
Lubelskie	1,1	0,8	0,8	0,8	0,6
Lubuskie	0,3	0,4	0,5	0,4	0,5
Łódzkie	1,1	0,6	0,9	0,5	0,4
Małopolskie	2,5	2,3	1,7	1,8	1,7
Mazowieckie	2,3	1,9	1,9	1,7	1,6
Opolskie	0,4	0,2	0,3	0,3	0,2
Podkarpackie	1,0	0,7	1,3	1,1	1,3
Podlaskie	0,4	0,4	0,5	0,6	0,4
Pomorskie	1,9	2,2	2,0	2,3	1,8
Śląskie	1,5	1,0	1,4	1,4	1,5
Świętokrzyskie	0,5	0,8	0,9	0,5	0,4
Warmińsko-mazurskie	1,1	1,3	1,3	1,4	1,0
Wielkopolskie	1,0	1,0	0,8	1,1	0,8
Zachodniopomorskie	1,9	1,9	1,9	1,9	1,3
Łączna liczba wizyt	19,4	17,4	18,4	18,0	15,6
Liczba podróży	19,2	17,4	18,0	17,2	14,6

Uwaga: łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest większa niż liczba podróży, gdyż część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Podobną analizę przeprowadzono dla podróży długookresowych. Województwa lubuskie i podkarpackie przyjęły w roku 2004 tyle samo turystów na co najmniej pięciodniowy wypoczynek, ile w 2002 roku, śląskie – tyle samo, ile w 2000. Największy spadek liczby przyjazdów długookresowych zanotowano w województwach: łódzkim (62%), świętokrzyskim (56%), opolskim (50%) i lubelskim (45%). Mniejszy spadek wystąpił w podlaskim (33%), małopolskim (32%), zachodniopomorskim (32%), mazowieckim (30%), warmińsko-mazurskim (29%) i wielkopolskim (27%), a najmniejszy – w pomorskim (22%), dolnośląskim (15%) i kujawsko-pomorskim (9%).

Tab. XV **Natężenie krajowego ruchu turystycznego w latach 2000-2004 według województw i liczby podróży krótkookresowych (mln)**

	2000	2001	2002	2003	2004
Dolnośląskie	3,9	2,5	2,8	1,7	2,0
Kujawsko-pomorskie	3,0	1,8	2,0	1,9	1,7
Lubelskie	2,2	1,5	2,4	2,4	1,4
Lubuskie	1,1	1,1	0,8	0,9	1,4
Łódzkie	3,2	1,9	1,8	1,3	1,0
Małopolskie	4,1	3,3	3,6	3,0	2,1
Mazowieckie	7,6	4,6	5,4	4,7	3,5
Opolskie	1,0	1,6	1,3	0,9	0,6
Podkarpackie	1,4	1,0	1,8	1,6	1,7
Podlaskie	0,7	2,4	1,4	1,3	0,6
Pomorskie	2,5	2,4	2,0	2,5	1,7
Śląskie	5,5	3,9	3,6	2,6	2,1
Świętokrzyskie	1,7	1,6	1,7	1,1	0,9
Warmińsko-mazurskie	1,3	1,3	1,3	1,2	0,9
Wielkopolskie	3,5	3,2	2,7	2,6	2,6
Zachodniopomorskie	2,0	2,3	1,6	1,7	1,3
Łączna liczba wizyt	44,7	36,4	36,2	31,4	25,5
Liczba podróży	44,7	36,4	36,2	31,2	25,0

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Analiza wykazała, że w 2004 roku więcej niż o połowę w stosunku do roku, w którym przyjazdów na 2-4 dni było najwięcej, spadła ich liczba w województwach: podlaskim (75%), łódzkim (69%), opolskim (63%), śląskim (62%) i mazowieckim (54%). Mniejszy spadek obserwujemy w dolnośląskim (49%), małopolskim (49%), świętokrzyskim (47%), kujawsko-pomorskim (43%), zachodniopomorskim (43%) i lubelskim (42%). Najmniejszy spadek wy-

stąpił w pomorskim (32%), warmińsko-mazurskim (31%), wielkopolskim (26%) i podkarpackim (6%). Województwo lubuskie, jako jedyne, przyjęło w 2004 roku więcej turystów przyjeżdżających na 2-4 dni niż w latach 2000-2003.

Ogólny wniosek, który nasuwa się na podstawie przedstawionych porównań, jest taki, że skutki zmniejszonej aktywności turystycznej Polaków miały najmniejszy wpływ na wielkość ruchu turystycznego w województwach tradycyjnie łączonych ze znacznym ruchem turystycznym o charakterze wypoczynkowym (małopolskie, dolnośląskie, podkarpackie, warmińsko-mazurskie, pomorskie, zachodniopomorskie). Spadek natężenia ruchu turystycznego w Polsce, w postaci mniejszej recepcji turystów na swoim terenie, w największym stopniu odczuły województwa aglomeracyjne (mazowieckie, łódzkie, śląskie) oraz województwa o małym natężeniu ruchu turystycznego w latach 2000-2002 (podlaskie, świętokrzyskie).

VII. Zagraniczne podróże mieszkańców Polski według przekroczeń granicy – zmiany i tendencje w latach 2000-2004

1. Kierunki wyjazdów

W 2004 roku na polskich przejściach granicznych zanotowano 37 225 691 przekroczeń granicy przez naszych obywateli wyjeżdżających do innych krajów, co stanowi spadek o 3,9% w stosunku do roku poprzedniego. Rok 2004 jest kolejnym, w którym obserwujemy spadek. Ostatni wzrost zanotowano w 2000 roku (o 1,6 mln – 2,9% w stosunku do 1999 r.).

Tab. XVI **Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004**
według granic (przekroczenia granicy w tys.)

	2000	2001	2002	2003	2004	Zmiana 04/03
Ogółem	56677	53122	45043	38730	37226	-3,9%
Zachodnia	21463	16035	13293	12657	12917	2,1%
Południowa	30400	31942	26690	20429	17947	-12,1%
Wschodnia	1837	2075	2552	3180	3885	22,2%
Morska	1718	1790	1186	1093	595	-45,5%
Lotniska	1259	1281	1321	1371	1882	37,2%

Źródło: GUS, na podstawie danych Straży Granicznej.

W latach 2000-2004 krajowy ruch wyjazdowy w największym stopniu obciążał granicę południową. W latach 2000-2003 przejścia z Czechami i Słowacją przyjmowały ponad połowę krajowego ruchu granicznego. W 2004 roku, po kolejnym spadku liczby przekroczeń gra-

nicy południowej oraz wzroście liczby przekroczeń granicy wschodniej, zachodniej i na lotniskach, przejścia południowe przyjmowały mniej niż połowę (48,2%) całego ruchu wyjazdowego polskich obywateli.

Przez przejścia na granicy zachodniej kieruje się około jednej trzeciej ruchu (w 2004 r. – 34,7%). W ostatnich dwóch latach odnotowujemy niewielki wzrost (w 2004 r. – o 6,1%).

W okresie 2000-2004 obserwujemy systematyczny wzrost liczby przekroczeń granicy wschodniej – w ostatnim roku o ponad jedną piątą. Obecnie przejścia położone na wschodzie skupiają ponad 10% wszystkich przekroczeń granicy przez polskich obywateli w ruchu wyjazdowym.

Tab. XVII Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według granic (przekroczenia granicy w %)

	2000	2001	2002	2003	2004
Zachodnia	37,9	30,2	29,5	32,7	34,7
Południowa	53,6	60,1	59,3	52,8	48,2
Wschodnia	3,3	3,9	5,7	8,2	10,4
Morska	3,0	3,4	2,6	2,8	1,6
Lotniska	2,2	2,4	2,9	3,5	5,1
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS i Straży Granicznej.

W latach 2000-2004 krajowym ruchem wyjazdowym najbardziej obciążona była granica z Czechami. W 2000 roku granicę z Czechami przekroczyło 40,4% wyjeżdżających Polaków, a z Niemcami – 37,9%. Różnica ta pogłębiła się w roku następnym: 46,3% mieszkańców Polski udało się za granicę korzystając z przejść polsko-czeskich, 30,2% – z przejść polsko-niemieckich. W roku 2002 udziały przekroczeń granicy z Czechami (46,1%) i Niemcami (29,5%) były w przybliżeniu takie, jak w roku 2001. W 2003 roku liczba przekroczeń granicy polsko-czeskiej spadła o jedną czwartą, a polsko-niemieckiej o 4,8%. W rezultacie udział przekroczeń granicy z Czechami wyniósł 40,1%, z Niemcami zaś – 32,7%. W kolejnym roku było prawie o 15% mniej przekroczeń granicy polsko-czeskiej i o ponad 2% więcej przekroczeń granicy polsko-niemieckiej. W efekcie, w strukturze przekroczeń granicy według krajów nadal utrzymuje się znikoma przewaga granicy czeskiej (35,7% wszystkich przekroczeń) nad niemiecką (34,7%).

W okresie 2000-2004 obserwujemy coroczny spadek liczby przekroczeń granicy ze Słowacją (największy w latach 2002 i 2003). W 2004 roku notujemy spadek o niecałe 4%. Udział przekroczeń granicy polsko-słowackiej w całym ruchu wyjazdowym w 2004 roku, podobnie jak w 2003, wyniósł 12,6%.

W latach 2000-2002 na granicy wschodniej Polacy najczęściej korzystali z przejść między Polską a Federacją Rosyjską (w 2004 r. – 3,0% wszystkich przekroczeń; wzrost o 16,6% w stosunku do 2003 r.). Od 2000 roku drugi po Federacji Rosyjskiej, a od 2003 roku pierwszy wschodni kierunek wyjazdów Polaków to Ukraina: w 2004 roku zanotowano wzrost liczby przekroczeń o 26,6% i największą w okresie 2000-2004 liczbę wyjazdów Polaków na Ukrainę (ponad 2,1 mln). W 2004 roku w porównaniu z rokiem poprzednim więcej mieszkańców Polski przekraczało granice ze wszystkimi wschodnimi sąsiadami oprócz Białorusi (granice z Litwą – o 39,0%).

2. Wyjazdy według typów przejść granicznych

Największą popularnością wśród Polaków udających się w 2004 roku za granicę cieszyły się następujące przejścia: Cieszyn (2,8 mln przekroczeń), Cieszyn-Boguszowice (2,3 mln), Kudowa Słone (1,2 mln), Chałupki (1,1 mln), Chyżne (1,1 mln), Jakuszyce (0,8 mln), Markłowice (0,6 mln) i Łysa Polana (0,6 mln) na granicy południowej oraz Świecko (2,4 mln), Jędrzychowice (2,3 mln), Olszyna (1,9 mln), Kołbaskowo (1,5 mln), Słubice (0,9 mln) i Kostrzyn (0,9 mln) na granicy zachodniej. Wszystkie te przejścia są przejściami drogowymi. W latach 2000-2004, w związku z ogólnym spadkiem liczby wyjazdów Polaków, obserwujemy systematyczny spadek liczby korzystających z przejść drogowych (największy w 2003 r. – 15,1%; w 2004 r. – 3,4%). Mimo spadku liczby korzystających, statystyki pokazują, że co roku przez przejścia drogowe udaje się za granicę ponad 90% wszystkich wyjeżdżających Polaków.

W analizowanym okresie systematycznie wzrastała liczba wyjazdów Polaków drogą lotniczą: o prawie połowę (49,5%) w ciągu czterech lat. Szczególnie znaczący wzrost obserwujemy w ostatnim roku (o ponad jedną trzecią), w związku z wejściem na polski rynek tanich przewoźników. W 2000 roku przekroczenia granicy na lotniskach stanowiły 2,2%, w 2004 roku – 5,1% (ruch wyjazdowy Polaków spadł w tym okresie o ponad jedną trzecią).

W latach 2000-2004 ruch wyjazdowy na przejściach kolejowych co roku spadał (łącznie w całym okresie o 39%; w 2004 roku o 7,7%). Liczba przekroczeń granicy morskiej spadła w tym okresie prawie trzykrotnie, a w 2004 roku w porównaniu z rokiem poprzednim, prawie o połowę. Przyczyną było ograniczenie rejsów wycieczkowych, których jedną z atrakcji były sklepy wolnocłowe na statkach. To z kolei wiązało się ze zmianą przepisów celnych przystosowującą Polskę do Unii Europejskiej. Podobną przyczynę ma znaczny spadek frekwencji na rzecznych przejściach granicznych.

Tab. XVIII Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według typów przejść granicznych (przekroczenia granicy w tys.)

	2000	2001	2002	2003	2004
Drogowe	52089	48440	41277	35048	33862
Kolejowe	1267	1181	1019	840	775
Morskie	1718	1790	1186	1093	595
Rzeczne	344	430	239	377	112
Lotnicze	1259	1281	1321	1371	1882
Ogółem	56677	53122	45043	38730	37226

Źródło: GUS, na podstawie danych Straży Granicznej.

Najczęściej wykorzystywanym przez wyjeżdżających Polaków przejściem lotniczym jest Warszawa-Okęcie (1 336 tys. przekroczeń w 2004 r.), morskim – Świnoujście (310 tys.), kolejowym – Kunowice (222 tys.), rzeczny – Gryfino (110 tys.).

Tab. XIX Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według typów przejść granicznych (przekroczenia granicy w %)

	2000	2001	2002	2003	2004
Drogowe	91,9	91,2	91,6	90,5	90,9
Kolejowe	2,3	2,2	2,3	2,2	2,1
Morskie	3,0	3,4	2,6	2,8	1,6
Rzeczne	0,6	0,8	0,5	1,0	0,3
Lotnicze	2,2	2,4	2,9	3,5	5,1
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS i Straży Granicznej.

3. Sezonowość wyjazdów

W latach 2000-2001 oraz 2003-2004 miesiącem, w którym na podstawie przekroczeń granicy rejestrowano najwięcej zagranicznych wyjazdów Polaków, był sierpień; na drugim miejscu był lipiec. W 2002 roku było odwrotnie. Trzecim miesiącem pod względem wielkości ruchu wyjazdowego był w latach 2000-2001 oraz 2003-2004 czerwiec, w 2002 roku – maj. Najmniej wyjazdów notowano w styczniu (2000), listopadzie (2001) i grudniu (2002-2004).

Tab. XX Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według miesięcy (przekroczenia granicy w mln)

	2000	2001	2002	2003	2004
Styczeń	3,680	3,791	3,013	2,763	2,617
Luty	3,874	3,665	3,372	2,693	2,710
Marzec	3,996	3,748	3,591	2,797	2,572
Kwiecień	4,664	3,992	3,524	2,796	2,715
Maj	4,740	4,652	4,392	3,444	2,893
Czerwiec	4,907	4,875	4,190	3,518	3,337
Lipiec	6,642	6,072	5,314	4,345	4,195
Sierpień	6,814	6,476	5,271	4,787	4,318
Wrzesień	4,644	4,275	3,795	3,387	3,336
Październik	4,300	4,002	3,063	2,918	3,077
Listopad	3,946	3,525	2,808	2,679	2,669
Grudzień	4,473	4,049	2,709	2,603	2,786
Ogółem	56,7	53,1	45,0	38,7	37,2

Źródło: GUS, na podstawie danych Straży Granicznej.

W latach 2000-2003 w obu letnich miesiącach granicę przekroczyło od 23,5% (2002 r.) do 23,7% (2000) wszystkich wyjeżdżających Polaków. W 2004 roku udział ten wyniósł 22,9%. W 2004 roku w miesiącach wakacyjnych granicę przekroczyło 8,5 mln Polaków udających się do innych krajów (o 6,8% mniej niż w roku poprzednim, przy spadku liczby wyjazdów w całym roku o 3,9%). W dziewięciu miesiącach 2004 roku wyjeżdżało za granicę mniej Polaków niż rok wcześniej (największy spadek w maju: 16,0%, najmniejszy w listopadzie: 0,4%). Tylko w trzech miesiącach (lutym, październiku i grudniu) przejścia graniczne przekroczyło więcej wyjeżdżających Polaków niż w poprzednim roku (największy wzrost w grudniu – o 7,1%).

Tab. XXI Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według kwartałów (przekroczenia granicy w mln)

	2000	2001	2002	2003	2004
I kwartał	11,550	11,204	9,976	8,253	7,899
II kwartał	14,311	13,519	12,106	9,758	8,945
III kwartał	18,100	16,823	14,380	12,519	11,849
IV kwartał	12,719	11,576	8,580	8,200	8,532
Ogółem	56,7	53,1	45,0	38,7	37,2

Źródło: GUS, na podstawie danych Straży Granicznej.

Tab. XXII Zagraniczne wyjazdy polskich obywateli w latach 2000-2004 według kwartałów (przekroczenia granicy w %)

	2000	2001	2002	2003	2004
I kwartał	20,4	21,1	22,1	21,3	21,2
II kwartał	25,3	25,4	26,9	25,2	24,0
III kwartał	31,9	31,7	31,9	32,3	31,9
IV kwartał	22,4	21,8	19,1	21,2	22,9
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS i Straży Granicznej.

W związku z kulminacją wyjazdów w okresie letnim, w latach 2000-2004 w strukturze wyjazdów według kwartałów dominował III kwartał. Granicę przekraczało wtedy ponad 30% wszystkich Polaków wyjeżdżających w danym roku. Drugi pod względem udziału w całorocznym ruchu wyjazdowym był w latach 2000-2004 II kwartał. W okresie 2000-2001 najmniejszy odsetek zagranicznych wyjazdów Polaków notowano w I kwartale; w okresie 2002-2003 – w IV kwartale, w 2004 roku – w I kwartale.

VIII. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych – zmiany i tendencje w latach 2000-2004

1. Poziom uczestnictwa

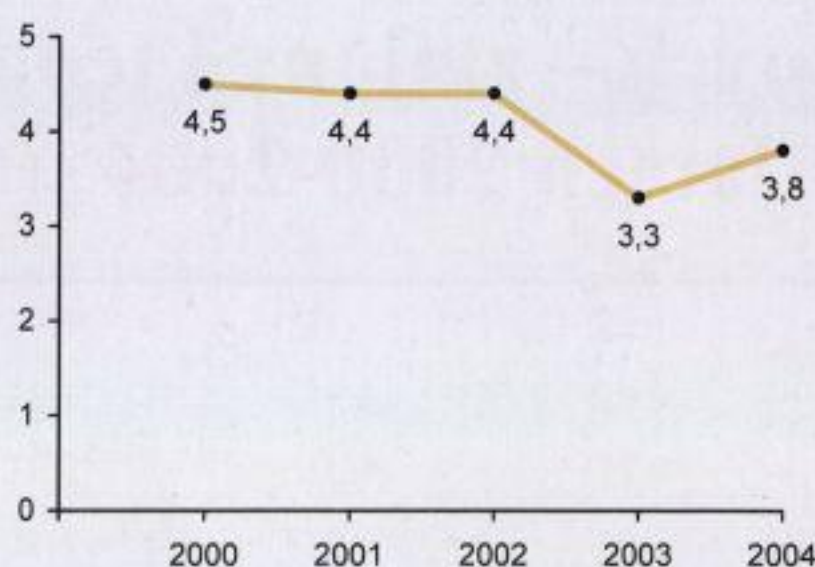
W okresie 2000-2004 uczestnictwo Polaków w zagranicznych wyjazdach turystycznych wynosiło od 11% w 2003 roku do 15% w 2000. W latach 2000-2002 turystycznie (tzn. co najmniej z jednym noclegiem) wyjeżdżało za granicę ponad 4 mln Polaków w wieku 15 i więcej lat, a w 2000 roku nawet 4,5 mln. W 2003 roku obserwujemy zdecydowany spadek liczby uczestniczących w wyjazdach zagranicznych: do 3,3 mln osób (o 25%), a w 2004 wzrost do 3,8 mln (o 15,2%).

W 2004 roku w wyjazdach zagranicznych uczestniczyło 12% mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat, czyli o jeden punkt procentowy więcej niż w 2003 roku. Na jedną podróż przypadało średnio 12,1 noclegu. W średniej uwzględniono podróże, podczas których korzystano z ponad 90 noclegów (ale nie więcej niż 365) objęte badaniami po raz pierwszy. Stanowiły one 1,5% wszystkich wyjazdów zagranicznych. Średnia długość pobytu obliczona po ich wykluczeniu wyniosła 10,2 noclegu (w 2003 r. porównywalna średnia wynosiła 10,9), a wskaźnik uczestnictwa Polaków w wyjazdach zagranicznych – 11,7%. Na jedną osobę przypadało średnio 1,5 podróży (w 2003 r. – 1,9).

W 2001 roku za granicę wyjechało 520 tys. dzieci w wieku do 14 lat (najwięcej z całego okresu 2000-2004). W następnych latach wyjeżdżało coraz mniej dzieci: w 2004 roku – 280 tys.

W 2004 roku Polacy w wieku 15 i więcej lat odbyli 5,9 mln podróży zagranicznych. Jeśli doliczyć do tego zagraniczne wyjazdy dzieci do 14 lat (0,4 mln podróży), można przyjąć, że w 2004 roku mieszkańcy Polski odbyli około 6,3 mln zagranicznych podróży turystycznych⁶. Jest to o 12,5% mniej niż w 2003 roku (7,2 mln) i o 25% mniej niż w 2002 roku (8,4 mln). Spadek liczby podróży pomimo wzrostu uczestnictwa wynika stąd, że uczestnicy podróży zagranicznych wyjeżdżali rzadziej niż w poprzednim roku.

Rys. 38. Polacy w wieku 15 i więcej lat uczestniczący w zagranicznych wyjazdach turystycznych w latach 2000-2004 (mln)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. XXIII Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 w podziale na długookresowe i krótkookresowe (%)

	2000	2001	2002	2003	2004
Długookresowe	12,3	11,5	11,4	8,2	9,0
Krótkookresowe	3,7	3,3	3,8	3,1	3,5
Ogółem	14,5	14,0	14,1	10,5	11,9

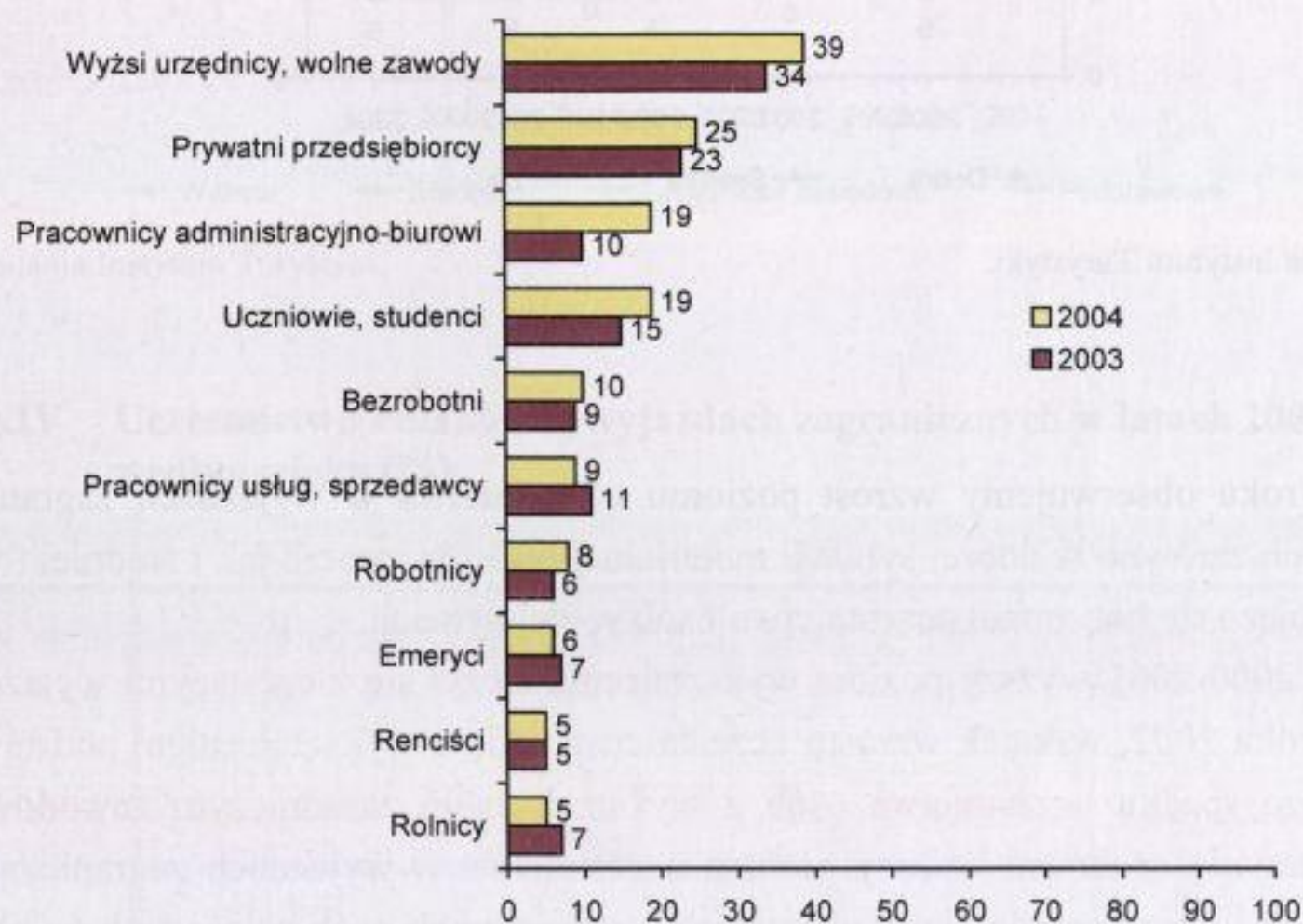
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Większość Polaków wyjeżdżających za granicę uczestniczy w podróżach długookresowych obejmujących co najmniej 5 dni. Spośród 3,8 mln osób w wieku 15 i więcej lat, które wyjeżdżały za granicę w 2004 roku, w podróżach co najmniej pięciodniowych uczestniczyło 2,8 mln; w wyjazdach na 2-4 dni – 1,1 mln.

⁶ W tym fragmencie tekstu odpowiednie dane przedstawiono w zaokrągleniu do jednego miejsca po przecinku. Kolejne obliczenia były dokonywane bez zaokrągleń.

W latach 2000-2004 uczestnictwo w wyjazdach zagranicznych najbardziej różnicowały trzy cechy: przynależność do grupy społeczno-zawodowej, sytuacja materialna i poziom wykształcenia. Ich znaczenie w poszczególnych latach było różne: w latach 2001, 2003 i 2004 najbardziej różnicowała przynależność do grupy społeczno-zawodowej, w latach 2000 i 2002 – sytuacja materialna. W ostatnim roku wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów prawie osiem razy częściej uczestniczyli w wyjazdach zagranicznych niż rolnicy. W roku 2004 w nieco mniejszym stopniu różnicowała sytuacja materialna, a potem wykształcenie, miejsce zamieszkania i wiek. W 2004 roku wszystkie wyróżnione cechy różnicowały uczestnictwo w wyjazdach zagranicznych w większym stopniu niż w roku poprzednim.

Rys. 39. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2003 i 2004 według grup społeczno-zawodowych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Spośród kategorii osób wyróżnionych ze względu na różne cechy najwyższe wskaźniki uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych w 2004 roku obserwujemy wśród wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów (39%), osób z wyższym wykształceniem (32%), osób w dobrej sytuacji materialnej (28%), prywatnych przedsiębiorców (25%) i mieszkańców dużych aglomeracji (23%).

Tab. XXV Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według miejscowości zamieszkania (%)

	2000	2001	2002	2003	2004
Wieś	7	9	8	7	6
Miasto do 20 tys. mieszkańców	18	12	15	11	12
Miasto 21-100 tys.	15	18	16	11	12
Miasto 101-500 tys.	19	16	16	14	16
Miasto ponad 500 tys. mieszkańców	26	22	24	14	23
Ogółem	15	14	14	11	12

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W latach 2000-2004 mieszkańcy miast częściej wyjeżdżali za granicę niż mieszkańcy wsi, mieszkańcy zaś większych miast raczej częściej niż mniejszych, choć w poszczególnych latach obserwujemy odstępstwa od tej ostatniej reguły. W 2000 roku wystąpiło bardzo duże zróżnicowanie poziomu uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych ze względu na miejsce zamieszkania; w kolejnych trzech latach to zróżnicowanie malało. W 2004 roku ponownie wzrosło: nastąpił spadek uczestnictwa mieszkańców wsi (do najniższego poziomu z całego okresu 2000-2004) i wzrost uczestnictwa mieszkańców największych miast. W rezultacie w 2004 roku zróżnicowanie uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych ze względu na miejsce zamieszkania było największe z całego analizowanego okresu.

2. Częstotliwość wyjazdów

W 2004 roku średnia liczba wyjazdów na osobę była najniższa w analizowanym okresie (2000-2004), podobnie jak w 2001 roku, a zarazem najniższa była średnia długość pobytu (przy uwzględnieniu wyjazdów do 90 noclegów), podobnie jak w 2002 roku.

W 2004 roku w porównaniu z 2003 rokiem rzadziej wyjeżdżali przede wszystkim prywatni przedsiębiorcy, osoby w złej sytuacji materialnej, osoby zamieszkałe w miastach liczących 21-100 tys. mieszkańców, w wieku 30-39 lat, z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Tab. XXVI Częstotliwość wyjazdów i średnia długość pobytu (liczba noclegów) podczas podróży zagranicznych obejmujących do 90 noclegów w latach 2000-2004

	2000	2001	2002	2003	2004
Liczba wyjazdów na osobę	1,9	1,5	1,7	1,9	1,5
Średnia długość pobytu	11,5	11,9	10,2	10,9	10,2

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. XXVII Średnia liczba wyjazdów zagranicznych na osobę w 2004 roku według cech społeczno-demograficznych

		Średnia
Ogółem		1,5
Płeć	Mężczyzna	1,7
	Kobieta	1,3
Wiek	15-19 lat	1,5
	20-29 lat	1,5
	30-39 lat	1,4
	40-49 lat	1,6
	50-59 lat	1,7
	60 i więcej lat	1,3
Wykształcenie	Podstawowe	1,5
	Zasadnicze zawodowe	1,4
	Średnie	1,5
	Wyższe	1,6
Miejsce zamieszkania	Wieś	1,5
	Miasto do 20 tys. mieszkańców	1,8
	Miasto 21-100 tys. mieszkańców	1,4
	Miasto 101-500 tys. mieszkańców	1,5
	Miasto pow. 500 tys. mieszkańców	1,6
Sytuacja materialna	Dobra	1,6
	Średnia	1,5
	Zła	1,3
Grupa społeczno-zawodowa	Robotnicy	1,3
	Rolnicy	1,7
	Pracownicy adm.-biurowi	1,3
	Pracownicy usług i sprzedawcy	1,3
	Wyżsi urzędnicy, wolne zawody	1,7
	Prywatni przedsiębiorcy	1,9
	Uczniowie, studenci	1,5
	Emeryci	1,4
	Renciści	1,2
	Bezrobotni	1,7
	Inne kategorie osób	1,6

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

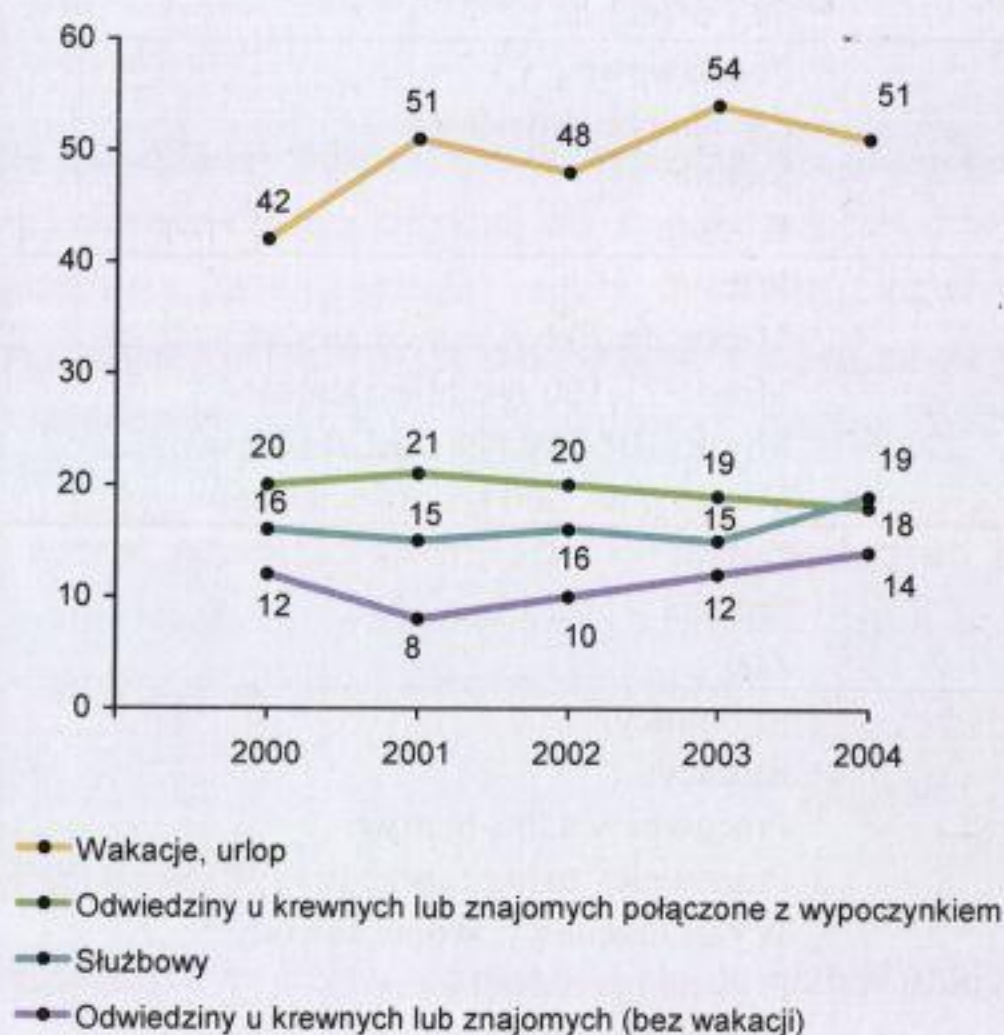
3. Cele wyjazdów

W okresie 2000-2003 wśród Polaków udających się za granicę wzrósł odsetek wyjeżdżających w celach typowo turystycznych (wakacje, urlop): z 42% w 2000 roku do 54% w 2003, ale wraz ze spadkiem poziomu uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych, liczba wyjeżdżających w celach turystycznych zmniejszyła się z 1,9 mln w 2000 roku do 1,8 mln w 2003 roku (największa była w 2001 r. – 2,2 mln). W 2004 roku spadł odsetek wyjeżdżających w celach

typowo turystycznych (do 51%), ale wraz ze wzrostem liczby Polaków podróżujących za granicę wzrosła również liczba wyjeżdżających w celach turystycznych: do 1,9 mln.

W 2004 roku, podobnie jak w 2003, wśród wszystkich podróżujących za granicę 31% (w 2002 r. – 29%) stanowiły osoby, których celem wyjazdu była wizyta u krewnych lub znajomych (w połączeniu z wakacjami lub wyłącznie w celach rodzinno-towarzyskich). Służbowo wyjechało 18% – największy odsetek z całego okresu 2000-2004.

Rys. 42. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według głównych celów (%)

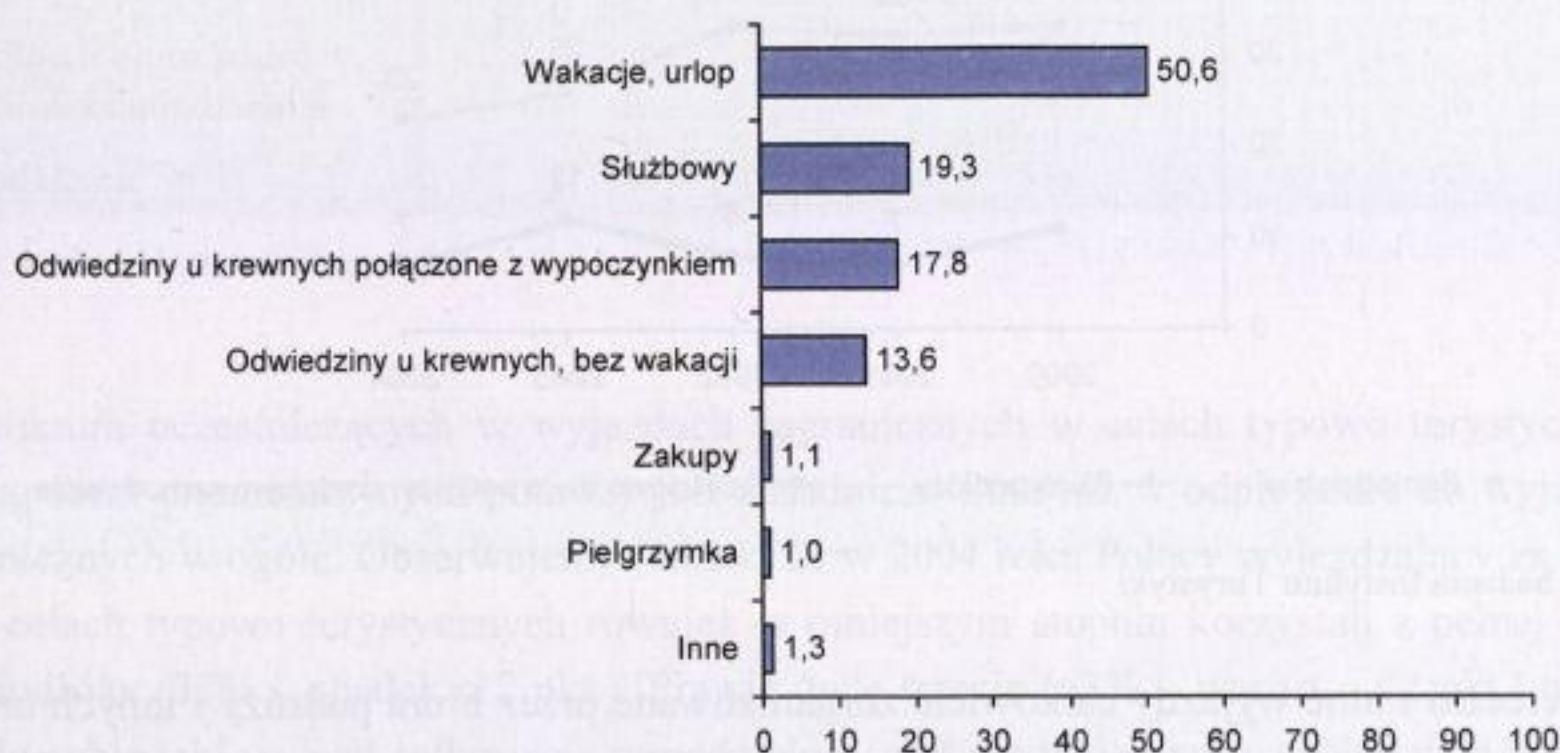
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Im lepsza sytuacja materialna, tym częstsze wyjazdy za granicę w celach turystyczno-wypoczynkowych. Z kolei im gorsza sytuacja materialna, tym częstsze wyjazdy w odwiedziny do krewnych lub znajomych.

Na turystyczny cel wyjazdu zagranicznego, określany jako spędzanie urlopu lub wakacji, najczęściej wskazywali pracownicy usług i sprzedawcy (81%), pracownicy administracyjno-biurowi (68%), osoby zamieszkałe w miastach liczących 21-100 tys. (66%) i 101-500 tys. mieszkańców (65%) oraz osoby z wyższym wykształceniem (63%). W odwiedziny do krewnych lub znajomych połączone z celami turystycznymi najczęściej wyjeżdżały osoby w wieku 60 i więcej lat (28%), w złej sytuacji materialnej (26%), emeryci (25%), renciści (24%) i bezrobotni (24%). W wyjazdach zagranicznych, których wyłączną motywacją było odwiedzenie rodziny (znajomych), najczęściej uczestniczyli bezrobotni (39%), osoby w złej sytuacji mate-

rialnej (28%), emeryci (28%) i renciści (23%). Za granicę w celach służbowych i w interesach najczęściej wyjeżdżały osoby w wieku 20-29 lat (31%), mieszkańcy największych miast (29%), robotnicy (27%) i mieszkańcy wsi (26%). Na zakupy wyjeżdżali zwłaszcza rolnicy, mieszkańcy małych miast i osoby w złej sytuacji materialnej. W wyjazdach o charakterze pielgrzymki najczęściej uczestniczyli renciści (5%) i osoby w wieku 50-59 lat (4%).

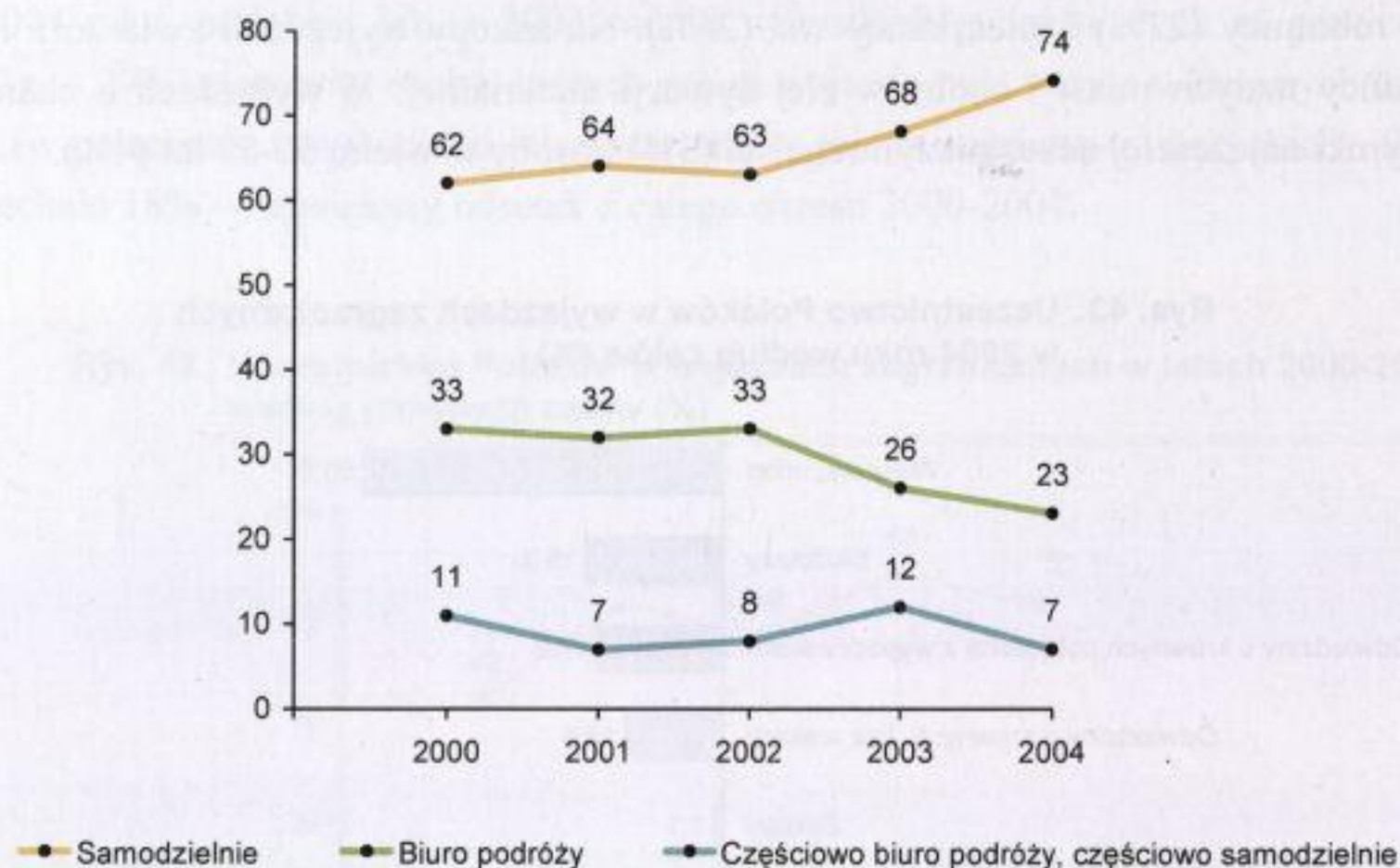
Rys. 43. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2004 roku według celów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

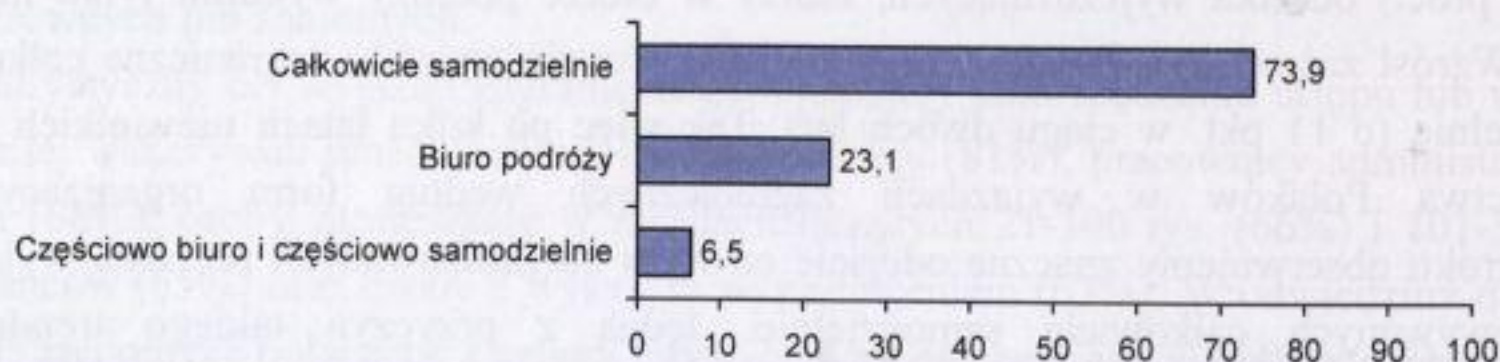
4. Formy organizacyjne

W okresie 2000-2002 odsetek Polaków korzystających z pełnej oferty biura podróży kształtował się na poziomie jednej trzeciej wszystkich uczestniczących w wyjazdach zagranicznych. W kolejnych latach obserwujemy spadek (o 10 pkt. proc. w ciągu dwóch lat). W 2004 roku odnotowujemy również spadek w porównaniu z rokiem poprzednim (o 5 pkt. proc.) odsetka wyjeżdżających, którzy w biurze podróży wykupili tylko niektóre usługi. Wzrósł zaś odsetek Polaków organizujących swoje wyjazdy zagraniczne całkowicie samodzielnie (o 11 pkt. w ciągu dwóch lat). Tak więc po kilku latach niewielkich zmian uczestnictwa Polaków w wyjazdach zagranicznych według form organizacyjnych, od 2003 roku obserwujemy znaczne odejście od form zorganizowanych na rzecz wyjazdów przygotowywanych całkowicie samodzielnie. Jedną z przyczyn takiego trendu jest z pewnością coraz bardziej powszechny dostęp do internetu i rosnące możliwości łatwego bezpośredniego kontaktowania się z usługodawcami na rynku turystycznym.

Rys. 44. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według form organizacyjnych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Wycieczki i inne wyjazdy całkowicie zorganizowane przez biura podróży i innych organizatorów turystyki cieszyły się największą popularnością wśród wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów (35%), osób z wyższym wykształceniem (35%), osób w dobrej sytuacji materialnej (35%) oraz pracowników administracyjno-biurowych (34%). Samodzielnie najczęściej organizowali sobie wyjazdy rolnicy, bezrobotni (93%), osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (90%) i renciści (89%). Z wyjazdów organizowanych samodzielnie, ale z pomocą biura podróży, najczęściej korzystały osoby w wieku 50-59 lat (16%), pracownicy usług i sprzedawcy (12%), emeryci (10%) i osoby w złej sytuacji materialnej (10%).

Rys. 45. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2004 roku według form organizacyjnych (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Zaobserwowano, że im lepsza sytuacja materialna badanych, tym większy odsetek uczestniczących w wyjazdach zagranicznych organizowanych całkowicie przez biura podróży oraz mniejszy odsetek uczestniczących w wyjazdach organizowanych całkowicie samodzielnie.

Tab. XXVIII Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w latach 2002-2004 według form organizacyjnych (%)

	2002	2003	2004
Biuro podróży	58	39	37
Częściowo biuro podróży, częściowo samodzielnie	7	15	6
Samodzielnie	44	51	63

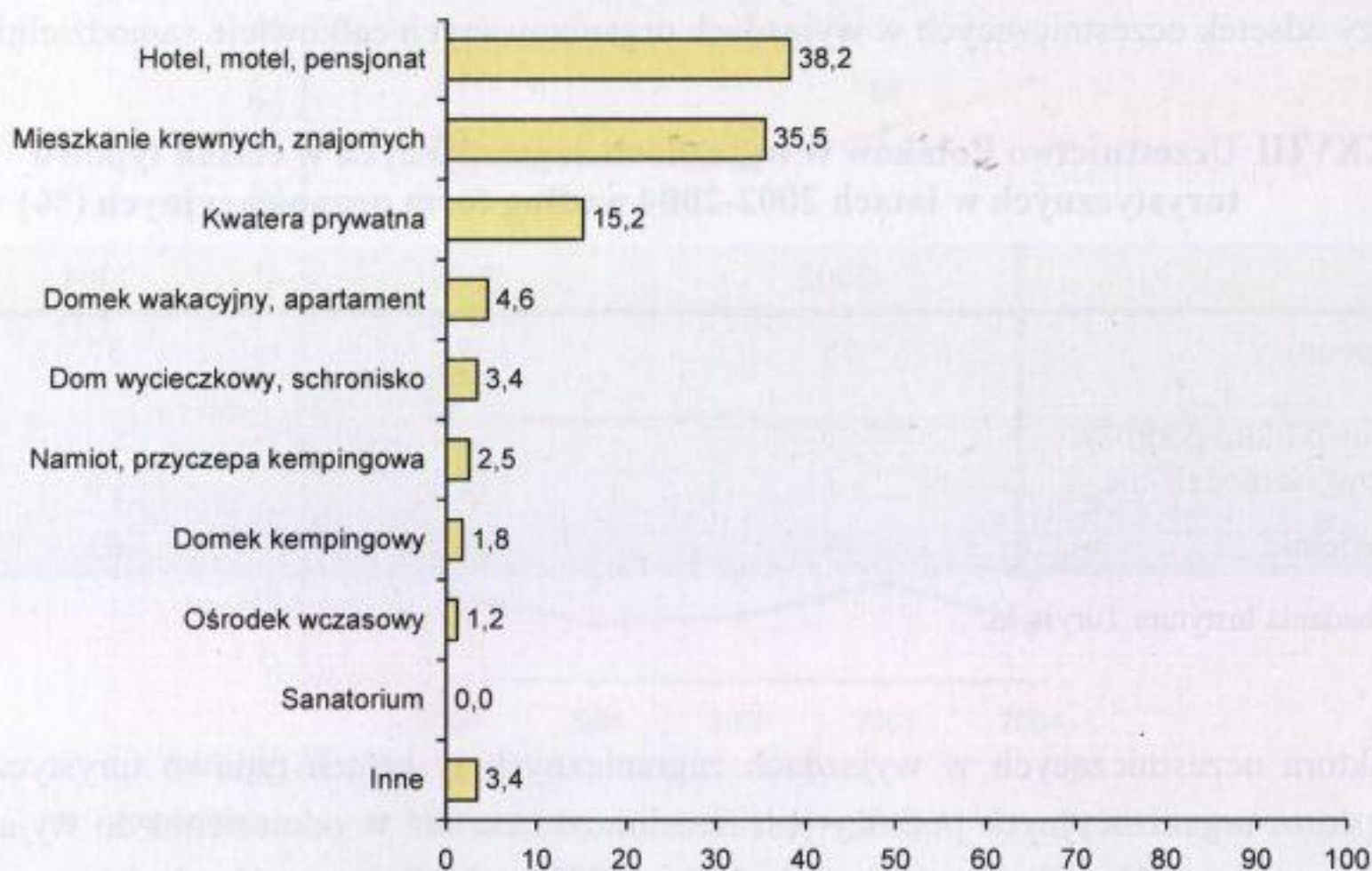
Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Struktura uczestniczących w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych według form organizacyjnych podróży jest zasadniczo inna niż w odniesieniu do wyjazdów zagranicznych w ogóle. Obserwujemy jednak, że w 2004 roku Polacy wyjeżdżający za granicę w celach typowo turystycznych również w mniejszym stopniu korzystali z pełnej oferty biur podróży (37% – spadek o 2 pkt.). Prawie dwie trzecie (63% – wzrost o 12 pkt.) organizowało sobie taki wyjazd całkowicie samodzielnie, a 6% jedynie przy współudziale biura podróży.

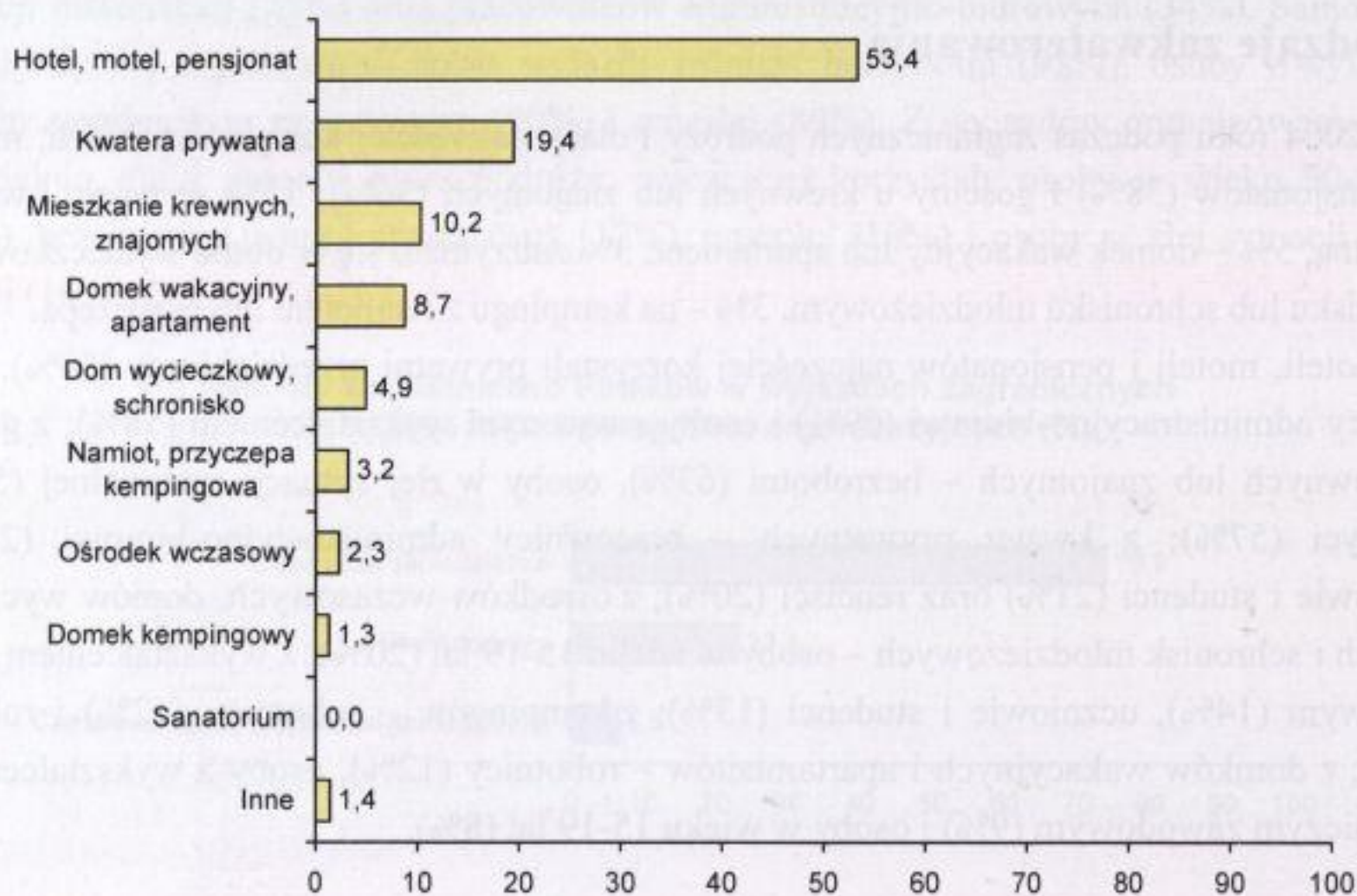
5. Rodzaje zakwaterowania

W 2004 roku podczas zagranicznych podróży Polacy najczęściej korzystali z hoteli, moteli lub pensjonatów (38%) i gościny u krewnych lub znajomych (36%); 15% wynajęło kwatere prywatną, 5% – domek wakacyjny lub apartament; 3% zatrzymało się w domu wycieczkowym, schronisku lub schronisku młodzieżowym, 3% – na kempingu z namiotem lub przyczepą.

Z hoteli, moteli i pensjonatów najczęściej korzystali prywatni przedsiębiorcy (60%), pracownicy administracyjno-biurowi (59%) i osoby z wyższym wykształceniem (58%); z gościny krewnych lub znajomych – bezrobotni (63%), osoby w złej sytuacji materialnej (57%) i emeryci (57%); z kwater prywatnych – pracownicy administracyjno-biurowi (21%), uczniowie i studenci (21%) oraz renciści (20%); z ośrodków wczasowych, domów wycieczkowych i schronisk młodzieżowych – osoby w wieku 15-19 lat (20%), z wykształceniem podstawowym (14%), uczniowie i studenci (13%); z kempingów – robotnicy (12%) i rolnicy (12%); z domków wakacyjnych i apartamentów – robotnicy (12%), osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (9%) i osoby w wieku 15-19 lat (8%).

Rys. 46. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w roku 2004 według rodzajów zakwaterowania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Rys. 47. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w 2004 roku według rodzajów zakwaterowania (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

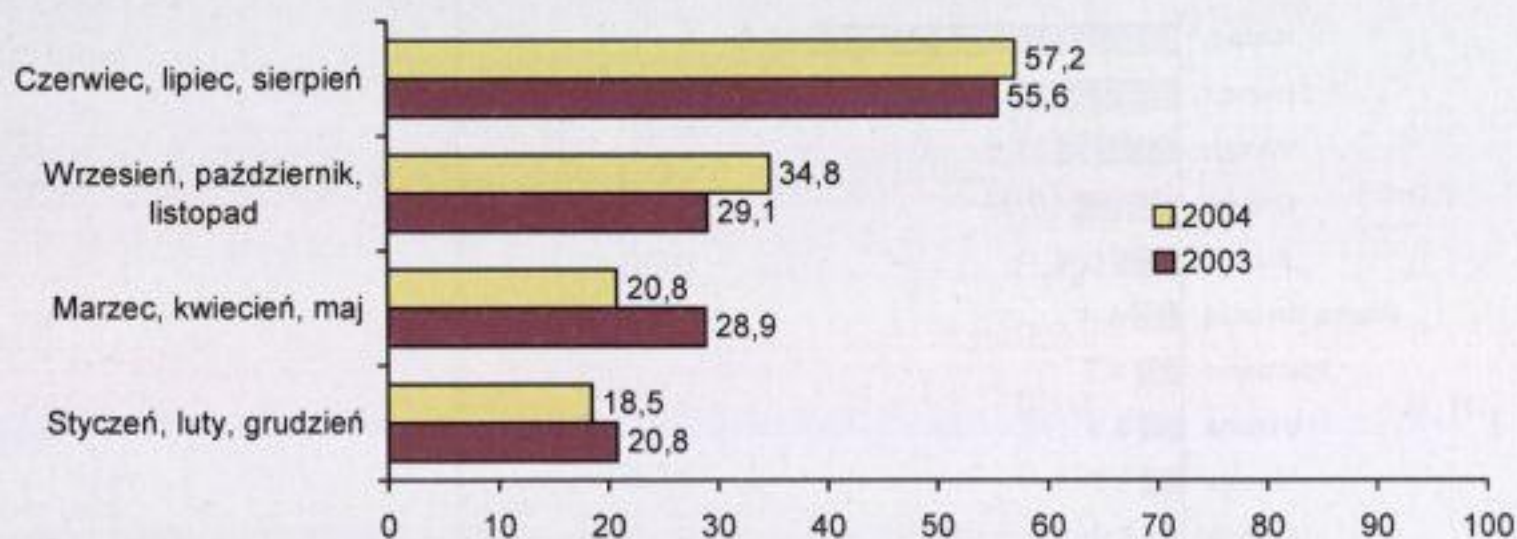
Podczas zagranicznych podróży w celach typowo turystycznych częściej niż podczas zagranicznych podróży ogółem korzystano ze wszystkich rodzajów bazy noclegowej oprócz mieszkania krewnych (znajomych), domku kempingowego i sanatorium.

6. Terminy wyjazdów

W 2004 roku 57% uczestników wyjazdów zagranicznych wyjechało w lecie (wzrost o 1 pkt. proc.), 35% jesienią (wzrost o 6 pkt.), 21% na wiosnę (spadek o 8 pkt.), 19% w zimie (spadek o 2 pkt.).

Latem najczęściej wyjeżdżała młodzież w wieku 15-19 lat (83%), osoby z wykształceniem podstawowym (75%), pracownicy administracyjno-biurowi (73%), robotnicy (69%) i osoby w wieku 40-49 lat (69%); jesienią – renciści (51%), wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (45%) oraz osoby w wieku 60 i więcej lat (44%), mieszkańcy małych miast (44%) i osoby w złej sytuacji materialnej (44%); wiosną – osoby w wieku 50-59 lat (37%), prywatni przedsiębiorcy (34%) oraz wyżsi urzędnicy i przedstawiciele wolnych zawodów (30%); zimą – pracownicy usług i sprzedawcy (27%), bezrobotni (26%), osoby w wieku 20-29 lat (25%) i 50-59 lat (24%) oraz osoby ze średnim wykształceniem (24%).

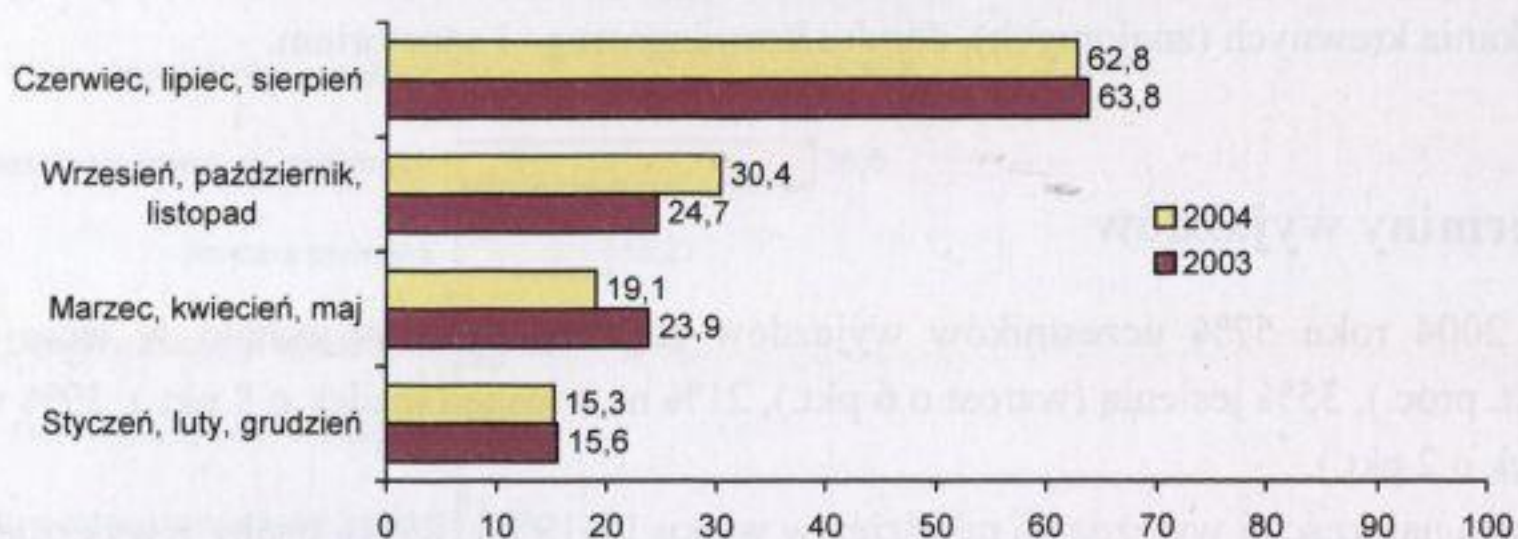
Rys. 48. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2003 i 2004 według terminów wyjazdu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

W lecie wyjechało za granicę 57% Polaków, a spośród wyjeżdżających w celach typowo turystycznych – 63%. W innych porach roku w celach turystycznych wyjechał mniejszy odsetek Polaków niż w ogóle za granicę.

Rys. 49. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w 2004 roku według terminów wyjazdu (%)

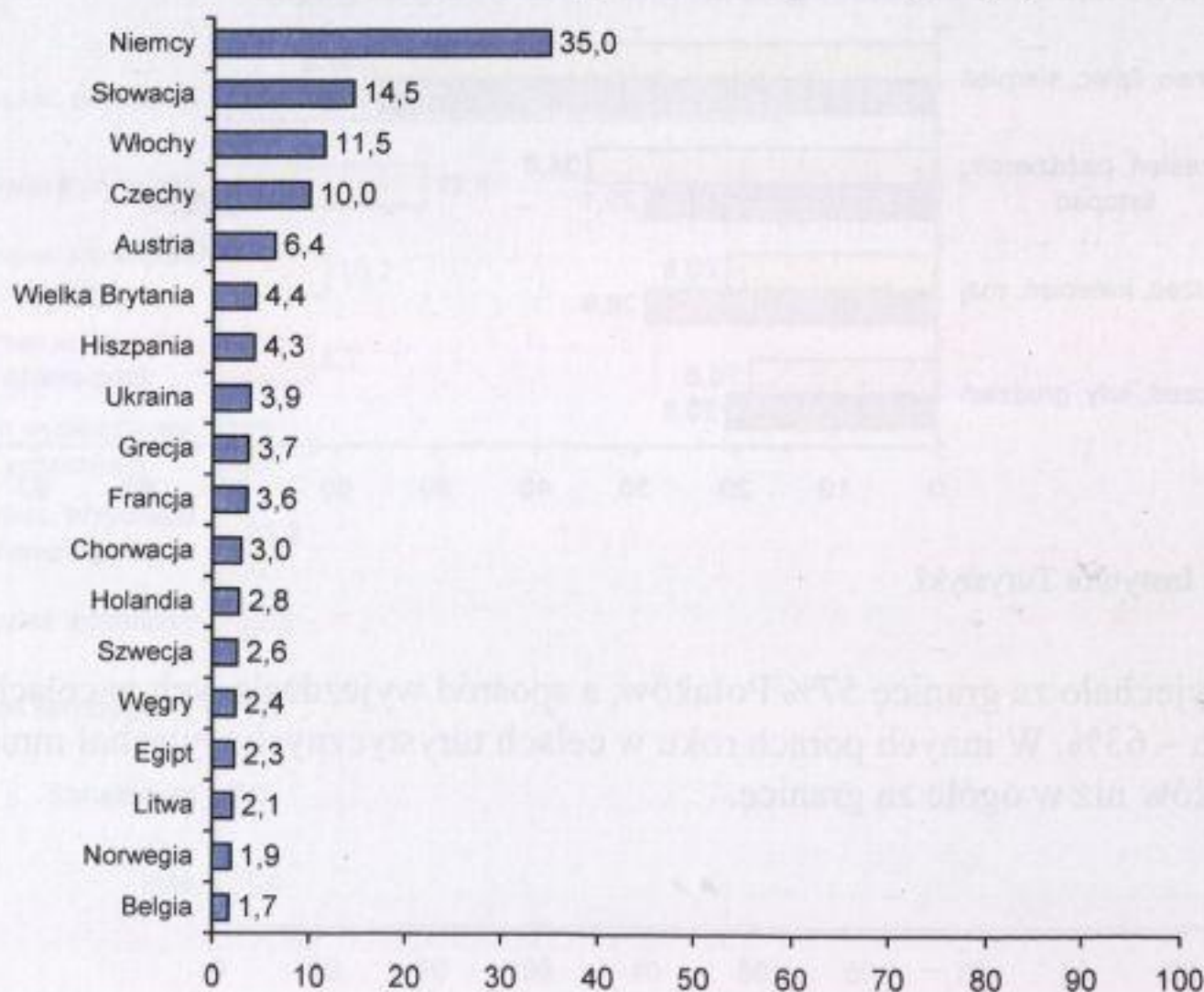

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

7. Kierunki wyjazdów według krajów

W 2004 roku spośród polskich uczestników wyjazdów zagranicznych najwięcej osób odwiedziło Niemcy (35%), potem Słowację (15% – wzrost o 5 pkt.), Włochy (12%) i Czechy (10%). Oprócz Słowacji większy odsetek Polaków (na poziomie istotnym statystycznie) niż w 2003 roku odwiedził Wielką Brytanię (o 2 pkt.). Mniejszy odsetek – Francję (o 2 pkt.) i Węgry (o 2 pkt.).

Rys. 50. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2004 roku według odwiedzanych krajów (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Jak już wspomniano, w 2004 roku Polacy odbyli 6,3 mln zagranicznych podróży: o 0,9 mln, czyli o 12,5% mniej niż w roku poprzednim. Polscy turyści najczęściej odwiedzali Niemcy, potem Czechy, Słowację, Włochy i Austrię. Wiele wizyt w Niemczech, Czechach i na Słowacji wiąże się z podróżami do dalej położonych krajów zachodniej i południowej Europy. Poza tym najczęściej odwiedzano Belgię, Francję, Ukrainę i Wielką Brytanię. Największy wzrost liczby wizyt polskich turystów w stosunku do roku 2003 zanotowano w Belgii i Wielkiej Brytanii. Największy spadek liczby wizyt dotyczył Węgier (60%), Francji (ponad 40%) i Holandii (40%); nieco mniejszy – Rosji i Chorwacji.

Tab. XXIX Zagraniczne wyjazdy polskich turystów w latach 2002-2004 według odwiedzanych krajów (w mln)

	2002	2003	2004
Razem wyjazdów turystycznych	8,40	7,20	6,30
Niemcy	2,65	2,60	2,30
Czechy	0,70	0,50	0,55
Słowacja	0,55	0,50	0,55
Włochy	0,45	0,55	0,50
Austria	0,40	0,45	0,35
Belgia	0,15	0,15	0,20
Francja	0,55	0,35	0,20
Ukraina	0,35	0,25	0,20
Wielka Brytania	0,15	0,15	0,20
Chorwacja	0,30	0,20	0,15
Grecja	0,55	0,15	0,15
Hiszpania	0,30	0,15	0,15
Holandia	0,45	0,25	0,15
Egipt	*	0,10	0,10
Litwa	0,15	0,10	0,10
Rosja	*	0,15	0,10
Stany Zjednoczone	0,10	*	0,10
Szwecja	0,15	0,10	0,10
Węgry	0,35	0,25	0,10
Inne	1,10	0,95	0,75

* Poniżej 0,1 mln.

Uwaga: suma wizyt w poszczególnych krajach jest większa niż liczba wyjazdów turystycznych – część turystów odwiedziła kilka krajów podczas jednej podróży.

Źródło: szacunki na podstawie badań ankietowych Instytutu Turystyki.

Tab. XXX Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w celach typowo turystycznych w latach 2003 i 2004 według odwiedzanych krajów (%)

	2003	2004
1. Słowacja	15,3	22,7
2. Czechy	11,2	14,2
3. Włochy	12,6	11,6
4. Niemcy	14,3	11,2
5. Chorwacja	7,8	5,6
6. Grecja	4,4	5,0
7. Ukraina	4,3	4,8
8. Austria	5,9	4,7
9. Hiszpania	5,4	4,3
10. Egipt	3,5	4,1
11. Szwecja	2,5	3,9
12. Francja	5,7	3,7
13. Węgry	7,3	3,2
14. Bułgaria	*	3,1
15. Litwa	3,6	2,5
16. Dania	2,9	2,4
17. Norwegia	*	2,3
18. Tunezja	*	2,1
19. Rosja	2,2	*

* Poniżej 2,0%.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

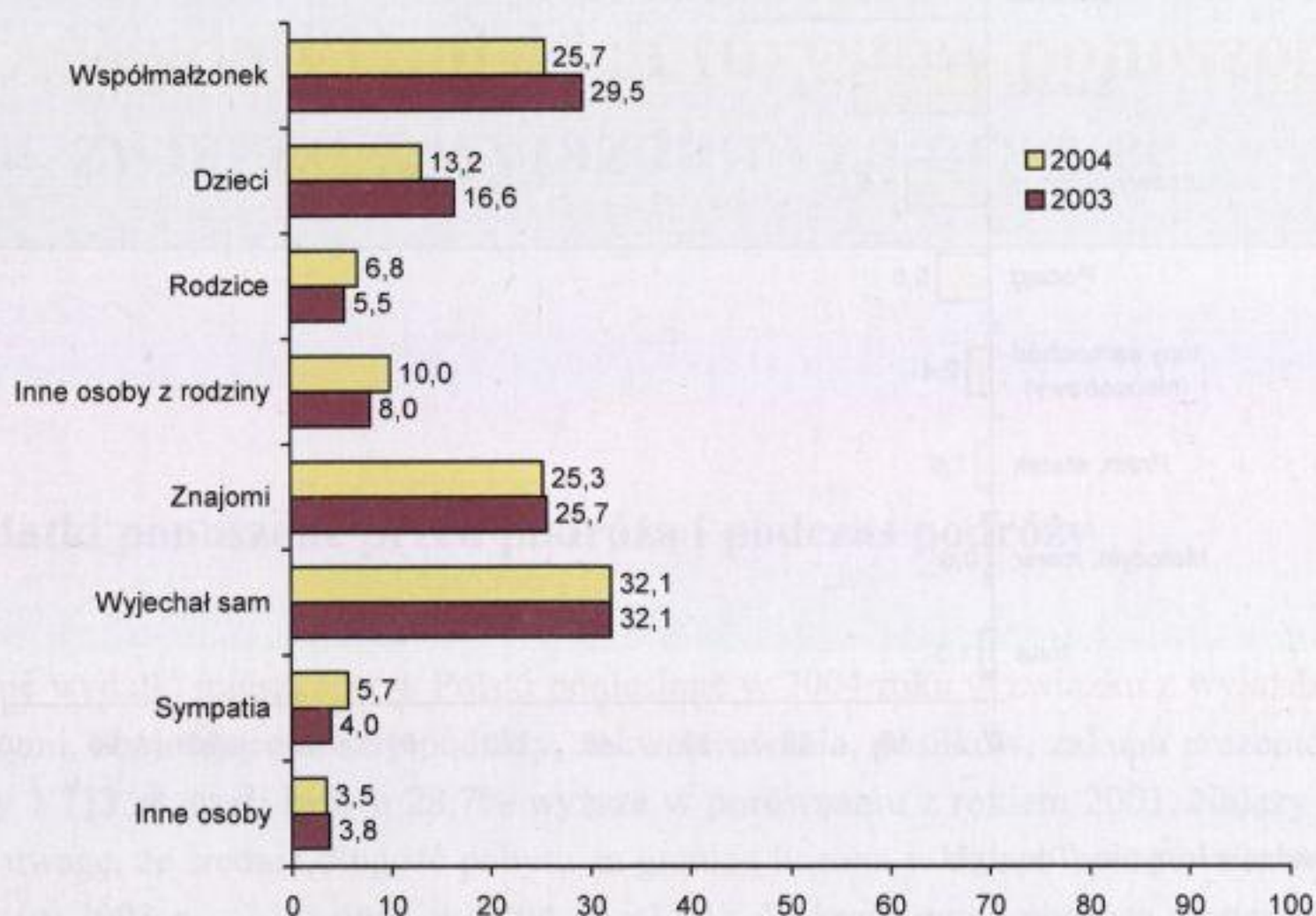
Na liście krajów, do których w 2004 roku wyjeżdżali Polacy w celach typowo turystycznych, wyższe pozycje niż w rankingu według uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych w ogóle zajmują: Słowacja, Chorwacja, Węgry, Francja, Litwa, Egipt, Dania, Rosja i Tunezja. Świadczy to o znacznym udziale wyjazdów Polaków do tych krajów w celu spędzenia wakacji lub urlopu w porównaniu z innymi celami.

8. Osoby towarzyszące podczas podróży

Za granicę Polacy najczęściej wyjeżdżali bez osób towarzyszących (32%), ze współmałżonkiem (26%) i ze znajomymi (25%). Ze współmałżonkiem i dziećmi wyjechało 10% mieszkańców Polski (w 2003 r. – 14%). Co najmniej z jedną osobą z rodziny (współmałżonkiem, dzieckiem, ojcem, matką lub inną osobą) wyjechało 43% Polaków (podobnie jak w 2003 r.). W porównaniu z rokiem poprzednim statystycznie istotne różnice to mniejszy odsetek wyjeżdżających ze współmałżonkiem (o 4 pkt. proc.) i z dziećmi (o 3 pkt.) oraz większy

– z osobami z dalszej rodziny, czyli oprócz współmałżonka, dzieci i rodziców (o 2 pkt.) i z sympatią (o 2 pkt.).

Rys. 51. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2003 i 2004 według osób towarzyszących w % (z kim wyjechał?)

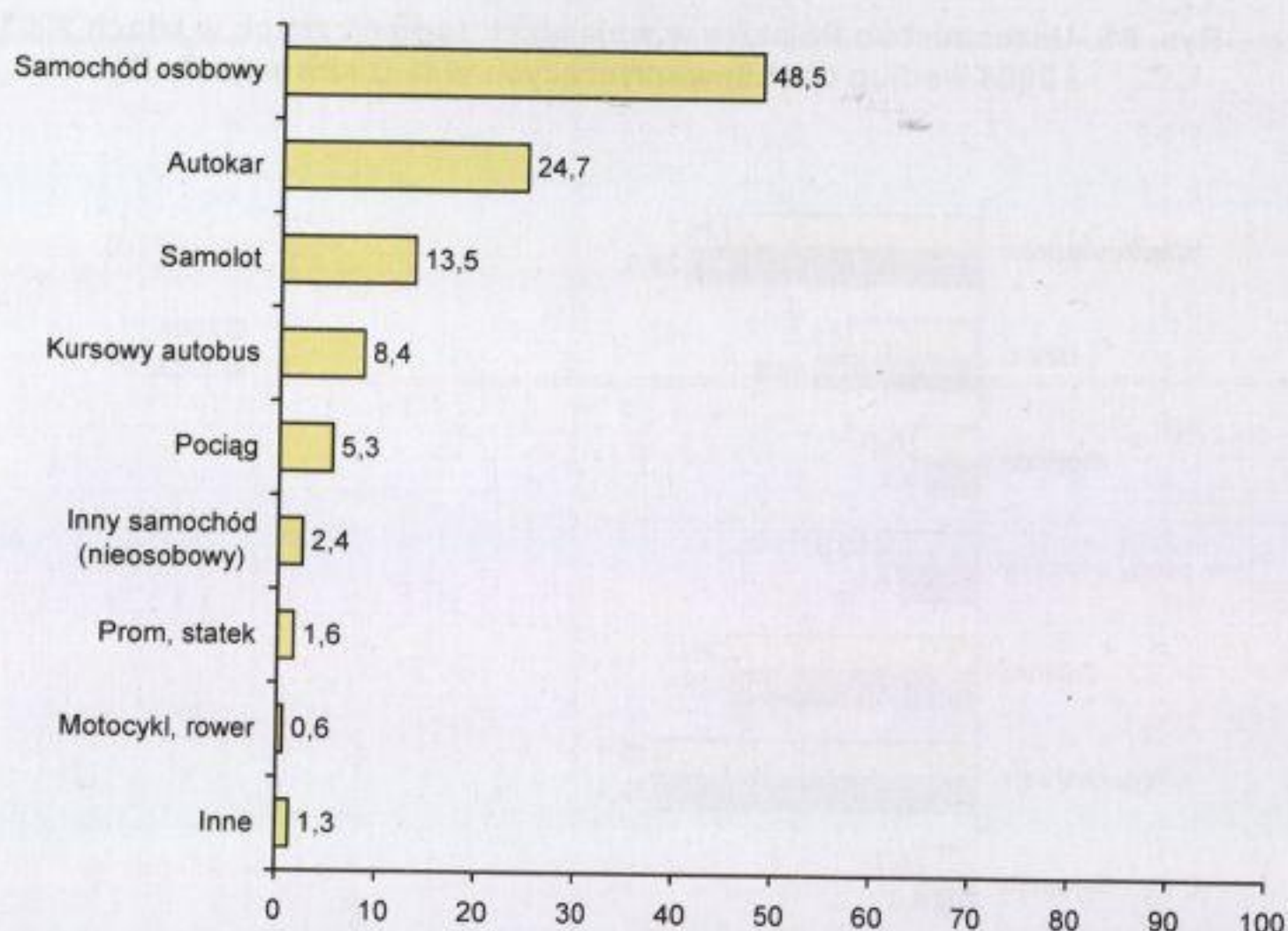

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

9. Środki transportu

W 2004 roku wyjeżdżając za granicę Polacy najczęściej podróżowali samochodem (49%) i autokarem (25%), a następnie samolotem, autobusem, pociągiem i promem.

Zmiana metody zadawania pytania (respondentów proszono o wskazanie środka transportu użytego w najdłuższej części podróży, wcześniej – o wszystkie wykorzystywane) nie pozwala na bezpośrednie porównanie wyników badań z uzyskanymi w poprzednich latach. Niemniej, przy takim sposobie rejestrowania informacji na uwagę zasługuje wzrost odsetka osób wskazujących na poszczególne środki transportu (w odróżnieniu od spadku, który może wynikać ze zmienionej metody badania). W porównaniu z poprzednim rokiem obserwujemy wzrost liczby korzystających z samochodu osobowego (o 1 pkt. proc.) i samolotu (o 2 pkt.).

Rys. 52. Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w 2004 roku według środków transportu (%)

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Tab. XXXI Uczestnictwo Polaków w wyjazdach zagranicznych w latach 2000-2004 według wykorzystywanych środków transportu (%)

	2000	2001	2002	2003	2004
Samochód osobowy	46	47	48	48	49
Autokar	42	37	36	34	25
Samolot	9	9	14	12	14
Kursowy autobus	8	9	10	9	8
Pociąg	5	8	6	7	5
Prom, statek	4	2	2	3	2
Motocykl, rower	*	1	1	1	1
Inne	2	2	3	3	1

* Poniżej 1%.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

IX. Wydatki polskich turystów ponoszone w związku z wyjazdami za granicę

1. Wydatki ponoszone przed podróżą i podczas podróży

Średnie wydatki mieszkańców Polski poniesione w 2004 roku w związku z wyjazdami zagranicznymi, obejmujące koszty podróży, zakwaterowania, posiłków, zakupu prezentów itp., wyniosły 1 713 zł, czyli były o 28,7% wyższe w porównaniu z rokiem 2003. Należy jednak zwrócić uwagę, że średnia długość pobytu za granicą liczona w dniach była również wyższa: o 10,1% (w 2003 r. – 11,9 dnia, w 2004 r. – 13,1). W kraju przed podróżą wydano 800 zł, czyli 46,7% całej kwoty. Jest to o 30,3% więcej niż w 2003 roku (kwota ta wynosiła wówczas 614 zł i stanowiła 46,1% ogólnej sumy wydatków poniesionych w związku z wyjazdami zagranicznymi). Poza granicami kraju w 2004 roku wydano średnio 913 zł (w 2003 r. 717 zł), czyli o 27,3% więcej niż w poprzednim roku.

2. Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu

Omówione wcześniej wydatki to przeciętne wydatki poniesione (w kraju i za granicą) w związku z wyjazdem zagranicznym jednej osoby. Przeliczone na dzień pobytu, w 2004 roku wyniosły 131 zł (średnia długość pobytu liczona w dniach: 13,1), w tym poniesione w kraju przed podróżą – 61 zł, poniesione podczas pobytu za granicą – 70 zł. Łączne wydatki przeliczone na dzień pobytu były w 2004 roku wyższe o 18% niż rok wcześniej (w 2003 r. wyniosły 111 zł, z tego w kraju przed podróżą wydano 51 zł, podczas pobytu za granicą – 60 zł).

Tab. XXXII Przeciętne wydatki mieszkańców Polski na podróże zagraniczne w 2004 roku (zł)

	Na podróż	Przeliczone na dzień pobytu
Poniesione przed podróżą	800	61
Poniesione podczas podróży	913	70
Ogółem	1713	131

Uwaga: do obliczenia przeciętnych wydatków na dzień pobytu przyjęto średnią długość pobytu 13,1 dnia (średnia liczba noclegów zwiększona o 1).

Źródło: badania Instytutu Turystyki

3. Zróżnicowanie wydatków ze względu na cechy wyjazdów

Wysokość i strukturę wydatków różnicuje forma organizacyjna i cel wyjazdu. Najwięcej wydało uczestnicząc w wyjeździe zorganizowanym przez biuro podróży: 2 791 zł na wyjazd zorganizowany całkowicie przez biuro (przeciętnie 282 zł na dzień pobytu) i 1 925 zł na wyjazd zorganizowany przy współudziale biura podróży (141 zł na dzień pobytu). Najmniej wydano organizując sobie wyjazd całkowicie samodzielnie: 100 zł na dzień pobytu, w tym prawie dwie piąte w kraju przed wyjazdem.

Tab. XXXIII Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2004 roku według form organizacyjnych (zł)

	Na podróż	Przeliczone na dzień pobytu	Średnia długość pobytu (liczba dni)
Podróże organizowane całkowicie samodzielnie			14,1
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	544	39	
poniesione podczas podróży	868	61	
ogółem	1412	100	
Podróże organizowane przez biuro podróży			9,9
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	1510	153	
poniesione podczas podróży	1281	129	
ogółem	2791	282	
Podróże organizowane częściowo samodzielnie, częściowo przez biuro podróży			13,7
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	975	71	
poniesione podczas podróży	950	70	
ogółem	1925	141	

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Osoby wyjeżdżające w celach typowo turystycznych wydały średnio znacznie więcej niż wyjeżdżające w innych celach. Łączne ich średnie wydatki wyniosły 2 520 zł, z czego połowę ponieśli przed wyjazdem.

Tab. XXXIV Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2004 roku według celu wyjazdu (zł)

	Na podróż	Przeliczone na dzień pobytu	Średnia długość pobytu (liczba dni)
Cel turystyczno-wypoczynkowy (wyłącznie wakacje, urlop)			9,3
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	1268	137	
poniesione podczas podróży	1252	135	
ogółem	2520	272	
Odwiedziny u krewnych lub znajomych			19,3
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	565	29	
poniesione podczas podróży	805	42	
ogółem	1370	71	
Cel służbowy			19,2
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	948	49	
poniesione podczas podróży	1196	62	
ogółem	2144	111	

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

4. Zróżnicowanie wydatków ze względu na cechy turystów

Zróżnicowanie wydatków ze względu na cechy turystów przedstawiono na przykładzie ich sytuacji materialnej. Sytuacja materialna w pytaniu zawartym w ankiecie odniesiona jest zarówno do osoby badanej, jak i jej rodziny, dotyczy zatem cechy grupy, nie zaś konkretnej osoby. Co najmniej z jedną osobą z rodziny wyjechało w 2004 roku 43% uczestników zagranicznych podróży.

Oczywiście im lepsza sytuacja materialna badanych, tym wyższe wydatki ponoszone w związku z podróżami zagranicznymi. Jest to z kolei związane z wyborem określonych form organizacyjnych wyjazdów, a także ich celami. Osoby w lepszej sytuacji materialnej częściej korzystają z usług biur podróży i częściej wyjeżdżają w celach typowo turystycznych, takie zaś wyjazdy, jak wcześniej stwierdzono, związane są z większymi wydatkami. Osoby w gorszej sytuacji materialnej częściej organizują wyjazdy samodzielnie i częściej jeżdżą do krewnych lub znajomych.

Tab. XXXV Przeciętne wydatki na podróże zagraniczne w 2004 roku według sytuacji materialnej osób wyjeżdżających (zł)

	Na podróż	Przeliczone na dzień pobytu	Średnia długość pobytu (liczba dni)
Dobra sytuacja materialna			10,2
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	1192	117	
poniesione podczas podróży	1110	109	
ogółem	2302	226	
Średnia sytuacja materialna			13,8
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	685	47	
poniesione podczas podróży	731	63	
ogółem	1416	110	
Zła sytuacja materialna			18,2
Wydatki:			
poniesione przed podróżą	682	38	
poniesione podczas podróży	786	43	
ogółem	1468	81	

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

* * *

W 2004 roku łączne wydatki polskich turystów na wyjazdy zagraniczne zostały oszacowane na 10 609 mln zł. Odwiedzający jednodniowi wydali 3 381 mln zł. Łączne wydatki Polaków na turystykę zagraniczną w 2004 roku wyniosły 13 390 mln zł i były o 23% wyższe niż w roku 2003.

Podsumowanie

- W 2004 roku zanotowano znaczny spadek uczestnictwa mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat w wyjazdach turystycznych połączonych co najmniej z jednym noclegiem. Na spadek o 6 punktów procentowych w porównaniu z poprzednim rokiem (do 48%) wpłynęło niższe uczestnictwo w wyjazdach krajowych. W krajowych wyjazdach długookresowych uczestniczyło 29% Polaków (o 3 pkt. proc. mniej niż w 2003 r.), w wyjazdach krótkookresowych – 27% (o 4 pkt. mniej). Za granicę wyjechało 12% Polaków, czyli o 1 punkt procentowy więcej niż w 2003 roku.
- Na spadek wskaźnika uczestnictwa Polaków w krajowych wyjazdach długookresowych wpłynął przede wszystkim mniejszy udział osób w wieku 15-19 lat, ale również w wieku 20-29 lat oraz osób w dobrej sytuacji materialnej. O spadku uczestnictwa w krajowych wyjazdach krótkookresowych zdecydował mniejszy udział rolników i w ogóle mieszkańców wsi oraz osób w wieku 15-19 lat.
- W 2004 roku zdecydowanie wyższy poziom uczestnictwa w wyjazdach zagranicznych niż w poprzednim roku cechował osoby z dużych miast (powyżej 500 tys. mieszkańców), a z grup społeczno-zawodowych – pracowników administracyjno-biurowych, wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów oraz uczniów i studentów.
- W 2004 roku uczestnictwo Polaków w wyjazdach krajowych w największym stopniu różnicowały: przynależność do grupy społeczno-zawodowej i sytuacja materialna; w wyjazdach zagranicznych – przynależność do grupy społeczno-zawodowej, sytuacja materialna i wykształcenie. Uczestnictwo w krajowych podróżach długookresowych

było bardziej niż w 2003 roku zróżnicowane przez przynależność do grupy społeczno-zawodowej, wielkość miejscowości zamieszkania i sytuację materialną, w krajowych zaś podróżach krótkookresowych – również przez wykształcenie. Uczestnictwo w wyjazdach zagranicznych było w większym stopniu niż rok wcześniej zróżnicowane przez wszystkie podstawowe cechy osób badanych (również wiek).

- Spośród 21,1 mln osób w wieku 15 i więcej lat, które w 2004 roku nie uczestniczyły w co najmniej pięciodniowym wyjeździe na terenie kraju ani za granicę, ponad połowa (52%) jako przyczynę podaje względy ekonomiczne (w 2003 r. nie wyjechało 19,9 mln, w tym również 52% ze względów ekonomicznych). Podobnie jak rok wcześniej, częściej wskazują je osoby zamieszkałe w dużych i średnich miastach niż mieszkańcy małych miast i wsi.
- W 2004 roku Polacy uczestniczący w krajowych wyjazdach na 5 i więcej dni podróżowali rzadziej niż rok wcześniej (średnio 1,6 razy), ale średnia długość pobytu była nieco wyższa (9,9 noclegu). Uczestnicy wyjazdów na 2-4 dni również podróżowali rzadziej (2,9 razy), a średnia długość pobytu była taka sama jak w 2003 roku (1,7 noclegu). Osoby wyjeżdżające za granicę podróżowały znacznie rzadziej (1,5 razy) i na krótszy okres (10,2 noclegu) niż w poprzednim roku. (Zarówno przy wyjazdach krajowych, jak i zagranicznych dla umożliwienia porównań nie uwzględniono tych, które obejmowały więcej niż 90 noclegów).
- Główne cele długookresowych wyjazdów Polaków to turystyka i wypoczynek (60%) oraz odwiedziny u krewnych lub znajomych (33%). W 2004 roku o 1 punkt procentowy spadł odsetek wyjeżdżających w celach turystyczno-wypoczynkowych; odsetek wyjeżdżających w odwiedziny utrzymuje się na tym samym poziomie; 86% Polaków wyjeżdżających na 5 i więcej dni uczestniczyło w wyjazdach organizowanych samodzielnie, 4% korzystało z oferty biura podróży. W 2004 roku o 3 punkty procentowe wzrósł odsetek osób organizujących sobie wyjazdy samodzielnie; odsetek korzystających z biur podróży spadł o 1 punkt. W lecie wyjechało 79% uczestników podróży długookresowych (spadek), 19% – jesienią (wzrost), 14% – na wiosnę i 14% – w zimie (wzrost). Jeśli chodzi o główne turystyczne regiony Polski, najwięcej osób wyjechało nad morze: 28% (spadek); tereny górskie odwiedziło 25%, nad jeziorami wypoczywało 19% (wzrost). Co najmniej z jedną osobą z rodziny wyjechało 62%, ze współmałżonkiem i z dziećmi – 22%, bez osób towarzyszących – 25%. W trakcie podróży i pobytu Polacy wypoczywają raczej w sposób bierny: 21% uczestniczyło w zajęciach sportowo-rekreacyjnych lub dłuższych wycieczkach (w 2003 r. – 23%); 9% (tyle samo co w 2003 r.) uprawiało turystykę kwalifikowaną.

- Na 2-4 dni Polacy znacznie częściej wyjeżdżają w celu odwiedzenia rodziny lub znajomych (56%) niż w celach typowo turystycznych (37%). W 2004 roku o 5 punktów procentowych wzrósł odsetek wyjeżdżających w celach turystycznych; odsetek wyjeżdżających w odwiedziny zmniejszył się o 5 punktów; 88% Polaków wyjeżdżających na krótko uczestniczyło w wyjazdach organizowanych samodzielnie, 14% – w wyjazdach organizowanych przez zakład pracy, organizację społeczną, szkołę, niecałe 1% – przez biuro podróży. W 2004 roku o 1 punkt procentowy wzrósł odsetek uczestniczących w wyjazdach organizowanych przez zakład pracy, organizację społeczną, szkołę. W lecie wyjechało 61% uczestników wyjazdów krótkookresowych, 40% – jesienią (wzrost), 37% – wiosną (wzrost) i 29% – zimą (wzrost). W góry wyjechało 20% (wzrost), nad jeziora – 14% (wzrost), nad morze – 10% (wzrost); 39% wyjeżdżających na 2-4 dni odwiedzało miasta (spadek), 30% – inne tereny położone poza głównymi turystycznymi regionami kraju (spadek). Co najmniej z jedną osobą z rodziny wyjechało 54% (wzrost), bez osób towarzyszących – 28% (spadek). Podczas podróży krótkookresowych Polacy wypoczywali w sposób bierny w jeszcze większym stopniu niż podczas długookresowych: 8% wyjeżdżających uczestniczyło w zajęciach sportowo-rekreacyjnych lub długich wycieczkach (w 2003 r. – również 8%), 6% uprawiało turystykę kwalifikowaną (w 2003 r. – 5%).
- Mazowieckie (5,1 mln przyjazdów) oraz małopolskie (3,8 mln), śląskie (3,6 mln), pomorskie (3,5 mln) i wielkopolskie (3,4 mln) to województwa, które w 2004 roku przyjęły najwięcej turystów krajowych (korzystających co najmniej z jednego noclegu). Na co najmniej 5 dni najczęściej przyjeżdżano do pomorskiego (1,8 mln), małopolskiego (1,7 mln), mazowieckiego (1,6 mln) i śląskiego (1,5 mln); na 2-4 dni – do mazowieckiego (3,5 mln), wielkopolskiego (2,6 mln) oraz małopolskiego (2,1 mln) i śląskiego (2,1 mln). W lipcu i sierpniu 2004 roku najwięcej turystów krajowych przyjechało do miejscowości położonych na terenie województw: pomorskiego (1,6 mln), małopolskiego (1,2 mln), śląskiego (1,15 mln), wielkopolskiego (1,0 mln) i zachodniopomorskiego (1,0 mln). W okresie wakacyjnym najwięcej przyjazdów długookresowych (na 5 i więcej dni) odnotowano w województwach: pomorskim (1,2 mln), małopolskim (0,85 mln), zachodniopomorskim (0,8 mln) i śląskim (0,55 mln); najwięcej krótkookresowych (na 2-4 dni) – w śląskim (0,6 mln) i wielkopolskim (0,6 mln) oraz w kujawsko-pomorskim (0,35 mln), łódzkim (0,35 mln), małopolskim (0,35 mln) i mazowieckim (0,35 mln).
- Za granicę Polacy najczęściej wyjeżdżali w celach typowo turystycznych (51%), a następnie w celach służbowych (19%), w odwiedziny do krewnych połączone z celami turystycznymi (18%) oraz wyłącznie w odwiedziny do krewnych lub znajomych (14%). W 2004 roku o 3 punkty procentowe spadł odsetek wyjeżdżających w celach typowo turystycznych, o 4 punkty wzrósł odsetek wyjeżdżających w celach służbowych i o 2 punkty –

odsetek jadących wyłącznie w odwiedziny. Prawie co czwarta osoba wyjeżdżająca za granicę skorzystała z pełnej oferty biura podróży (spadek), 7% – tylko z niektórych usług (spadek); 74% zorganizowało swój wyjazd całkowicie samodzielnie (znaczny wzrost). W 2004 roku 57% uczestników wyjazdów zagranicznych wyjechało w lecie, 35% jesienią (wzrost), 21% wiosną (spadek), 19% zimą (spadek). Najwięcej osób odwiedziło Niemcy (35% uczestników wyjazdów zagranicznych połączonych co najmniej z jednym noclegiem), Słowację (15%), Włochy (12%), Czechy (10%), Austrię (6%), Wielką Brytanię (4%), Hiszpanię (4%), Ukrainę (4%), Grecję (4%) i Francję (4%). Co najmniej z jedną osobą z rodziny wyjechało 43% Polaków, ze współmałżonkiem i dziećmi – 10% (spadek), bez osób towarzyszących – 32%. Średnie wydatki mieszkańców Polski w 2004 roku w związku z wyjazdami zagranicznymi były o 28,7% wyższe niż w 2003 roku: wyniosły 1 713 zł, z czego 46,7% wydano w kraju przed podróżą.

- W 2004 roku wyjazdy zagraniczne organizowane przez biura podróży cieszyły się największą popularnością wśród osób z wyższym wykształceniem, w dobrej sytuacji materialnej, wyższych urzędników i przedstawicieli wolnych zawodów oraz pracowników administracyjno-biurowych. W krajowych wyjazdach długookresowych organizowanych przez biura podróży najczęściej uczestniczyły osoby w dobrej sytuacji materialnej, młodzież, osoby w wieku 60 i więcej lat, emeryci oraz pracownicy administracyjno-biurowi.

I. Uczestnictwo w krajowych i zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzaju wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%⁷)

Czy w 2004 r. wyjeżdżał(a) Pan(i) w kraju lub za granicę na dłużej niż 1 dzień (co najmniej 1 nocleg) w celach służbowych, turystycznych lub innych osobistych?

Tab. 1. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według płci

N =	Płeć		
	Ogółem	mężczyzna	kobieta
	3803	1819	1984
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	48,3	48,4	48,2
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	44,1	43,5	44,7
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	28,6	27,6	29,4
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	27,4	27,8	27,0
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	11,9	13,7	10,1
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,0	10,0	8,1
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,5	4,5	2,5
Nie wyjeżdżałem(am)	51,7	51,6	51,8

Tab. 2. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wieku

N =	Wiek						
	Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60 i więcej
	3803	365	758	599	690	609	781
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	48,3	61,8	56,3	57,9	46,6	45,3	30,7
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	44,1	58,4	49,9	52,9	42,7	41,6	28,5
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	28,6	42,4	29,6	34,7	27,5	27,8	18,0
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	27,4	33,3	34,2	31,4	26,0	26,8	16,4
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	11,9	13,6	17,4	13,3	12,0	11,5	4,8
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,0	10,4	14,2	9,1	8,6	8,3	4,0
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,5	3,6	4,1	4,9	4,2	3,5	1,1
Nie wyjeżdżałem(am)	51,7	38,2	43,7	42,1	53,4	54,7	69,3

⁷ Odsetki w tabelach nie sumują się do 100, gdyż badani mogli uczestniczyć w różnych rodzajach wyjazdów. Jeśli w jakimś rodzaju wyjazdu uczestniczyli więcej niż raz, mogli wyjeżdżać w różnych celach, korzystać z różnych form organizacyjnych, rodzajów zakwaterowania, wyjeżdżać w różnych porach roku, korzystać z różnych środków transportu itd.

W tabelach nie uwzględniono kategorii „brak danych”, w związku z tym w części spośród nich suma przypadków (N) w poszczególnych kategoriach osób jest mniejsza od liczby przypadków w kolumnie „ogółem”. Z tego samego powodu w niektórych kolumnach tabel w rozdziałach II-XV aneksu suma odsetków jest mniejsza niż 100.

Tab. 3. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według wykształcenia

N =	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	3803	1078	1050	1263	410
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	48,3	37,3	37,2	57,2	78,2
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	44,1	35,2	33,5	51,9	71,1
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	28,6	22,4	19,4	34,2	51,0
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	27,4	21,7	21,6	30,5	47,4
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	11,9	6,4	6,9	14,3	31,5
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,0	4,8	4,5	11,2	24,9
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,5	1,8	2,6	4,3	7,7
Nie wyjeżdżałem(am)	51,7	62,7	62,8	42,8	21,8

Tab. 4. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według pracy zawodowej

N =	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	3803	1448	2351
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	48,3	56,1	43,5
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	44,1	51,5	39,7
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	28,6	32,9	25,9
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	27,4	33,5	23,6
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	11,9	15,3	9,8
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,0	11,3	7,6
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,5	4,9	2,6
Nie wyjeżdżałem(am)	51,7	43,9	56,5

Tab. 5. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według grupy społeczno-zawodowej

N =	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administra- cyjno-biu- rowi	pracownicy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	Prywatni przedsię- biorcy
	3803	524	180	207	193	233	111
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	48,3	46,9	20,5	72,0	49,8	83,9	67,6
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	44,1	42,9	17,2	67,9	48,1	74,6	61,6
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	28,6	23,9	3,3	42,5	32,5	56,2	38,1
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	27,4	28,2	15,1	43,2	26,1	51,5	41,3
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	11,9	7,7	5,0	19,0	8,8	38,5	24,6
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,0	5,1	2,4	14,4	7,1	30,0	20,9
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,5	2,6	2,6	5,9	2,9	10,3	6,8
Nie wyjeżdżałem(am)	51,7	53,1	79,5	28,0	50,2	16,1	32,4

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 5. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne katego- rie osób
	3803	557	763	340	546	142
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	48,3	66,4	35,2	32,3	40,3	46,1
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	44,1	60,9	32,4	30,2	35,2	43,8
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	28,6	44,9	21,5	21,2	17,1	33,5
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	27,4	34,7	18,5	16,0	25,1	23,4
Wyjeżdżałem(am) za gra- nicę (co najmniej 1 nocleg)	11,9	18,6	5,8	5,3	10,0	4,5
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,0	14,4	5,0	3,7	6,9	2,9
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,5	5,1	1,3	2,2	3,1	1,6
Nie wyjeżdżałem(am)	51,7	33,6	64,8	67,7	59,7	53,9

Tab. 6. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według miejsca zamieszkania

N =		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	3803	1411	486	753	685	467
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	48,3	32,5	52,6	51,8	61,3	66,9
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	44,1	28,8	47,5	47,8	57,4	61,8
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	28,6	14,0	28,7	32,6	42,4	45,7
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	27,4	19,8	30,2	29,5	32,1	36,9
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	11,9	6,3	11,8	12,3	15,8	22,5
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,0	4,8	7,6	10,2	12,0	16,6
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,5	1,7	4,7	2,6	4,8	7,2
Nie wyjeżdżałem(am)	51,7	67,5	47,4	48,2	38,7	33,1

Tab. 7. Uczestnictwo w wyjazdach turystycznych według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	N = 3803	484	2206	1111
Wyjeżdżałem(am) w kraju lub za granicę (co najmniej 1 nocleg)	48,3	73,8	52,8	28,4
Wyjeżdżałem(am) w kraju (co najmniej 1 nocleg)	44,1	67,7	48,4	25,4
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 5 i więcej dni	28,6	51,9	30,9	13,7
Wyjeżdżałem(am) w kraju na 2-4 dni	27,4	40,3	29,6	17,2
Wyjeżdżałem(am) za granicę (co najmniej 1 nocleg)	11,9	27,7	12,1	4,5
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 5 i więcej dni	9,0	22,7	8,9	3,2
Wyjeżdżałem(am) za granicę na 2-4 dni	3,5	6,2	4,0	1,4
Nie wyjeżdżałem(am)	51,7	26,2	47,2	71,6

II. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%)

Jaki był główny cel Pana(i) podróży lub dwóch najdłuższych z kilku podróży w 2004 roku (na co najmniej 5 dni)? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży).

Tab. 8. Cele wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	1086	502	584
Turystyczno-wypoczynkowy	60,3	60,6	60,1
Odwiedziny u krewnych, znajomych	33,2	32,5	33,8
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,1	4,5	1,9
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,9	4,8	6,7
Religijny	1,2	0,7	1,6
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,9	3,8	3,9

Tab. 9. Cele wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1086	155	224	208	190	169
							60 i więcej
Turystyczno-wypoczynkowy	60,3	65,9	64,2	64,9	64,1	53,1	44,5
Odwiedziny u krewnych, znajomych	33,2	31,1	35,3	28,8	27,5	31,7	48,0
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,1	0,0	2,2	5,5	4,3	5,0	0,5
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,9	2,4	0,0	2,2	5,3	13,1	16,4
Religijny	1,2	1,9	1,1	1,3	0,7	1,4	0,6
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,9	11,4	5,0	2,0	1,9	2,2	1,1

Tab. 10. Cele wyjazdów według wykształcenia

N =	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	1086	242	204	432	208
Turystyczno-wypoczynkowy	60,3	53,8	50,0	61,5	75,2
Odwiedziny u krewnych, znajomych	33,2	39,2	38,1	34,0	19,7
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,1	1,3	3,9	2,6	5,4
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,9	6,8	6,7	5,4	4,9
Religijny	1,2	1,2	1,8	0,6	1,6
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,9	6,6	2,8	3,6	2,3

Tab. 11. Cele wyjazdów według pracy zawodowej

N =	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	1086	477	609
Turystyczno-wypoczynkowy	60,3	70,7	52,1
Odwiedziny u krewnych, znajomych	33,2	23,7	40,6
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,1	5,7	1,1
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,9	2,9	8,2
Religijny	1,2	0,6	1,6
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,9	3,2	4,4

Tab. 12. Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracowni- cy admini- stracyjno- biurowi	pracowni- cy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
N =	1086	125	6	88	63	131	42
Turystyczno-wypo- czynkowy	60,3	63,3	61,5	76,7	68,1	77,0	70,5
Odwiedziny u krew- nych, znajomych	33,2	31,0	26,9	20,0	25,3	14,1	23,7
Służbowy (załatwia- nie interesów, udział w konferencjach)	3,1	5,1	0,0	2,4	4,8	8,1	11,6
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,9	2,1	11,6	2,5	3,3	3,2	0,0
Religijny	1,2	0,5	0,0	1,0	0,0	1,6	0,0
Inny, np. szkolenio- wy, sportowy	3,9	1,7	0,0	5,3	3,2	4,8	0,0

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 12. cd.

	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne katego- rie osób
N =	1086	250	164	72	93	48
Turystyczno-wypo- czynkowy	60,3	65,8	46,4	27,0	40,4	62,9
Odwiedziny u krew- nych, znajomych	33,2	32,6	45,8	48,1	51,4	37,6
Służbowy (załatwia- nie interesów, udział w konferencjach)	3,1	0,4	0,0	1,7	3,5	2,2
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,9	1,5	15,0	25,6	4,5	2,1
Religijny	1,2	1,7	2,4	0,0	1,0	0,0
Inny, np. szkolenio- wy, sportowy	3,9	9,3	0,4	1,3	2,2	0,0

Tab. 13. Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1086	197	140	246	291	212
Turystyczno-wypoczynkowy	60,3	38,8	52,2	62,6	65,7	75,4
Odwiedziny u krewnych, znajomych	33,2	42,4	40,7	32,0	32,9	21,5
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,1	4,1	2,7	2,2	4,1	2,0
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,9	11,0	5,7	4,8	4,2	4,7
Religijny	1,2	2,0	0,5	1,5	0,7	1,0
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,9	3,3	4,7	2,8	3,2	6,0

Tab. 14. Cele wyjazdów według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	N =	1086	251	683
Turystyczno-wypoczynkowy	60,3	70,5	61,7	37,7
Odwiedziny u krewnych, znajomych	33,2	25,2	33,1	46,8
Służbowy (załatwianie interesów, udział w konferencjach)	3,1	3,9	2,7	3,6
Zdrowotny (np. sanatorium)	5,9	2,1	6,4	9,9
Religijny	1,2	0,5	1,3	1,9
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	3,9	7,0	2,8	3,4

III. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)

W jaki sposób organizował(a) Pan(i) swoją podróż lub dwie najdłuższe podróże krajowe trwające co najmniej 5 dni? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży).

Tab. 15. Organizacja wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	1086	502	584
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	4,2	3,6	4,7
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,5	14,1	14,9
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	85,5	86,5	84,7

Tab. 16. Organizacja wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1086	155	224	208	190	169
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	4,2	6,6	1,7	5,4	1,7	3,6	8,1
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,5	25,2	10,0	9,3	13,0	17,3	16,2
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	85,5	73,4	93,4	88,5	86,4	84,0	82,5

Tab. 17. Organizacja wyjazdów według wykształcenia

	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
N =	1086	242	204	432	208
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	4,2	5,2	4,6	3,6	3,9
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,5	20,9	13,7	13,0	10,8
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	85,5	78,5	83,9	87,1	92,1

Tab. 18. Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej

	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
N =	1086	477	609
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	4,2	4,0	4,4
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,5	11,3	17,0
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	85,5	88,5	83,2

Tab. 19. Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	Prywatni przedsiębiorcy
N =	1086	125	6	88	63	131	42
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	4,2	4,2	16,9	6,4	0,0	4,1	1,6
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,5	11,3	11,6	17,4	8,2	11,5	4,8
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	85,5	87,6	71,5	76,7	92,3	91,6	98,4

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 19. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	1086	250	164	72	93	48
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	4,2	4,6	7,2	3,3	1,6	1,6
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną, itp.	14,5	20,8	16,3	23,1	7,0	6,4
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	85,5	80,4	83,2	78,9	92,0	92,0

Tab. 20. Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1086	197	140	246	291	212
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	4,2	2,3	4,0	5,2	4,4	4,8
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną, itp.	14,5	15,4	17,5	14,2	12,3	15,0
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	85,5	83,2	82,8	83,4	87,9	88,7

Tab. 21. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	1086	251	683	152
Wykupiony wcześniej w biurze podróży	4,2	5,8	3,8	3,7
Zorganizowany przez zakład pracy, szkołę, uczelnię, organizację społeczną, itp.	14,5	14,1	15,3	11,4
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	85,5	87,0	84,5	87,7

IV. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)

Z jakiego rodzaju noclegów korzystał(a) Pan(i) w czasie swojej podróży lub dwu najdłuższych podróży krajowych w 2004 r. trwających co najmniej 5 dni? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży – rodzaj zakwaterowania w którym spędzono najwięcej noclegów).

Tab. 22. Rodzaje zakwaterowania według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		1086	mężczyzna Kobieta
		502	584
Hotel, motel	4,7	6,4	3,2
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	1,4	0,4	2,3
Pensjonat	11,2	12,0	10,5
Ośrodek wczasowy	10,6	11,2	10,1
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	5,3	4,6	5,9
Kwatera prywatna	14,9	13,9	15,7
Domek kempingowy	4,7	4,2	5,2
Namiot, przyczepa kempingowa	6,8	6,5	7,0
Mieszkanie krewnych, znajomych	43,2	43,2	43,3
Domek letniskowy na działce	6,3	7,2	5,5
Inne	2,6	2,3	2,8

Tab. 23. Rodzaje zakwaterowania według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1086	155	224	208	190	169
							60 i więcej
			140				
Hotel, motel	4,7	5,5	3,9	4,4	6,0	4,5	4,1
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	1,4	4,8	2,0	0,4	0,5	0,4	0,6
Pensjonat	11,2	7,9	12,7	12,3	14,9	11,2	5,8
Ośrodek wczasowy	10,6	12,0	7,3	8,5	14,9	10,3	11,9
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	5,3	1,4	0,0	1,8	4,8	11,3	16,6
Kwatera prywatna	14,9	5,8	19,2	20,0	16,0	13,9	9,9
Domek kempingowy	4,7	8,5	3,8	7,7	3,6	2,3	2,3
Namiot, przyczepa kempingowa	6,8	12,2	13,4	6,7	4,0	1,6	0,5
Mieszkanie krewnych, znajomych	43,2	44,9	43,0	40,6	37,4	44,7	51,7
Domek letniskowy na działce	6,3	7,9	3,9	4,7	5,8	9,7	7,3
Inne	2,6	4,2	3,1	2,9	3,2	1,7	0,0

Tab. 24. Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia

N =	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	1086	242	204	432	208
Hotel, motel	4,7	4,3	5,2	3,4	7,3
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	1,4	3,0	0,5	1,4	0,4
Pensjonat	11,2	6,7	8,1	10,6	20,7
Ośrodek wczasowy	10,6	9,4	9,7	11,5	11,0
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	5,3	6,2	7,0	5,1	3,1
Kwatera prywatna	14,9	6,9	6,5	17,9	26,1
Domek kempingowy	4,7	5,6	4,4	5,2	3,1
Namiot, przyczepa kempingowa	6,8	10,0	3,6	7,6	4,5
Mieszkanie krewnych, znajomych	43,2	49,6	53,5	40,4	31,7
Domek letniskowy na działce	6,3	8,0	6,5	4,7	7,4
Inne	2,6	3,1	0,5	2,5	4,2

Tab. 25. Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej

N =	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	1086	477	609
Hotel, motel	4,7	6,4	3,4
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	1,4	0,4	2,2
Pensjonat	11,2	15,6	7,8
Ośrodek wczasowy	10,6	10,7	10,5
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	5,3	2,8	7,3
Kwatera prywatna	14,9	20,4	10,5
Domek kempingowy	4,7	5,1	4,5
Namiot, przyczepa kempingowa	6,8	7,1	6,5
Mieszkanie krewnych, znajomych	43,2	35,0	49,7
Domek letniskowy na działce	6,3	6,1	6,5
Inne	2,6	3,6	1,8

Tab. 26. Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej

N =	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracowni- cy admini- stracyjno- biurowi	pracowni- cy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
	1086	125	6	88	63	131	42
Hotel, motel	4,7	7,6	26,9	6,1	3,3	7,8	8,0
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	1,4	0,9	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Pensjonat	11,2	11,1	50,8	9,6	19,3	18,5	26,9
Ośrodek wczasowy	10,6	9,2	0,0	15,4	7,1	8,7	18,1
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	5,3	2,1	11,6	3,2	3,3	2,2	0,0
Kwatera prywatna	14,9	11,1	0,0	23,9	20,1	29,3	18,6
Domek kempingowy	4,7	4,7	10,7	6,4	4,4	5,0	0,0
Namiot, przyczepa kempingowa	6,8	7,9	0,0	11,0	6,7	6,0	0,0
Mieszkanie krewnych, znajomych	43,2	43,6	26,9	24,8	41,0	25,9	37,2
Domek letniskowy na działce	6,3	8,7	0,0	2,4	0,0	9,6	9,4
Inne	2,6	1,6	0,0	7,4	1,7	5,7	0,0

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 26. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kate- gorie osób
	1086	250	164	72	93	48
Hotel, motel	4,7	4,4	3,6	0,0	3,8	0,0
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	1,4	4,3	0,6	0,0	1,8	0,0
Pensjonat	11,2	9,3	7,3	6,2	5,0	9,3
Ośrodek wczasowy	10,6	10,3	12,8	7,5	10,7	6,6
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	5,3	0,9	13,0	25,6	3,7	2,1
Kwatera prywatna	14,9	12,4	10,0	5,7	6,3	21,7
Domek kempingowy	4,7	7,7	2,1	1,3	1,0	11,4
Namiot, przyczepa kempingowa	6,8	12,7	1,8	1,4	2,5	5,3
Mieszkanie krewnych, znajomych	43,2	42,2	52,0	53,6	64,8	51,7
Domek letniskowy na działce	6,3	7,4	7,2	3,2	4,6	3,8
Inne	2,6	3,6	0,0	1,7	1,1	0,0

Tab. 27. Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania

		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	N =	1086	197	140	246	291
Hotel, motel	4,7	0,9	8,8	4,7	6,3	3,5
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	1,4	2,3	1,5	1,8	0,3	1,6
Pensjonat	11,2	8,0	6,9	11,7	12,6	14,6
Ośrodek wczasowy	10,6	6,6	11,5	9,6	12,2	12,8
Sanatorium lub inny ośrodek lecniczy	5,3	9,4	4,7	4,4	5,1	3,2
Kwatera prywatna	14,9	10,0	7,9	13,5	16,5	23,3
Domek kempingowy	4,7	3,6	2,9	6,0	4,1	6,4
Namiot, przyczepa kempingowa	6,8	5,5	7,3	6,4	6,7	8,2
Mieszkanie krewnych, znajomych	43,2	54,8	50,7	42,8	39,5	33,2
Domek letniskowy na działce	6,3	1,4	3,3	3,5	10,0	10,9
Inne	2,6	1,4	5,1	3,4	3,0	0,6

Tab. 28. Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	N =	1086	251	683
Hotel, motel	4,7	7,8	4,3	1,5
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	1,4	0,8	1,7	1,4
Pensjonat	11,2	16,3	10,1	7,9
Ośrodek wczasowy	10,6	10,5	11,7	5,8
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	5,3	1,9	5,8	8,8
Kwatera prywatna	14,9	19,1	14,3	10,6
Domek kempingowy	4,7	7,7	4,6	0,6
Namiot, przyczepa kempingowa	6,8	6,6	7,6	3,2
Mieszkanie krewnych, znajomych	43,2	35,0	42,4	60,4
Domek letniskowy na działce	6,3	6,7	6,6	4,1
Inne	2,6	5,1	2,0	1,3

V. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%)

W jakim miesiącu 2004 r. zakończył(a) Pan(i) swoją podróż lub podróże obejmujące co najmniej 5 noclegów?

Tab. 29. Terminy⁸ wyjazdu według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		1086	mężczyzna kobieta
Zima		14,4	15,8 13,3
Wiosna		13,8	15,1 12,6
Lato		78,5	77,7 79,2
Jesień		18,6	20,3 17,1

Tab. 30. Terminy wyjazdu według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1086	155	224	208	190	169
Zima		14,4	15,0	16,0	15,6	13,1	13,5
Wiosna		13,8	3,9	13,5	15,1	13,2	17,9
Lato		78,5	98,0	74,8	84,6	83,4	66,0
Jesień		18,6	2,6	20,1	12,3	14,9	27,2

⁸ Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

Tab. 31. Terminy wyjazdu według wykształcenia

N =	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	1086	242	204	432	208
Zima	14,4	16,4	9,6	13,8	18,2
Wiosna	13,8	7,3	17,1	15,6	14,2
Lato	78,5	84,3	76,9	74,1	82,5
Jesień	18,6	11,4	18,5	21,5	20,8

Tab. 32. Terminy wyjazdu według pracy zawodowej

N =	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	1086	477	609
Zima	14,4	14,8	14,2
Wiosna	13,8	14,0	13,6
Lato	78,5	84,1	74,1
Jesień	18,6	15,9	20,7

Tab. 33. Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej

N =	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębiorcy
	1086	125	6	88	63	131	42
Zima	14,4	9,0	26,9	7,5	17,8	18,1	17,9
Wiosna	13,8	13,0	26,9	9,9	18,4	12,5	17,2
Lato	78,5	82,2	77,7	85,5	80,2	87,0	81,8
Jesień	18,6	14,1	37,6	14,9	15,4	13,2	29,3

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 33. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	1086	250	164	72	93	48
Zima	14,4	15,9	11,7	17,2	15,2	17,8
Wiosna	13,8	6,5	20,6	20,2	18,1	11,1
Lato	78,5	88,5	60,2	58,7	68,3	89,4
Jesień	18,6	9,3	38,6	21,7	20,0	18,7

Tab. 34. Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1086	197	140	246	291	212
Zima	14,4	17,7	16,3	14,4	12,7	12,6
Wiosna	13,8	19,0	15,5	11,7	11,3	13,6
Lato	78,5	69,5	71,3	84,3	82,3	79,7
Jesień	18,6	17,0	21,3	13,5	20,3	21,8

Tab. 35. Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	1086	251	683	152
Zima	14,4	19,4	12,9	13,0
Wiosna	13,8	14,9	12,1	19,4
Lato	78,5	83,6	78,0	72,5
Jesień	18,6	14,4	19,3	22,0

VI. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach długookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)

Czy Pana(i) podróż lub dwie najdłuższe podróże krajowe były wyjazdami: w góry, nad morze, nad jeziora, do miasta, na inne tereny? (Zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi).

Tab. 36. Kierunki wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	1086	502	584
W góry	24,8	26,4	23,5
Nad morze	27,9	25,7	29,8
Nad jeziora	18,9	19,5	18,3
Do miast	21,7	19,4	23,7
Na inne tereny	22,9	26,7	19,7

Tab. 37. Kierunki wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1086	155	224	208	190	169
			60 i więcej				
W góry	24,8	26,1	28,1	21,7	27,3	25,8	18,5
Nad morze	27,9	26,0	26,0	34,1	29,2	23,7	27,2
Nad jeziora	18,9	22,1	22,2	20,8	22,7	12,0	10,3
Do miast	21,7	21,4	22,3	18,4	14,9	23,7	32,6
Na inne tereny	22,9	25,2	18,2	18,9	23,5	28,9	25,9

Tab. 38. Kierunki wyjazdów według wykształcenia

	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
N =	1086	242	204	432	208
W góry	24,8	21,1	20,6	26,2	30,6
Nad morze	27,9	22,5	22,7	30,9	33,0
Nad jeziora	18,9	20,1	16,1	18,0	21,9
Do miast	21,7	25,4	22,8	21,1	17,5
Na inne tereny	22,9	28,9	29,4	16,8	22,3

Tab. 39. Kierunki wyjazdów według pracy zawodowej

	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
N =	1086	477	609
W góry	24,8	26,9	23,2
Nad morze	27,9	33,5	23,5
Nad jeziora	18,9	20,0	18,0
Do miast	21,7	15,8	26,3
Na inne tereny	22,9	21,9	23,7

Tab. 40. Kierunki wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	Prywatni przedsiębiorcy
N =	1086	125	6	88	63	131	42
W góry	24,8	27,6	0,0	27,5	25,6	28,0	23,4
Nad morze	27,9	29,1	61,5	33,5	28,7	38,9	39,9
Nad jeziora	18,9	14,8	0,0	30,6	16,4	19,7	17,9
Do miast	21,7	15,3	26,9	15,7	18,1	15,3	16,1
Na inne tereny	22,9	28,1	11,6	8,0	26,4	22,6	17,4

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 40. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	1086	250	164	72	93	48
W góry	24,8	30,5	18,8	21,5	14,8	25,5
Nad morze	27,9	24,0	29,0	16,1	13,2	32,2
Nad jeziora	18,9	22,8	10,9	9,8	21,3	24,7
Do miast	21,7	21,5	29,5	30,2	34,6	12,5
Na inne tereny	22,9	20,7	25,1	31,6	24,0	28,3

Tab. 41. Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	Miasto ponad 500 tys.
	1086	197	140	246	291	212
W góry	24,8	17,2	24,4	25,6	29,4	25,2
Nad morze	27,9	22,0	23,0	29,7	27,4	35,3
Nad jeziora	18,9	16,7	20,0	14,5	22,3	20,4
Do miast	21,7	33,9	29,4	20,2	18,0	12,2
Na inne tereny	22,9	21,5	20,1	23,4	21,9	26,9

Tab. 42. Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	1086	251	683	152
W góry	24,8	28,6	24,4	20,8
Nad morze	27,9	37,1	26,7	18,1
Nad jeziora	18,9	20,8	19,2	14,1
Do miast	21,7	19,1	22,4	22,8
Na inne tereny	22,9	18,7	22,5	31,9

VII. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według celów i wybranych cech osób badanych (%)

Jakie były główne cele Pana(i) podróży krajowych trwających do 4 dni (co najmniej z jednym noclegiem poza miejscowością zamieszkania)? (Wskazać tylko jeden cel dla każdej podróży).

Tab. 43. Cele wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	Kobieta
	1041	506	535
Turystyczno-wypoczynkowy	37,4	42,3	32,8
Odwiedziny u krewnych, znajomych	55,7	49,2	61,9
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	6,9	9,4	4,5
Religijny	2,9	2,2	3,5
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	4,3	5,0	3,8

Tab. 44. Cele wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1041	122	259	188	180	163
							60 i więcej
Turystyczno-wypoczynkowy	37,4	57,9	46,6	39,9	24,4	34,1	18,1
Odwiedziny u krewnych, znajomych	55,7	42,6	51,1	48,4	66,4	55,3	73,7
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	6,9	0,0	8,2	10,4	8,9	7,4	2,1
Religijny	2,9	0,0	1,7	2,5	0,6	6,2	7,2
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	4,3	5,0	5,1	4,1	4,3	3,9	3,1

Tab. 45. Cele wyjazdów według wykształcenia

		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	N =	1041	234	227	385
Turystyczno-wypoczynkowy	37,4	39,5	27,2	35,7	50,3
Odwiedziny u krewnych, znajomych	55,7	58,6	64,8	56,6	39,8
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	6,9	1,0	5,7	6,3	16,5
Religijny	2,9	2,1	3,1	3,4	2,4
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	4,3	3,9	3,3	4,6	5,5

Tab. 46. Cele wyjazdów według pracy zawodowej

		Praca zawodowa	
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	N =	1041	486
Turystyczno-wypoczynkowy	37,4	41,1	34,2
Odwiedziny u krewnych, znajomych	55,7	47,6	62,7
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	6,9	12,9	1,6
Religijny	2,9	1,9	3,7
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	4,3	4,8	4,0

Tab. 47. Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracowni- cy admini- stracyjno- biurowi	pracowni- cy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
N =	1041	148	27	89	50	120	46
Turystyczno-wypo- czynkowy	37,4	31,9	39,3	40,7	40,6	51,7	43,1
Odwiedziny u krew- nych, znajomych	55,7	59,1	61,4	46,7	51,9	35,0	39,8
Służbowy (załatwia- nie interesów, konfe- rencje itp.)	6,9	7,6	2,6	14,1	13,5	18,3	13,4
Religijny	2,9	2,3	3,3	1,6	3,6	1,6	1,5
Inny, np. szkolenio- wy, sportowy	4,3	4,8	0,0	1,9	4,1	7,9	5,4

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 47. cd.

		Grupa społeczno-zawodowa				
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne katego- rie osób
N =	1041	193	141	54	137	33
Turystyczno-wypo- czynkowy	37,4	56,1	19,6	21,1	26,0	29,7
Odwiedziny u krew- nych, znajomych	55,7	46,4	75,6	69,1	68,7	54,0
Służbowy (załatwia- nie interesów, konfe- rencje itp.)	6,9	0,7	1,0	1,1	4,0	10,4
Religijny	2,9	1,7	7,1	6,4	1,4	2,8
Inny, np. szkolenio- wy, sportowy	4,3	4,5	2,3	3,4	3,8	9,9

Tab. 48. Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1041	279	147	222	220	173
Turystyczno-wypoczynkowy	37,4	28,2	33,1	38,2	42,9	47,8
Odwiedziny u krewnych, znajomych	55,7	64,4	59,1	53,3	50,0	49,2
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	6,9	3,9	5,9	7,7	11,7	5,3
Religijny	2,9	2,7	5,0	2,3	2,4	2,6
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	4,3	5,4	5,3	6,2	2,9	1,3

Tab. 49. Cele wyjazdów według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	N =	1041	195	654
Turystyczno-wypoczynkowy	37,4	50,5	38,7	19,5
Odwiedziny u krewnych, znajomych	55,7	41,5	54,6	73,9
Służbowy (załatwianie interesów, konferencje itp.)	6,9	11,5	7,0	1,8
Religijny	2,9	2,3	3,2	2,2
Inny, np. szkoleniowy, sportowy	4,3	8,2	3,0	5,0

VIII. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)

W jaki sposób organizował(a) Pan(i) swoje podróże trwające do 4 dni? (Wskazać tylko jeden sposób organizacji dla każdej podróży).

Tab. 50. Organizacja wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	1041	506	535
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,7	0,0	1,3
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	13,5	12,8	14,2
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	88,0	90,1	86,0

Tab. 51. Organizacja wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1041	122	259	188	180	163
							60 i więcej
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,7	1,3	0,5	0,6	0,0	0,9	1,0
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	13,5	24,7	10,9	16,5	10,4	13,2	8,8
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	88,0	75,3	91,9	86,4	91,1	88,1	90,2

Tab. 52. Organizacja wyjazdów według wykształcenia

	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
N =	1041	234	227	385	194
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,7	0,7	0,0	0,8	1,1
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	13,5	18,7	8,8	10,6	18,7
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	88,0	82,1	93,6	89,2	86,2

Tab. 53. Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej

	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
N =	1041	486	554
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,7	0,5	0,8
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	13,5	15,1	12,2
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	88,0	87,1	88,8

Tab. 54. Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębiorcy
N =	1041	148	27	89	50	120	46
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,7	0,0	0,0	1,2	0,0	1,2	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	13,5	8,5	6,6	19,1	24,2	21,5	4,7
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	88,0	92,9	96,7	79,7	80,1	84,8	95,3

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 54. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	1041	193	141	54	137	33
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,7	0,8	0,9	0,0	1,0	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	13,5	19,9	9,5	12,5	5,3	10,4
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	88,0	82,1	90,6	88,8	94,6	89,6

Tab. 55. Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1041	279	147	222	220	173
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,7	0,0	1,1	1,1	0,6	0,8
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	13,5	14,5	16,1	14,1	14,6	7,9
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	88,0	86,8	84,4	87,6	87,6	94,1

Tab. 56. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	1041	195	654	192
Wyjazd wykupiony w biurze podróży	0,7	1,0	0,7	0,0
Zorganizowany przez zakład pracy, uczelnię, szkołę, organizację społeczną	13,5	18,3	13,7	8,1
Zorganizowany samodzielnie – bez pośrednictwa	88,0	86,2	87,1	93,0

IX. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)

Z jakiego rodzaju noclegów korzystał(a) Pan(i) w czasie swoich podróży krajowych w 2004 r. trwających 2-4 dni? (Zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi wskazując dla każdego wyjazdu rodzaj zakwaterowania, w którym spędzono największą liczbę noclegów).

Tab. 57. Rodzaje zakwaterowania według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		1041	mężczyzna 506 kobieta 535
Hotel, motel		7,9	9,7 6,2
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe		4,4	3,9 4,9
Pensjonat		7,3	7,8 6,9
Ośrodek wczasowy		5,0	5,5 4,5
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy		0,3	0,2 0,4
Kwatera prywatna		8,4	9,2 7,6
Domek kempingowy		2,2	2,2 2,1
Namiot, przyczepa kempingowa		5,4	7,4 3,4
Mieszkanie krewnych, znajomych		60,5	56,7 64,1
Domek letniskowy na działce		4,5	6,1 2,9
Inne		2,2	1,2 3,2

Tab. 58. Rodzaje zakwaterowania według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1041	122	259	188	180	163
Hotel, motel		7,9	3,2	6,3	13,0	9,1	9,6
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe		4,4	15,3	4,3	3,3	2,4	2,3
Pensjonat		7,3	4,4	11,3	10,1	4,1	8,2
Ośrodek wczasowy		5,0	4,4	4,9	6,4	5,9	6,8
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy		0,3	0,0	0,5	0,5	0,6	0,0
Kwatera prywatna		8,4	9,5	10,3	12,1	5,9	6,2
Domek kempingowy		2,2	4,3	2,7	3,1	0,0	1,1
Namiot, przyczepa kempingowa		5,4	12,7	8,6	3,4	3,7	1,7
Mieszkanie krewnych, znajomych		60,5	48,4	56,3	53,1	68,3	61,8
Domek letniskowy na działce		4,5	6,9	2,8	3,4	4,2	5,4
Inne		2,2	0,0	0,9	4,1	0,6	5,0

Tab. 59. Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia

	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	N = 1041	234	227	385	194
Hotel, motel	7,9	3,4	3,9	8,1	17,4
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	4,4	8,5	1,1	3,6	5,0
Pensjonat	7,3	4,5	4,4	6,8	15,3
Ośrodek wczasowy	5,0	2,8	6,0	4,7	7,0
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	0,3	0,0	0,4	0,6	0,6
Kwatera prywatna	8,4	8,2	6,4	8,5	10,6
Domek kempingowy	2,2	2,5	0,3	3,1	2,0
Namiot, przyczepa kempingowa	5,4	9,2	5,0	4,8	2,3
Mieszkanie krewnych, znajomych	60,5	61,3	75,2	59,2	48,2
Domek letniskowy na działce	4,5	4,5	3,2	5,0	4,8
Inne	2,2	1,5	1,0	2,3	4,4

Tab. 60. Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej

	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	N = 1041	486	554
Hotel, motel	7,9	12,0	4,2
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	4,4	3,6	5,1
Pensjonat	7,3	9,7	5,3
Ośrodek wczasowy	5,0	7,5	2,8
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	0,3	0,2	0,6
Kwatera prywatna	8,4	11,2	5,9
Domek kempingowy	2,2	1,5	2,7
Namiot, przyczepa kempingowa	5,4	4,7	6,0
Mieszkanie krewnych, znajomych	60,5	52,4	67,6
Domek letniskowy na działce	4,5	4,9	4,1
Inne	2,2	2,5	2,0

Tab. 61. Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej

N =	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracowni- cy admini- stracyjno- biurowi	pracowni- cy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
	1041	148	27	89	50	120	46
Hotel, motel	7,9	6,2	0,0	12,7	13,1	25,1	4,2
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	4,4	1,3	0,0	7,7	2,4	4,7	4,2
Pensjonat	7,3	6,8	0,0	8,2	11,2	15,7	13,6
Ośrodek wczasowy	5,0	6,9	0,0	8,4	3,5	7,7	5,4
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kwatera prywatna	8,4	12,1	11,8	12,3	14,0	10,3	11,0
Domek kempingowy	2,2	0,0	3,8	1,0	4,5	2,7	0,0
Namiot, przyczepa kempingowa	5,4	7,3	3,8	2,0	8,2	2,0	5,0
Mieszkanie krewnych, znajomych	60,5	60,4	66,8	50,1	58,9	39,2	52,2
Domek letniskowy na działce	4,5	4,0	4,6	2,0	2,4	4,8	11,8
Inne	2,2	1,1	12,5	3,2	1,8	3,6	2,0

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 61. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kate- gorie osób
	1041	193	141	54	137	33
Hotel, motel	7,9	4,6	4,8	3,5	3,0	2,4
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	4,4	11,4	1,9	1,9	1,9	0,0
Pensjonat	7,3	7,5	1,4	5,7	5,7	2,8
Ośrodek wczasowy	5,0	5,1	1,0	0,0	3,0	16,5
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	0,3	0,7	0,0	1,8	0,0	3,0
Kwatera prywatna	8,4	7,1	3,9	5,5	5,3	3,1
Domek kempingowy	2,2	3,4	1,4	5,3	1,8	3,8
Namiot, przyczepa kempingowa	5,4	11,6	1,2	0,0	5,6	4,4
Mieszkanie krewnych, znajomych	60,5	52,9	79,6	72,6	75,7	54,4
Domek letniskowy na działce	4,5	5,0	5,6	4,0	1,6	9,6
Inne	2,2	1,2	2,4	2,9	1,5	0,0

Tab. 62. Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania

N =		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1041	279	147	222	220	173
Hotel, motel	7,9	5,2	7,1	4,8	14,3	8,6
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	4,4	4,7	6,1	3,8	3,2	4,9
Pensjonat	7,3	4,3	5,2	8,9	10,1	8,5
Ośrodek wczasowy	5,0	3,7	6,7	4,5	7,4	3,1
Sanatorium lub inny ośrodek lecniczy	0,3	0,4	0,0	0,4	0,6	0,7
Kwaterna prywatna	8,4	7,1	5,2	8,0	11,6	9,5
Domek kempingowy	2,2	2,1	2,3	1,6	2,2	2,8
Namiot, przyczepa kempingowa	5,4	5,6	6,8	7,0	3,9	3,5
Mieszkanie krewnych, znajomych	60,5	66,9	66,2	61,8	49,6	57,6
Domek letniskowy na działce	4,5	1,8	1,1	1,6	7,9	10,9
Inne	2,2	2,5	1,5	1,7	3,2	1,8

Tab. 63. Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	N =	1041	195	654
Hotel, motel	7,9	12,8	7,6	3,8
Dom wycieczkowy, schronisko, schronisko młodzieżowe	4,4	8,4	3,8	2,6
Pensjonat	7,3	10,0	7,8	3,0
Ośrodek wczasowy	5,0	7,4	5,1	2,2
Sanatorium lub inny ośrodek leczniczy	0,3	0,5	0,2	0,5
Kwatera prywatna	8,4	13,1	8,1	4,3
Domek kempingowy	2,2	4,0	1,5	2,7
Namiot, przyczepa kempingowa	5,4	4,2	5,9	4,7
Mieszkanie krewnych, znajomych	60,5	51,3	58,7	76,2
Domek letniskowy na działce	4,5	6,6	4,2	3,3
Inne	2,2	1,5	2,5	2,0

X. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%)

W jakim miesiącu 2004 r. zakończył(a) Pan(i) swoją podróż lub podróże trwające do 4 dni?

Tab. 64. Terminy⁹ wyjazdu według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	1041	506	535
Zima	29,4	27,3	31,3
Wiosna	36,6	35,3	37,8
Lato	60,7	63,8	57,7
Jesień	39,5	40,2	38,9

Tab. 65. Terminy wyjazdu według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1041	122	259	188	180	163
			60 i więcej				
			128				
Zima	29,4	20,4	34,1	31,9	29,4	26,8	27,9
Wiosna	36,6	32,7	34,8	41,8	39,5	36,5	32,3
Lato	60,7	68,3	64,1	59,1	58,7	52,8	61,6
Jesień	39,5	32,7	33,6	41,1	40,7	50,5	39,9

⁹ Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

Tab. 66. Terminy wyjazdu według wykształcenia

	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	Wyższe
N =	1041	234	227	385	194
Zima	29,4	26,3	24,6	33,9	29,7
Wiosna	36,6	29,9	29,5	39,6	46,8
Lato	60,7	62,1	60,7	59,6	61,1
Jesień	39,5	33,7	36,2	40,6	48,3

Tab. 67. Terminy wyjazdu według pracy zawodowej

	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
N =	1041	486	554
Zima	29,4	29,7	29,2
Wiosna	36,6	40,6	33,1
Lato	60,7	62,3	59,2
Jesień	39,5	44,1	35,6

Tab. 68. Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej

	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębiorcy
N =	1041	148	27	89	50	120	46
Zima	29,4	26,0	33,4	33,4	31,2	30,0	33,4
Wiosna	36,6	31,8	46,5	40,6	46,9	44,6	40,9
Lato	60,7	65,8	68,7	54,6	69,4	60,2	57,1
Jesień	39,5	36,8	30,8	46,5	32,5	52,8	49,8

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 68. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	1041	193	141	54	137	33
Zima	29,4	28,6	31,8	16,7	31,9	21,4
Wiosna	36,6	33,4	37,0	26,5	31,2	44,4
Lato	60,7	63,7	55,7	59,3	59,7	53,0
Jesień	39,5	33,4	43,7	37,1	33,0	34,8

Tab. 69. Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1041	279	147	222	220	173
Zima	29,4	29,8	18,7	30,9	31,5	33,1
Wiosna	36,6	30,1	37,1	38,7	35,8	44,7
Lato	60,7	59,1	61,0	63,6	57,8	62,7
Jesień	39,5	33,3	36,0	37,7	49,4	42,5

Tab. 70. Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	1041	195	654	192
Zima	29,4	40,1	25,1	33,0
Wiosna	36,6	49,0	35,3	28,2
Lato	60,7	60,0	62,7	54,2
Jesień	39,5	45,0	38,8	36,3

XI. Uczestnictwo w krajowych wyjazdach krótkookresowych według kierunków wyjazdów i wybranych cech osób badanych (%)

Jakiego rodzaju była to podróż lub podróże? (Zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi).

Tab. 71. Kierunki wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		1041	mężczyzna kobieta
W góry		20,3	21,3 19,2
Nad morze		10,3	11,3 9,3
Nad jeziora		13,6	17,2 10,3
Do miast		38,8	33,7 43,6
Na inne tereny		29,6	30,5 28,7

Tab. 72. Kierunki wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		1041	122	259	188	180	163
W góry		20,3	26,0	23,8	20,7	20,5	20,0
Nad morze		10,3	10,4	14,6	14,4	5,9	7,6
Nad jeziora		13,6	17,5	15,6	16,9	14,6	6,8
Do miast		38,8	34,1	35,2	36,0	39,4	38,4
Na inne tereny		29,6	24,3	27,6	29,2	29,0	36,2

Tab. 73. Kierunki wyjazdów według wykształcenia

N =	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	1041	234	227	385	194
W góry	20,3	18,2	13,0	21,0	29,7
Nad morze	10,3	8,7	8,9	10,6	13,1
Nad jeziora	13,6	12,2	11,7	12,8	19,3
Do miast	38,8	38,8	35,9	38,9	41,6
Na inne tereny	29,6	30,7	35,8	28,9	22,3

Tab. 74. Kierunki wyjazdów według pracy zawodowej

N =	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	1041	486	554
W góry	20,3	25,7	15,5
Nad morze	10,3	12,3	8,5
Nad jeziora	13,6	16,6	11,0
Do miast	38,8	34,3	42,5
Na inne tereny	29,6	27,8	31,2

Tab. 75. Kierunki wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

N =	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębiorcy
	1041	148	27	89	50	120	46
W góry	20,3	19,4	14,2	28,0	20,9	34,8	29,7
Nad morze	10,3	11,6	6,6	13,1	16,4	14,0	9,2
Nad jeziora	13,6	14,5	18,9	13,8	24,4	16,1	12,3
Do miast	38,8	28,9	47,7	33,0	35,7	40,7	41,0
Na inne tereny	29,6	34,4	19,5	27,0	31,6	21,7	19,8

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 75. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	1041	193	141	54	137	33
W góry	20,3	25,0	12,3	8,8	9,6	11,3
Nad morze	10,3	11,6	6,9	7,9	7,8	0,0
Nad jeziora	13,6	16,6	6,3	5,2	9,4	27,5
Do miast	38,8	38,9	49,9	46,7	37,7	30,4
Na inne tereny	29,6	22,7	33,3	36,4	39,6	30,8

Tab. 76. Kierunki wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	1041	279	147	222	220	173
W góry	20,3	13,3	14,9	15,7	32,2	26,7
Nad morze	10,3	9,9	15,6	11,6	6,0	10,2
Nad jeziora	13,6	9,8	12,9	16,1	14,9	15,8
Do miast	38,8	46,1	45,0	33,1	38,6	29,0
Na inne tereny	29,6	26,3	29,7	34,0	23,9	36,3

Tab. 77. Kierunki wyjazdów według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	1041	195	654	192
W góry	20,3	26,2	20,7	12,7
Nad morze	10,3	15,4	9,9	6,4
Nad jeziora	13,6	18,6	13,4	9,5
Do miast	38,8	40,5	38,4	38,2
Na inne tereny	29,6	28,3	26,9	39,9

XII. Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według celów i wybranych cech osób badanych (%)

Jakiego rodzaju była to podróż? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży.)

Tab. 78. Cele wyjazdów według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	451	250	201
Wyłącznie wakacje, urlop	50,6	47,5	54,5
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	17,8	12,6	24,1
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	13,6	14,5	12,5
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	19,3	24,4	13,1
Na zakupy	1,1	1,5	0,5
Pielgrzymka	1,0	0,8	1,2
Inny	1,3	1,6	1,0

Tab. 79. Cele wyjazdów według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		451	50	130	80	83	70
							60 i więcej
Wyłącznie wakacje, urlop	50,6	60,5	46,3	46,8	62,4	47,8	40,1
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	17,8	21,1	14,1	18,2	17,1	17,3	27,9
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	13,6	7,6	12,4	12,7	8,6	21,7	24,0
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	19,3	10,8	30,5	19,7	17,8	13,2	5,9
Na zakupy	1,1	0,0	0,0	2,6	1,3	2,5	0,0
Pielgrzymka	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	3,5	1,8
Inny	1,3	0,0	0,8	2,6	2,7	0,0	1,8

Tab. 80. Cele wyjazdów według wykształcenia

N =	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	451	69	73	180	129
Wyłącznie wakacje, urlop	50,6	53,9	35,9	46,3	63,2
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	17,8	22,8	22,5	17,2	13,3
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	13,6	10,8	22,1	16,7	6,1
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	19,3	11,2	15,8	23,5	20,0
Na zakupy	1,1	1,1	2,9	1,1	0,0
Pielgrzymka	1,0	1,0	0,0	1,0	1,5
Inny	1,3	0,0	1,7	0,6	2,9

Tab. 81. Cele wyjazdów według pracy zawodowej

N =	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	451	221	230
Wyłącznie wakacje, urlop	50,6	60,2	41,3
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	17,8	13,0	22,3
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	13,6	6,5	20,5
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	19,3	21,9	16,8
Na zakupy	1,1	0,9	1,2
Pielgrzymka	1,0	1,0	1,0
Inny	1,3	2,4	0,3

Tab. 82. Cele wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

N =	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracowni- cy admini- stracyjno- biurowi	pracowni- cy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
	451	40	9	39	17	90	27
Wyłącznie wakacje, urlop	50,6	48,8	0,0	68,4	81,0	61,3	61,9
Odwiedziny u krew- nych, znajomych (połączone z waka- cjami, wypoczynkiem urlopowym)	17,8	12,8	22,7	22,2	0,0	13,1	8,2
Odwiedziny u krew- nych, znajomych (bez wakacji)	13,6	5,1	11,6	2,6	7,1	5,7	6,5
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	19,3	27,4	54,1	12,3	19,3	24,3	23,3
Na zakupy	1,1	2,5	11,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Pielgrzymka	1,0	0,0	0,0	2,3	0,0	1,4	0,0
Inny	1,3	5,7	0,0	2,9	0,0	2,1	0,0

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 82. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kate- gorie osób
	451	104	45	18	55	6
Wyłącznie wakacje, urlop	50,6	51,0	37,3	44,7	21,4	87,3
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	17,8	21,0	24,7	23,7	24,2	0,0
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	13,6	9,6	28,1	27,2	38,6	12,7
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	19,3	21,5	6,6	4,3	16,8	0,0
Na zakupy	1,1	0,0	2,4	0,0	3,3	0,0
Pielgrzymka	1,0	0,0	3,0	4,9	0,0	0,0
Inny	1,3	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0

Tab. 83. Cele wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	451	88	57	93	108	105
Wyłącznie wakacje, urlop	50,6	27,1	40,7	65,5	64,6	48,2
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	17,8	20,6	16,5	18,6	19,3	13,8
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	13,6	24,4	18,8	7,7	9,8	10,9
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	19,3	26,3	19,4	11,1	11,3	29,0
Na zakupy	1,1	1,2	5,0	1,1	0,0	0,0
Pielgrzymka	1,0	0,8	0,0	0,0	2,3	1,2
Inny	1,3	1,4	3,7	0,0	1,5	1,1

Tab. 84. Cele wyjazdów według sytuacji materialnej

	N =	Sytuacja materialna			
		Ogółem	dobra	średnia	zła
		451	134	267	50
Wyłącznie wakacje, urlop	50,6	62,3	49,2	26,6	
Odwiedziny u krewnych, znajomych (połączone z wakacjami, wypoczynkiem urlopowym)	17,8	17,7	16,3	25,7	
Odwiedziny u krewnych, znajomych (bez wakacji)	13,6	1,0	17,3	27,8	
Podróż służbowa w interesach, udział w konferencji, kongresie itp.	19,3	22,2	18,2	18,0	
Na zakupy	1,1	0,8	0,7	4,1	
Pielgrzymka	1,0	0,9	1,2	0,0	
Inny	1,3	1,5	1,5	0,0	

XIII. Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według form organizacyjnych i wybranych cech osób badanych (%)

W jaki sposób organizował(a) Pan(i) swoją podróż, lub dwie ostatnie podróże zagraniczne? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży.)

Tab. 85. Organizacja wyjazdów według płci

N =	Płeć		
	Ogółem	mężczyzna	kobieta
	451	250	201
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	23,1	17,5	30,0
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	6,5	5,5	7,8
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	73,9	78,4	68,4

Tab. 86. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej

N =	Wiek						
	Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60 i więcej
	451	50	130	80	83	70	38
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	23,1	31,1	24,2	22,4	20,8	18,5	23,7
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	6,5	0,0	7,8	2,7	4,1	15,6	6,8
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	73,9	68,9	73,3	78,7	77,6	70,5	70,9

Tab. 87. Organizacja wyjazdów według wykształcenia

	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
N =	451	69	73	180	129
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	23,1	29,0	8,3	18,4	34,7
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	6,5	0,9	4,7	9,3	6,5
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	73,9	70,9	89,6	77,6	61,6

Tab. 88. Organizacja wyjazdów według pracy zawodowej

	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
N =	451	221	230
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	23,1	24,7	21,5
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	6,5	7,6	5,4
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	73,9	71,3	76,4

Tab. 89. Organizacja wyjazdów według grupy społeczno-zawodowej

	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracowni- cy admini- stracyjno- biurowi	pracowni- cy usług i sprze- dawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
N =	451	40	9	39	17	90	27
Był to wyjazd całkowi- cie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	23,1	11,9	0,0	34,2	28,1	35,4	11,6
Był to wyjazd części- wo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	6,5	6,0	0,0	8,2	11,9	9,0	4,2
Był to wyjazd samo- dzielnie zorganizowany	73,9	84,3	100,0	63,3	74,8	58,3	84,2

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 89. cd.

	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne katego- rie osób
N =	451	104	45	18	55	6
Był to wyjazd całkowi- cie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	23,1	28,9	23,4	15,9	5,6	0,0
Był to wyjazd części- wo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	6,5	3,9	9,8	7,7	4,7	0,0
Był to wyjazd samo- dzielnie zorganizowany	73,9	69,1	70,4	89,0	93,2	100,0

Tab. 90. Organizacja wyjazdów według miejsca zamieszkania

N =		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	451	88	57	93	108	105
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	23,1	17,3	18,9	25,2	28,1	23,3
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	6,5	3,6	3,8	6,7	8,0	8,6
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	73,9	82,5	80,1	69,2	66,4	75,2

Tab. 91. Organizacja wyjazdów według sytuacji materialnej

	N =	Sytuacja materialna			
		Ogółem	dobra	średnia	zła
		451	134	267	50
Był to wyjazd całkowicie zorganizowany przez biuro podróży lub innego organizatora	23,1	34,8	19,6	10,1	
Był to wyjazd częściowo zorganizowany (wykupione tylko niektóre usługi)	6,5	5,6	6,2	10,3	
Był to wyjazd samodzielnie zorganizowany	73,9	64,3	76,7	84,9	

XIV. Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według rodzajów zakwaterowania i wybranych cech osób badanych (%)

Z jakiego rodzaju noclegów korzystał(a) Pan(i) w czasie swojej podróży lub dwu ostatnich podróży zagranicznych? (Tylko jedna odpowiedź dla każdej podróży – rodzaj zakwaterowania w którym spędzono najwięcej noclegów).

Tab. 92. Rodzaje zakwaterowania według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	451	250	201
Hotel, motel, pensjonat	38,2	35,5	41,5
Domek wakacyjny, apartament	4,6	4,2	5,2
Kwatera prywatna	15,2	15,8	14,5
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	4,6	5,4	3,6
Mieszkanie krewnych, znajomych	35,5	33,3	38,1
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,2	6,8	1,1
Inne	3,4	4,0	2,6

Tab. 93. Rodzaje zakwaterowania według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		451	50	130	80	83	70
							60 i więcej
			50	130	80	83	70
			38				
Hotel, motel, pensjonat	38,2	23,7	34,7	45,7	46,1	40,3	32,8
Domek wakacyjny, apartament	4,6	8,1	7,1	5,1	1,6	3,1	0,0
Kwatera prywatna	15,2	13,9	18,7	13,5	15,9	14,4	8,6
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	4,6	19,7	4,5	2,7	1,2	1,7	2,4
Mieszkanie krewnych, znajomych	35,5	33,0	33,0	30,2	29,9	44,0	54,6
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,2	0,0	5,8	5,3	4,4	2,2	5,4
Inne	3,4	4,8	3,6	0,0	6,4	3,1	1,9

Tab. 94. Rodzaje zakwaterowania według wykształcenia

N =		Wykształcenie			
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
	451	69	73	180	129
Hotel, motel, pensjonat	38,2	23,5	22,2	36,3	57,7
Domek wakacyjny, apartament	4,6	7,1	9,0	2,6	3,7
Kwatera prywatna	15,2	17,2	10,5	19,2	11,2
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	4,6	14,1	2,8	1,9	4,3
Mieszkanie krewnych, znajomych	35,5	35,8	46,7	41,5	20,5
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,2	1,8	8,1	4,5	3,0
Inne	3,4	3,4	4,4	3,9	1,9

Tab. 95. Rodzaje zakwaterowania według pracy zawodowej

N =		Praca zawodowa	
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
	451	221	230
Hotel, motel, pensjonat	38,2	52,4	24,5
Domek wakacyjny, apartament	4,6	5,7	3,6
Kwatera prywatna	15,2	13,5	16,9
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	4,6	2,1	7,0
Mieszkanie krewnych, znajomych	35,5	23,0	47,5
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,2	4,8	3,7
Inne	3,4	3,5	3,2

Tab. 96. Rodzaje zakwaterowania według grupy społeczno-zawodowej

N =		Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracowni- cy admini- stracyjno- biurowi	pracowni- cy usług i sprzedaw- cy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsię- biorcy
	451	40	9	39	17	90	27
Hotel, motel, pensjonat	38,2	37,9	13,6	58,7	58,3	56,1	59,9
Domek wakacyjny, apartament	4,6	12,0	0,0	0,0	7,0	5,1	7,6
Kwatera prywatna	15,2	11,3	11,6	21,4	15,4	13,6	7,4
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzie- żowe	4,6	0,0	0,0	2,9	0,0	3,9	0,0
Mieszkanie krew- nych, znajomych	35,5	26,7	63,3	22,9	13,6	19,5	20,6
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,2	12,0	11,6	2,3	7,4	1,5	4,4
Inne	3,4	7,6	0,0	0,0	12,9	2,8	0,0

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 96. cd.

Tab. 96. cd.

N =		Grupa społeczno-zawodowa				
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	451	104	45	18	55	6
Hotel, motel, pensjonat	38,2	24,0	28,4	28,8	16,3	51,2
Domek wakacyjny, apartament	4,6	6,1	0,0	0,0	3,4	0,0
Kwatera prywatna	15,2	19,7	13,0	20,8	12,5	15,2
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	4,6	12,8	2,0	0,0	3,7	0,0
Mieszkanie krewnych, znajomych	35,5	37,5	56,8	53,8	63,1	12,7
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,2	2,4	4,6	3,6	3,7	20,9
Inne	3,4	4,4	0,0	5,6	3,4	0,0

Tab. 97. Rodzaje zakwaterowania według miejsca zamieszkania

N =		Miejsce zamieszkania				
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	451	88	57	93	108	105
Hotel, motel, pensjonat	38,2	25,1	35,1	30,7	50,6	44,8
Domek wakacyjny, apartament	4,6	3,2	1,3	6,7	4,2	6,3
Kwatera prywatna	15,2	14,6	11,7	17,0	16,7	14,6
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	4,6	2,3	1,7	11,8	1,1	5,5
Mieszkanie krewnych, znajomych	35,5	48,4	44,7	30,7	29,2	30,2
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,2	5,6	2,9	7,3	2,0	3,5
Inne	3,4	5,5	3,6	1,1	1,1	5,8

Tab. 98. Rodzaje zakwaterowania według sytuacji materialnej

		Sytuacja materialna		
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	N =	451	134	267
Hotel, motel, pensjonat	38,2	50,0	34,3	27,1
Domek wakacyjny, apartament	4,6	6,8	4,4	0,0
Kwatera prywatna	15,2	12,2	18,0	8,3
Ośrodek wczasowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe	4,6	4,2	4,9	4,0
Mieszkanie krewnych, znajomych	35,5	24,1	37,2	57,0
Namiot, przyczepa, domek kempingowy	4,2	2,2	5,2	4,5
Inne	3,4	3,4	3,2	4,4

XV. Uczestnictwo w zagranicznych wyjazdach turystycznych według terminów wyjazdu i wybranych cech osób badanych (%)

W jakim miesiącu zakończył(a) Pan(i) swoją podróż lub podróże zagraniczne?

Tab. 99. Terminy¹⁰ wyjazdu według płci

	N =	Płeć	
		Ogółem	
		mężczyzna	kobieta
	451	250	201
Zima	18,5	15,9	21,7
Wiosna	20,8	21,1	20,5
Lato	57,2	64,5	48,1
Jesień	34,8	33,5	36,4

Tab. 100. Terminy wyjazdu według wieku

	N =	Wiek					
		Ogółem	15-19 lat	20-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat
		451	50	130	80	83	70
			38				
Zima	18,5	6,3	24,7	20,4	11,1	24,1	14,5
Wiosna	20,8	4,8	16,6	26,2	18,4	36,6	21,2
Lato	57,2	83,0	58,6	51,4	68,9	39,6	37,6
Jesień	34,8	12,2	32,1	36,3	39,7	43,4	44,0

¹⁰ Przyjęto, że zima obejmuje styczeń, luty i grudzień, wiosna – marzec, kwiecień i maj, lato – czerwiec, lipiec i sierpień, jesień – wrzesień, październik i listopad.

Tab. 101. Terminy wyjazdu według wykształcenia

	Wykształcenie				
	Ogółem	podstawowe	zasadnicze zawodowe	średnie	wyższe
N =	451	69	73	180	129
Zima	18,5	8,0	16,3	24,3	17,2
Wiosna	20,8	11,8	14,5	20,9	29,0
Lato	57,2	74,6	61,5	49,2	56,6
Jesień	34,8	15,3	29,6	39,2	42,0

Tab. 102. Terminy wyjazdu według pracy zawodowej

	Praca zawodowa		
	Ogółem	pracujący	nie pracujący
N =	451	221	230
Zima	18,5	17,8	19,1
Wiosna	20,8	24,1	17,7
Lato	57,2	59,9	54,6
Jesień	34,8	34,4	35,2

Tab. 103. Terminy wyjazdu według grupy społeczno-zawodowej

	Grupa społeczno-zawodowa						
	Ogółem	robotnicy	rolnicy	pracownicy administracyjno-biurowi	pracownicy usług i sprzedawcy	wyżsi urzędnicy, wolne zawody*	prywatni przedsiębiorcy
N =	451	40	9	39	17	90	27
Zima	18,5	20,5	36,1	4,8	27,0	21,3	20,7
Wiosna	20,8	15,6	34,1	20,9	13,1	30,0	34,3
Lato	57,2	68,8	24,5	73,0	46,6	53,7	62,0
Jesień	34,8	9,9	49,7	24,1	33,7	44,5	38,1

* Wyżsi urzędnicy, kierownicy zakładów, wolne zawody, specjaliści z wyższym wykształceniem.

Tab. 103. cd.

N =	Grupa społeczno-zawodowa					
	Ogółem	uczniowie i studenci	emeryci	renciści	bezrobotni	inne kategorie osób
	451	104	45	18	55	6
Zima	18,5	14,0	16,8	18,5	25,7	0,0
Wiosna	20,8	10,0	29,1	20,6	15,1	20,9
Lato	57,2	63,6	37,2	25,2	62,2	84,6
Jesień	34,8	29,0	40,7	50,5	39,0	51,2

Tab. 104. Terminy wyjazdu według miejsca zamieszkania

N =	Miejsce zamieszkania					
	Ogółem	wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto 21-100 tys.	miasto 101-500 tys.	miasto ponad 500 tys.
	451	88	57	93	108	105
Zima	18,5	19,1	22,3	20,9	15,5	16,7
Wiosna	20,8	18,1	22,3	19,0	18,4	26,5
Lato	57,2	58,4	47,8	56,5	62,1	56,9
Jesień	34,8	32,6	43,8	30,6	31,7	38,7

Tab. 105. Terminy wyjazdu według sytuacji materialnej

N =	Sytuacja materialna			
	Ogółem	dobra	średnia	zła
	451	134	267	50
Zima	18,5	20,8	18,9	10,3
Wiosna	20,8	21,2	21,1	18,6
Lato	57,2	60,0	58,6	42,1
Jesień	34,8	34,3	33,3	44,1

9814

ISBN 83-60302-20-0